

INFORME 15/2019

**FERROCARRILS
DE LA GENERALITAT
DE CATALUNYA
TURISME I MUNTANYA,
EXERCICI 2016**

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 15/2019

**FERROCARRILS
DE LA GENERALITAT
DE CATALUNYA**
TURISME I MUNTANYA,
EXERCICI 2016

Edició: octubre de 2019

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

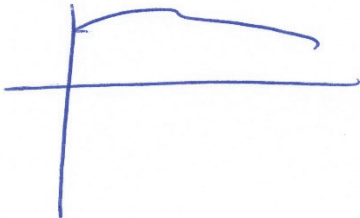
MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

Que a Barcelona, el dia 10 de setembre del 2019, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Miquel Salazar Canalda, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 15/2019, relatiu a Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Turisme i Muntanya, exercici 2016.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 12 de setembre de 2019

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	9
1. INTRODUCCIÓ	11
1.1. INFORME	11
1.1.1. Objecte i abast.....	11
1.1.2. Metodologia	12
1.2. ENS FISCALITZAT	13
1.2.1. Antecedents, naturalesa jurídica i estructura organitzativa	13
1.2.2. Treballs de control.....	15
2. FISCALITZACIÓ DE LES PRINCIPALS DIVISIONS DE TIM	16
2.1. DIVISIÓ DE MONTSERRAT	16
2.1.1. Orígens, antecedents i evolució de la Divisió.....	16
2.1.2. Negocis de la Divisió.....	18
2.1.3. Balanç de situació de la Divisió: partides més remarcables	26
2.1.4. Compte de pèrdues i guanys de la Divisió: principals ingressos i despeses	28
2.2. DIVISIÓ DE VALL DE NÚRIA	32
2.2.1. Orígens, antecedents i evolució de la Divisió.....	32
2.2.2. Negocis de la Divisió.....	36
2.2.3. Balanç de situació de la Divisió: partides més remarcables	47
2.2.4. Compte de pèrdues i guanys de la Divisió: principals ingressos i despeses	49
2.3. DIVISIÓ D'ESPOT I PORT AINÉ	56
2.3.1. Orígens, antecedents i evolució de la Divisió.....	56
2.3.2. Negocis de la Divisió.....	60
2.3.3. Balanç de situació de la Divisió: partides més remarcables	72
2.3.4. Compte de pèrdues i guanys de la Divisió: principals ingressos i despeses	75
2.4. DIVISIÓ DE LA MOLINA	80
2.4.1. Orígens, antecedents i evolució de la Divisió.....	80
2.4.2. Negocis de la Divisió.....	83
2.4.3. Balanç de situació de la Divisió: partides més remarcables	97
2.4.4. Compte de pèrdues i guanys de la Divisió: principals ingressos i despeses	98
3. FISCALITZACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ EN VALLTER, SA	106
3.1. ORÍGENS I ANTECEDENTS DE L'ESTACIÓ VALLTER 2000 I DE VALLTER, SA	106

3.2.	EVOLUCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ D'FGC I D'ALTRES ACCIONISTES EN EL CAPITAL DE VALLTER, SA I APORTACIONS PENDENTS DE CAPITALITZAR.....	107
3.3.	REFLEX COMPTABLE DE LES APORTACIONS D'FGC A VALLTER, SA	108
3.4.	ALTRES ASPECTES A REMARCAR	109
3.4.1.	Gestió de Vallter 2000	109
3.4.2.	Necessitats d'inversió a futur	110
4.	FISCALITZACIÓ ESPECÍFICA RELACIONADA AMB ALGUNES TIPOLOGIES DE DESPESA O INGRÉS	110
4.1.	PERSONAL.....	110
4.1.1.	Marc normatiu	110
4.1.2.	Necessitats de personal i tipologia de contractes.....	111
4.2.	VENDES. TARIFES, DESCOMPTES I REGISTRE	115
4.2.1.	Tarifetes	115
4.2.2.	Registre de les vendes.....	117
4.3.	ELECTRICITAT.....	118
4.3.1.	Principals aspectes de la contractació i de la comptabilització	118
4.3.2.	Altres aspectes a considerar de la despesa en electricitat	119
5.	CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	121
5.1.	OBSERVACIONS.....	121
5.2.	RECOMANACIONS	125
6.	ANNEXOS	126
6.1.	BALANÇOS DE SITUACIÓ I COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS ANALÍTICS DE LES PRINCIPALS DIVISIONS DE TIM	126
6.2.	ASPECTES GENERALS DEL TRAÇAT I CARACTERÍSTIQUES DELS FUNICULARS I CREMALLERES DE MONTSERRAT I DE NÚRIA.....	129
6.3.	PRINCIPALS DADES I MAGNITUDS DE LES ESTACIONS D'ESQUÍ DE LES DIVISIONS DE L'ÀMBIT DE TIM EN L'EXERCICI 2016	132
6.4.	DETALL DE LES TIPOLOGIES DE NEGOCIS PROPIS D'FGC A LA MOLINA.....	133
7.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	134
7.1.	AL·LEGACIONS REBUDES.....	134
7.2.	TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS.....	149

ABREVIACIONS

DOGC	<i>Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya</i>
DOUE	<i>Diari Oficial de la Unió Europea</i>
DTES	Departament de Territori i Sostenibilitat
ETT	Empresa de treball temporal
FGC	Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
FMGPSA	Ferrocarrils de Muntanya de Grans Pendants, SA
ICF	Institut Català de Finances
LARSA	L'Agrícola i Regional, SA
M€	Milions d'euros
PK	Punt quilomètric
SMP	Servei de Manteniment del Pirineu, SL
TIM	Turisme i Muntanya

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització limitada financera i de compliment de legalitat de l'empresa Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) en l'àmbit d'actuació de Turisme i Muntanya (TIM) corresponent a l'exercici 2016.

L'activitat principal d'FGC és la del servei de transport de viatgers mitjançant línies de ferrocarrils (línies metropolitanes de Barcelona–Vallès i Llobregat–Anoia i línia Lleida–La Pobla). A més d'aquesta activitat principal, FGC gestiona altres activitats de turisme i oci que, tot i no ser tan significatives en termes econòmics, tenen unes característiques i especificitats que requereixen un tractament diferenciat. Per aquestes activitats FGC diferencia, als efectes d'organització interna, diferents divisions, les principals de les quals són les següents:

- Divisió de Montserrat
- Divisió de Vall de Núria
- Divisió de les estacions de muntanya d'Espòt i Port Ainé
- Divisió de l'estació de muntanya de La Molina

El 31 de desembre del 2016, l'import conjunt dels actius i del patrimoni net i passiu d'aquestes divisions era de 184,74 M€, que representa un 8,7% del total d'actius i del patrimoni net i passiu d'FGC. El resultat comptable conjunt d'aquestes divisions per l'exercici 2016 va ser d'unes pèrdues de 5,97 M€.

La fiscalització s'ha centrat en aquestes quatre divisions però també inclou una anàlisi de la participació majoritària en Vallter, SA, donat que FGC també té encomanada la seva gestió. Vallter, SA, té com a objecte social l'explotació de l'estació de muntanya de Vallter 2000 i el 31 de desembre del 2016 la participació d'FGC en aquesta societat era del 68,4%.

S'han exclòs de l'abast les divisions corresponents al Tren dels Llacs i al Ferrocarril Turístic de l'Alt Llobregat (Tren del ciment), per la poca rellevància que té l'explotació d'aquests trens dins l'àmbit de TIM.¹

1. El Tren dels Llacs és una activitat concreta dins de la Línia Lleida - La Pobla (línia que forma part de l'àmbit de xarxa ferroviària) d'una vintena de dies a l'any, amb locomotora i cotxes històrics. El Ferrocarril .../...

Així, aquesta fiscalització ha tingut per objecte l'anàlisi de les diferents línies de negoci de les divisions esmentades des de les vessants financera i de legalitat i també de certs aspectes de la seva gestió.

FGC té un sistema comptable que imputa les transaccions diferenciant entre cadascuna de les divisions, fet que permet fer una anàlisi detallada de les activitats de cadascuna d'elles.

Tot i que la comptabilitat és única, aquesta permet que l'entitat elabori balanços de situació i comptes de pèrdues i guanys per cadascuna de les divisions, estats que es presenten, en un format abreujat i analític, i que formen part de l'Informe de gestió adjunt als comptes anuals.

En concret, s'ha analitzat:

- La situació administrativa dels terrenys on s'ubiquen els negocis i les seves instal·lacions.
- Els recursos emprats en l'explotació dels diferents negocis de les divisions, amb especial referència als relatius a personal i a la contractació de serveis a tercers.
- Les principals inversions de cada divisió.
- Les principals partides del Balanç i del Compte de pèrdues i guanys de les diferents divisions.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2016, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions que s'han posat de manifest en la realització del treball i les recomanacions de millora que s'han considerat pertinents en relació amb les activitats desenvolupades per l'entitat en l'àmbit de TIM.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i les normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

Turístic de l'Alt Llobregat, altrament anomenat Tren del Ciment, circula entre la Pobla de Lillet i el Museu del ciment a Castellar de N'Hug, per un recorregut de 3,5 km, també amb material mòbil d'època.

La informació i documentació en què s'ha fonamentat la fiscalització ha estat, bàsicament: els comptes anuals d'FGC i l'informe de gestió, la comptabilitat, els llistats de contractació, les actes del Consell d'Administració, etc. Cal dir que formant part de l'informe de gestió, FGC presenta el Balanç de situació i el Compte de pèrdues i guanys analític de cadascuna de les divisions de l'àmbit de TIM (vegeu l'annex a l'epígraf 6.1) que també s'han fiscalitzat.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents, naturalesa jurídica i estructura organitzativa

FGC és una entitat de dret públic amb personalitat jurídica pròpia i independent, actua en règim d'empresa mercantil i gaudeix d'autonomia en l'organització i el patrimoni i té capacitat plena per a l'exercici de les seves activitats. És una empresa pública sotmesa a la Generalitat que ha d'ajustar la seva activitat a l'ordenament jurídic privat sens perjudici de les excepcions que assenyala la seva llei de creació, i que està inclosa en l'article 1.b.1 del Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut de l'empresa pública catalana.

En anteriors informes de regularitat de la Sindicatura –Informe 16/2010 de fiscalització de l'exercici 2006 i Informe 37/2013 de fiscalització dels exercicis 2010 i 2011– ja es van explicar amb detall els antecedents, la constitució, l'objecte social, les competències i òrgans d'FGC. Els Estatuts d'FGC en vigor són els vigents des de l'octubre del 2004, aprovats inicialment com a text íntegre pel Decret 287/2001, del 6 de novembre, i amb diverses modificacions, la darrera segons el Decret 415/2004, del 19 d'octubre.

L'objecte d'FGC se centra en l'explotació, la gestió i l'administració de línies de ferrocarrils, però també destaquen la prestació, la gestió, l'explotació i la comercialització de serveis turístics, esportius i de lleure. Aquesta diferenciació de l'objecte d'FGC és la que fa que s'organitzi en dos grans àmbits: l'àmbit de xarxa ferroviària i l'àmbit de TIM.

L'àmbit de TIM inclou les explotacions de les diferents estacions d'alta muntanya de La Molina, Vall de Núria, Espot i Port Ainé, els funiculars i el cremallera de Montserrat, el Tren dels Llacs i el Ferrocarril Turístic de l'Alt Llobregat.

FGC ha assolit una consolidada experiència en l'explotació de negocis de muntanya a mesura que la Generalitat els hi encomanava. Així, negocis que en els seus orígens eren d'empresaris, promotors o concessionaris privats, amb el pas dels anys i pels seus problemes financers els va acabar assumint l'Administració de la Generalitat o alguns dels seus ens públics (participació en FMGPSA, Institut Català de Finances (ICF), etc.) per, finalment, encomanar-los a FGC. Per tant, FGC s'ha anat especialitzant en aquest

àmbit i ha passat a ser l'instrument de gestió del Govern en les activitats d'oci i turisme de muntanya.

La gestió i l'explotació d'aquests negocis per part de l'Administració de la Generalitat, i concretament d'FGC, d'acord amb els diferents acords del Govern, té com a finalitat primordial mantenir l'equilibri dins el conjunt del territori, promocionant i fomentant el desenvolupament turístic de les àrees de muntanya, de forma que es contribueixi al seu desenvolupament demogràfic i econòmic. Cal tenir en compte però, que FGC és una entitat del sector públic i presta aquests serveis en competència amb el sector privat, bàsicament en els negocis d'estacions d'esquí i serveis que les complementen i que en la seva gestió ha de garantir el compliment de la normativa del sector públic en aspectes com el pressupostari, la gestió de personal o la contractació, però amb la flexibilitat necessària per poder oferir serveis competitiu.

FGC gestiona l'àmbit de TIM mitjançant una direcció comuna de totes les divisions d'aquest àmbit la qual, alhora, depèn directament de la Direcció General. A més, FGC aplica a TIM els procediments i controls del conjunt de l'entitat i aprofita els recursos, humans i materials, bàsicament de les àrees de serveis corporatius (informàtica i sistemes, finances, comptabilitat i control de gestió, contractació i compres, assessoria jurídica) i de Direcció Social Corporativa (personal i relacions laborals, desenvolupament humà, prevenció i responsabilitat social i laboral). Tot això permet obtenir unes economies d'escala de les quals, d'altra manera, les divisions de TIM no podrien gaudir.

L'estructura organitzativa d'FGC, encapçalada pel president i sota el comandament del director general, es divideix en sis direccions amb les funcions següents:

- FGC Operadora (circulació, estacions, oficines tècniques i administratives, oficines de control de clients i estudis de servei).
- FGC Infraestructures (manteniment, inspecció i gestió d'infraestructures i material mòbil).
- FGC Turisme i Muntanya (explotació de La Molina, Espot i Port Ainé Vall de Núria, Montserrat i serveis que en depenen, i també el Tren dels Llacs i el Ferrocarril Turístic de l'Alt Llobregat).
- FGC Enginyeria (projectes d'obra civil i material mòbil, recerca i desenvolupament per a nous productes, processos i serveis).
- FGC Serveis Corporatius (informàtica-organització i sistemes, finances, comptabilitat i control de gestió, contractació i compres, assessoria jurídica).

- FGC Direcció Social Corporativa (personal i relacions laborals, desenvolupament humà, prevenció i responsabilitat social i laboral).

FGC està adscrita al Departament de Territori i Sostenibilitat (DTES). Durant l'exercici 2016 va tenir com a marc de referència de la seva actuació el Contracte programa amb la Generalitat de Catalunya 2015-2016, signat el 30 de setembre del 2015. El 26 de juliol del 2017 es va signar el nou Contracte programa per al període 2017-2021.

La composició del Consell d'Administració a 31 de desembre del 2016 era la següent:

Quadre 1. Composició del Consell d'Administració d'FGC a 31 de desembre del 2016

Càrrec	Nom i cognoms
President	Enric Ticó i Buixados
Vicepresident representant del Departament de Territori i Sostenibilitat	Ricard Font i Hereu
Consellers representants del Departament de Territori i Sostenibilitat	Ferran Falco i Isern Pere Padrosa i Pierre Albert Alins i Abad Isidre Gavín i Valls
Consellera representant del Departament de Vicepresidència, Economia i Hisenda	Natàlia Garriga i Ibàñez
Conseller representant del Departament d'Empresa i Coneixement	Octavi Bono i Gispert
Conseller representant del Departament d'Interior	César Puig i Casañas
Conseller representant de l'Autoritat del Transport Metropolità	Pere Torres i Grau
Conseller representant de l'Entitat Metropolitana del Transport	Antoni Poveda i Zapata
Conseller representant de l'Associació de Municipis per la Mobilitat i el Transport Urbà	Jordi Xena i Ibàñez
Consellera representant de l'Ajuntament de Barcelona	Mercedes Vidal i Lago
Consellers representants dels municipis als quals FGC dona serveis	Damià Calvet i Varela Josep Llopart i Gardela Jordi Ballart i Pastor Valentí Junyent i Torres
Consellers representants del personal laboral	Jaume Rius i Rovira Andrés Fuentes i Alarcón
Secretària	Carme Sardà i Vilardaga

Font: Actes del Consell d'Administració d'FGC.

1.2.2. Treballs de control

Els comptes anuals d'FGC de l'exercici 2016 van ser auditats per Pricewaterhouse Coopers Auditores, SL, que en van emetre un informe favorable sense excepcions.

La Intervenció General de la Generalitat de Catalunya no ha emès cap informe d'auditoria en relació amb els comptes d'FGC corresponents a aquest exercici, ni cap dictamen de diagnòstic financer.

2. FISCALITZACIÓ DE LES PRINCIPALS DIVISIONS DE TIM

D'acord amb l'objecte i abast d'aquest informe, a continuació es recullen els diferents aspectes analitzats per a la fiscalització de cadascuna de les quatre principals divisions de l'àmbit de TIM.

2.1. DIVISIÓ DE MONTSERRAT

2.1.1. Orígens, antecedents i evolució de la Divisió

2.1.1.1. *Funiculars i cremallera*

Els orígens de la Divisió de Montserrat dins l'estructura d'FGC estan entre els anys 1985 i 1989, quan l'empresa Ferrocarrils de Muntanya de Grans Pendants, SA (FMGPSA), empresa participada majoritàriament per la Generalitat de Catalunya des de 1982, va cedir a FGC la titularitat de les concessions dels funiculars de Montserrat (Funicular de Sant Joan i Funicular de la Santa Cova). Des de llavors, FGC els té integrats en la seva estructura. Els antecedents d'aquests funiculars són els següents:

- **Funicular de Sant Joan**

Va ser construït l'any 1918 per la Compañía Anónima de Funiculares y Ascensores (CAFA) i ampliat l'any 1926 (des de l'any 1925 CAFA havia estat absorbida per FMGPSA).

Des de l'any 1985, un cop integrat en l'estructura d'FGC, el funicular va ser objecte de diverses millores: l'any 1997, el canvi de les antigues caixes de fusta dels dos cotxes per altres de materials moderns i amb sostre panoràmic i, en el 2001, la rehabilitació del sistema de control, que va passar a ser programable.

En el 2015 es van iniciar inversions per a una nova modernització prevista en dues fases: la primera, amb el canvi dels dos cotxes o cabines i el cable de tracció, i la segona, amb la substitució de la maquinària de control i accionament per augmentar la capacitat de transport (en nombre de viatges i velocitat), que es va iniciar el novembre del 2017.

- **Funicular de la Santa Cova**

Va ser construït l'any 1929 per FMGPSA. Aquest funicular va ser objecte de dues importants renovacions, els anys 1963 i 1991, però les inundacions del juny del 2000 el van malmetre de manera important i van destruir parcialment l'estació inferior i un dels dos cotxes. En aquell moment es va emprendre una renovació completa de les

instal·lacions i es van adquirir dos nous cotxes panoràmics. El juny del 2001 es va posar novament en servei.

Entre el juny i el juliol del 2016 es va fer front a una nova millora quant al sistema de tracció i rodes de politja.

El juny del 2003 es va inaugurar i posar en funcionament el nou cremallera, del qual cal remarcar el següent:

- **Cremallera entre Monistrol de Montserrat i Montserrat**

Des de l'any 1992 FGC tenia enllestit el projecte que li havia encarregat la Generalitat de Catalunya per a la construcció, posada en marxa i explotació d'un ferrocarril cremallera que havia d'aprofitar una part del traçat de l'antic cremallera que havia funcionat entre els anys 1892 i 1957. Aquest projecte no es va portar a la pràctica fins que, el gener del 2000, el Govern de la Generalitat va acordar autoritzar l'actualització del projecte constructiu i l'inici del procés per contractar les obres, el material ferroviari, els serveis i els equipaments necessaris. El cremallera, inaugurat el juny del 2003, va suposar un cost global de 63,75 M€.

En l'annex de l'epígraf 6.2 es recull una breu explicació sobre el traçat i les característiques tècniques genèriques dels funiculars i del cremallera.

2.1.1.2. Situació administrativa i organització de l'explotació, de les instal·lacions i dels terrenys

FGC va iniciar l'explotació de les instal·lacions dels funiculars de Montserrat l'any 1985, quan va assumir la titularitat de les concessions el titular de les quals fins llavors era FMGPSA. Posteriorment, i d'acord amb la Llei 12/2002, del 14 de juny, de transport per cable, FGC va passar a ser titular de l'explotació de les instal·lacions dels funiculars i també de les del cremallera de Montserrat, en règim d'autorització administrativa indefinida.

De les tres autoritzacions administratives, la referent a l'explotació de les instal·lacions del funicular de la Santa Cova és l'única que no és a títol gratuït. Aquesta autorització prové de la concessió inicial que l'any 1933 l'Ajuntament de Collbató havia atorgat a FMGPSA i respecte a la qual, al seu venciment, el febrer de 1994, FGC i l'esmentat ajuntament van formalitzar el document de renovació en què es va quantificar el pagament d'un cànon anual de 200.000 PTA, és a dir, 1.202 €/any.

Pel que fa a la titularitat dels terrenys per sobre dels quals recorren els funiculars i el cremallera de Montserrat cal diferenciar el següent:

- **Terrenys dels funiculars**

La titularitat dels terrenys per on recorren les vies dels funiculars, on s'ubiquen les estacions, correspon a l'Abadia de Montserrat, que ja els havia arrendat a FMGPSA, posició en què es va subrogar FGC des de 1985. Posteriorment, el març de 1995 (terrenys del funicular de la Santa Cova) i el gener del 2000 (terrenys del funicular de Sant Joan) es van renovar els arrendaments per un termini de seixanta anys, amb pròrrogues tàcites anuals. Aquests arrendaments acrediten un cànon per un import que s'estableix en un percentatge sobre la recaptació de cada funicular (10% en el cas del de Sant Joan i 5% en el cas del de la Santa Cova) minorant el 20% per la part de la recaptació que correspon a l'augment de tarifes. S'ha verificat que el cànon corresponent a l'arrendament d'aquests terrenys en l'exercici 2016 ha estat de 191.098 € (177.701 € corresponents al funicular de Sant Joan i 13.396 €, al de la Santa Cova).

- **Terrenys de l'estació superior del cremallera**

Els terrenys per on discorre el cremallera i on s'ubiquen les estacions de Monistrol-Enllaç i Monistrol-Vila i el seu aparcament van passar a ser titularitat de la Generalitat de Catalunya després que FMGPSA, entre mitjans del 2004 i inicis del 2005, li'n va fer donació juntament amb la resta d'actius i passius (FMGPSA es va dissoldre el març del 2005). A finals del 2005 la Generalitat de Catalunya va cedir el domini dels esmentats terrenys a FGC però no va ser fins a l'acta de lliurament i recepció del 15 de juliol del 2014, de la Direcció General del Patrimoni, que es formalitzà la cessió. En aquell moment FGC els donà d'alta en el seu inventari de béns immobles i comptabilitzà la totalitat d'actius i passius procedents de FMGPSA. Per això, respecte de la línia del cremallera de Montserrat, FGC únicament ha de fer front al cànon per l'arrendament dels terrenys de l'estació superior, estació Montserrat, que són titularitat de l'Abadia de Montserrat. L'arrendament, signat el setembre de 1999 preveu un cànon segons un percentatge de la recaptació del 0%, l'1% o l'1,5% sobre un escalat de viatgers, però que en 2016 no va representar per a FGC cap cost, ja que hi havia acordada una carència fins al 2019.

2.1.2. Negocis de la Divisió

2.1.2.1. Principals línies de negoci

Els negocis d'aquesta Divisió se centren en el transport de viatgers amb el cremallera i els funiculars. Així, en l'exercici 2016, del total de 5,94 M€ d'ingressos de l'activitat, els ingressos per transport de viatgers van ser de 5,71 M€, el que representa el 96,1% del total.

La Divisió també porta a terme altres activitats menors relacionades de manera directa amb el transport de viatgers. D'aquests negocis destaquen els referents a la cessió de

l'explotació del bar de l'estació de Monistrol-Vila del cremallera i l'arrendament d'espais per ubicar-hi màquines de venda automàtica en les estacions del cremallera i dels funiculars.

FGC duu a terme l'explotació d'aquests negocis i activitats mitjançant personal propi i mitjançant la seva externalització (d'ara endavant, contractes de despesa) i en altres casos cedint-ne l'explotació (d'ara endavant, contractes d'ingrés). En els epígrafs següents s'analitzen els principals aspectes relacionats amb el personal propi i els serveis i negocis externalitzats més significatius. També s'analitzen les principals inversions.

2.1.2.2. *Personal empleat a la Divisió*

En aquest epígraf es descriuen els principals trets del personal de la Divisió. La fiscalització de legalitat en relació amb el personal s'analitza en l'epígraf 4.1.

FGC presta amb personal propi les principals tasques corresponents al servei de transport de viatgers i que són, fonamentalment, la conducció dels funiculars i del cremallera, la gestió del centre de control i de les taquilles de venda de bitllets i l'atenció als clients i viatgers. En el 2016 la plantilla mitjana va ser la següent:

Quadre 2. Personal empleat a la Divisió de Montserrat

Concepte		Plantilla mitjana	Contracte indefinit	Contracte temporal per obra o servei	Contracte temporal d'interinitat	Contracte de jubilació i relleu
Personal propi	Divisió de Montserrat	38,45				
	Estructura de l'àmbit de TIM	6,70				
	Total personal propi	45,15	32,60	11,24	0,48	0,83
Personal ETT	Divisió de Montserrat	0,02				
	Estructura de l'àmbit de TIM	0,83				
	Total personal ETT	0,85				
Total personal propi + personal ETT		46,00				

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

La despesa del personal propi ha estat en 2016 d'1,80 M€, mentre que la corresponent a personal procedent de les empreses de treball temporal (ETT) ha estat de 22.543 €. Aquestes despeses es comptabilitzen correctament de manera diferenciada en el Compte de pèrdues i guanys: les de personal propi en l'epígraf de Despeses de personal i les de les ETT en el de Treballs realitzats per altres empreses.

Dels 46 treballadors de plantilla mitjana, el 98,1% correspon a personal propi i d'aquest, el 85,2%, a personal específicament i directament destinat a aquesta Divisió. La resta, 6,70 treballadors, correspon a personal de l'estructura general de l'àmbit de TIM que fa tasques específiques per aquesta Divisió.

La pràctica totalitat del personal d'aquesta Divisió que va ser contractat mitjançant ETT correspon a personal que presta serveis des de l'estructura general de TIM, bàsicament amb funcions comercials.

El personal propi en termes de plantilla mitjana, 45,15 treballadors, suposava que en 2016 la Divisió de Montserrat tingués contractats un total de 56 treballadors, la meitat dels quals a jornada completa i contracte indefinit i, l'altra meitat, amb jornada parcial (5 amb contracte indefinit, 20 amb contracte temporal per obra o servei i 3 amb contracte de jubilació i relleu).

Els contractes indefinits a jornada completa corresponen a la prestació dels serveis bàsics que s'han de complir independentment de la demanda. A més, per ajustar-se als moments de major demanda (mesos d'abril a octubre i en determinades franges del dia), FGC formalitza contractes temporals per obra o servei a jornada parcial.

L'evolució del total del personal propi en termes de plantilla mitjana de la Divisió de Montserrat en els darrers exercicis va ser la següent:

Quadre 3. Evolució del personal de la Divisió de Montserrat

2011	2012	2013	2014	2015	2016
42,70	43,75	45,56	48,87	47,58	45,15

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

S'observa que durant 2016 la plantilla mitjana de la Divisió de Montserrat va disminuir respecte de la plantilla mitjana dels exercicis anteriors, evolució que té a veure amb l'evolució del nombre de visitants de la Divisió (vegeu l'epígraf 2.1.4.1).

La plantilla mitjana d'aquesta Divisió, segons el tipus de tasques que du a terme el personal, és la següent:

Quadre 4. Personal empleat a la Divisió de Montserrat segons tasques

Personal directe de la Divisió		Personal d'estructura de TIM	
Tasques	Plantilla mitjana	Tasques	Plantilla mitjana
Direcció Montserrat	1,00	Direcció TIM	0,46
Coordinació cremallera	1,92	Coordinació	0,46
Coordinació funiculars	0,78	Comercial i màrqueting	4,40
Especialistes	34,75	Oficina tècnica i administrativa	0,92
		Sistemes d'informació	0,23
		Esdeveniments	0,23
Total	38,45	Total	6,70

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

En Personal directe de la Divisió únicament es diferencia el que s'adscriu al cremallera o als funiculars pel que fa als càrrecs de comandament. En canvi els especialistes realitzen la resta de tasques (conducció, centre de control i atenció al públic) de forma polivalent tant en el cremallera com en els funiculars.

Cal destacar que el personal que realitza les tasques de manteniment i reparacions és personal de la Divisió de Línies Metropolitanes i que aquestes es duen a terme en la mateixa Divisió de Montserrat o bé en els tallers que la Divisió de Línies Metropolitanes disposa a Martorell i Rubí. FGC no té el criteri de distribuir comptablement aquesta despesa entre les divisions de Línies Metropolitanes i de Montserrat. A partir de la càrrega de treball assumida per Línies Metropolitanes per compte de la Divisió de Montserrat durant el 2016 (13.816 hores), FGC ha valorat que la despesa de personal per les tasques de manteniment i reparacions en la Divisió de Montserrat hauria d'haver estat de 468.707 €.

En el 2016, les relacions laborals entre FGC i els seus treballadors de l'àmbit de TIM, i per tant també de la Divisió de Montserrat, es regulaven pel conveni col·lectiu d'aplicació a les explotacions de Vall de Núria, La Molina, Montserrat, Espot i Port Ainé i a la línia de Lleida-La Pobla de Segur, que es va signar per al període 2007-2012. La manca d'acord entre les parts per a la formalització d'un nou conveni col·lectiu va fer que se'n mantingués la vigència en virtut de l'acord d'ultraactivitat del 10 d'octubre del 2013, acord que manté vigent el conveni encara en l'exercici 2018.

Aquest fet va donar lloc durant 2016 a la convocatòria de cinquanta-quatre dies de vaga. Aquesta situació va finalitzar el 17 de febrer del 2017 amb l'acord per part dels representants dels treballadors i d'FGC amb una vigència pel 2017 i 2018, que va ser ratificat entre el febrer i el març del 2017 tant per la Comissió de seguiment del contracte programa FGC-GC com pel Consell d'Administració d'FGC.

2.1.2.3. Externalització de serveis i cessió d'explotació

Per dur a terme algunes de les tasques necessàries per a l'explotació dels diferents negocis, FGC considera més avantatjós contractar determinats serveis a empreses externes, tant per la seva especialització tècnica com perquè en termes econòmics és més favorable que el cost que suposaria la prestació amb personal propi; això, a més de tenir sempre presents les limitacions legals quant a la contractació de més personal propi.

De la revisió de la informació comptable i de contractació corresponent a aquesta Divisió, s'han seleccionat, per a la seva anàlisi, els tres contractes més significatius vigents en l'exercici 2016 pels termes econòmics o bé per la tipologia de l'activitat. Aquests contractes –dos de despesa i un d'ingrés– són els següents:

Quadre 5. Contractes de despesa i d'ingrés seleccionats de la Divisió de Montserrat

Contractes de despesa			
Id.	Objecte	Adjudicatari (i vigència del contracte o pròrroga)	Despesa 2016
1	Servei de neteja de les estacions, dependències, automotors i cotxes del cremallera i dels funiculars de Montserrat (Lot 2)*	GELIM, SA (març 2014 a juny 2016)	70.943
		Acciona Facility Services Empleo Social Barcelona, SL (juliol 2016 a juny 2020)	80.612
		Total	151.555
2	Servei de seguretat i vigilància i serveis auxiliars de les estacions, dependències i material mòbil del cremallera i dels funiculars de Montserrat (Lot 3)*	Segur Ibérica, SA (octubre 2015 a desembre 2016)	150.883
		Prosegur España, SL (desembre 2016 a setembre 2017)	5.251
		Total	156.134
Contracte d'ingrés			
Id.	Objecte	Adjudicatari (i vigència del contracte o pròrroga)	Ingrés 2016
1	Explotació del bar de l'estació Monistrol-Vila del cremallera de Montserrat	L'Agrícola Regional, SA (LARSA) (pròrrogues: abril 2015 a març 2016 i abril 2016 a març 2017)	26.792

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

* El contracte de neteja ha estat licitat juntament amb un altre lot referent a la neteja del taller de Martorell mentre que el de seguretat i vigilància està dins un conjunt de sis lots que inclouen el servei a la línia metropolitana de l'Anoia, a l'edifici corporatiu, al taller de Martorell, al Centre operatiu de Rubí, etc.

Contractes de despesa**Servei de neteja**

El contracte vigent entre el gener i el juny del 2016 es va formalitzar el març del 2014 amb l'empresa GELIM, SA, única licitadora del procediment obert amb publicitat en el *Diari Oficial de la Unió Europea* (DOUE). Aquesta empresa ja havia estat contractada el desembre del 2013 per prestar aquest servei fins a l'octubre del 2014. Com a conseqüència de la Sentència del Tribunal Suprem del 18 de setembre del 2013 per la qual calia passar a aplicar els preus del conveni de contractes ferroviaris, el termini d'aquest contracte es va escurçar deixant el termini en tres mesos perquè FGC fes la nova licitació, de la qual en va resultar el contracte de març del 2014.

El fet d'aplicar els preus del conveni esmentat va suposar un increment del cost del servei d'un 20%, ja que el cost mensual del contracte anterior havia estat de 9.852 € i amb el nou contracte va passar a 11.824 €. Malgrat això, a finals del 2015 GELIM, SA, va renunciar a la pròrroga del contracte per motius de rendibilitat econòmica. Això va donar lloc a una nova licitació iniciada el febrer del 2016 de la que va resultar adjudicatària una empresa del grup Acciona, única licitadora del procediment obert amb publicitat en el DOUE. El nou contracte va suposar, des de mitjans del 2016, una adequació als imports del mercat que va incrementar novament el cost del servei en un 13,6% respecte del cost mensual d'inicis del 2016, ja que va passar d'11.824 € a 13.435 €.

Servei de seguretat i vigilància

El contracte vigent entre el gener i mitjans de desembre del 2016 es va formalitzar a finals de setembre del 2015 amb l'empresa Segur Ibérica, SA, en resultar adjudicatària del procediment obert amb publicitat en el DOUE al qual es van presentar per al lot-3 corresponent a la Divisió de Montserrat, un total de quatre empreses licitadores. Entre novembre i desembre del 2016 Segur Ibérica, SA va presentar un expedient de regulació d'ocupació i si bé inicialment confirmava la continuïtat del servei, FGC va constatar impagaments als treballadors i incompliments del servei que van suposar la resolució del contracte amb efectes el 19 de desembre del 2016.

Els serveis rebuts que l'adjudicatari va facturar entre gener i novembre del 2016 van suposar, d'acord amb el que preveia el contracte, un total de 142.920€. FGC va comptabilitzar correctament un import de 7.963€ que si bé Segur Ibérica, SA, no havia facturat, corresponia als dinou dies de desembre en què el contracte encara era vigent i durant els quals es va rebre el servei.

S'ha observat que per al conjunt dels sis lots d'aquest contracte FGC mantenia retinudes factures i garanties definitives que els responsables consideren suficients per si s'hagués de fer front, com a deutor solidari, dels possibles deutes pendents amb els treballadors de Segur Ibérica, SA, empresa que estava ja en procés de liquidació.

A mitjans de desembre del 2016 es va iniciar de forma urgent un procediment negociat sense publicitat amb les empreses que, per als diferents lots, havien quedat en segona posició en la licitació de l'exercici 2015. En el cas del lot 3 de la Divisió de Montserrat, va ser adjudicatària l'empresa Prosegur España, SL, amb un contracte per un import mensual de 13.564€ que, vigent des del 20 de desembre del 2016, va suposar una despesa en l'exercici 2016 de 5.251€.

Contracte d'ingrés

Explotació del bar de l'estació de Monistrol-Vila

La cessió de l'explotació del bar de l'estació de Monistrol-Vila, vigent durant l'exercici 2016, correspon a la segona i tercera pròrrogues del contracte que es va formalitzar l'abril del 2012 per un termini de dos anys i que ha estat prorrogat anualment. El contracte d'abril del 2012 es va adjudicar mitjançant una licitació per procediment negociat amb publicitat al perfil d'FGC, a la qual sols es va presentar com a licitadora l'empresa l'Agrícola Regional, SA (LARSA). Cal remarcar que, des de la posada en funcionament del bar, el juny del 2003, la cessió de l'explotació havia estat adjudicada a una altra empresa que el desembre del 2003 va entrar en una situació que en feia

inviabile la continuïtat. FGC va decidir rescindir aquell contracte i adjudicar-lo a la proposta que havia quedat en segona posició en el concurs, que era LARSA. Així, des del desembre del 2003 i fins a la nova licitació del 2012 LARSA ja havia regentat l'explotació, que va mantenir posteriorment entre el 2012 i el 2014 i que es prorrogà fins al març del 2018.

La contraprestació diferencia un cànon fix de 18.000 €/any, a actualitzar amb l'IPC, i un cànon variable, d'aproximadament 12.000 €/any, ja que es va determinar com el 7,5% de la facturació anual del bar que estava prevista en uns 160.000 €/any. Aquesta contraprestació és la que es va preveure com a import base de la licitació del 2012, i s'ha mantingut en les pròrrogues posteriors anuals entre l'abril del 2014 i el març del 2018.

En 2016, els ingressos per a FGC per aquest concepte van ser de 26.792 €, dels quals 18.175 € corresponien al cànon fix i 8.617 € al cànon variable. S'observa que el cànon variable va quedar significativament per sota de les previsions, fet que es va produir al llarg de tota la durada del contracte i que contrastava amb els increments progressius de visitants del cremallera (vegeu el quadre 12).

De l'anàlisi realitzada es dedueix que es tracta d'un negoci amb el qual FGC ofereix als usuaris del cremallera la possibilitat de disposar de servei de bar però per al qual no preveu massa opcions de millorar els nivells de facturació. Tot i això els responsables d'FGC es plantegen incorporar en els plecs de futures licitacions certes variants i millores de l'oferta, encara que no és gens clar que els recursos que aquestes millores requeririen facin suficientment atractiva la licitació.

2.1.2.4. Principals inversions de la Divisió

El llistat d'altres de l'immobilitzat material del 2016 ascendeix a 1,30 M€. S'han seleccionat les dues inversions més significatives, que corresponen a les obres de rehabilitació de via en diversos punts del cremallera, 122.070 €, i al subministrament de quatre eixos i vuit rodes dels cotxes del funicular de la Santa Cova, 109.345 €.

D'altra banda, en la revisió de les actes del Consell d'Administració s'ha observat que al llarg del 2016 s'havia previst i autoritzat l'inici de la licitació d'una inversió significativa en el funicular de Sant Joan. En relació amb aquesta inversió, corresponent al subministrament i muntatge per a la renovació de la maquinària de control i de l'accionament, el contracte, de 2,19 M€, es va adjudicar i formalitzar entre el febrer i l'abril del 2017. Tot i que aquesta inversió no va suposar cap comptabilització com a alta de l'immobilitzat en 2016, també ha estat seleccionada per a la seva anàlisi.

Els tres contractes d'inversió seleccionats han estat els següents:

Quadre 6. Contractes d'inversió seleccionats de la Divisió de Montserrat

Id.	Objecte	Adjudicatari (i data del contracte)	Import del contracte	Import donat d'alta 2016
1	Obres de rehabilitació en la via del cremallera (rectificació de corba, anivellació i alineació) en els punts quilomètrics 1,350; 2,600 i 3,290	Infraestructuras Trade, SL (abril 2016)	122.070	122.070
2	Subministrament de quatre eixos i vuit rodes per als cotxes del funicular de la Santa Cova	Transportes por Cable, SA (maig 2016)	109.345	109.345
3	Subministrament i muntatge per a la renovació de la maquinària del control i l'accionament del funicular de Sant Joan	Transportes por Cable, SA (abril 2017)	2.187.000	0

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Obres de rehabilitació en la via del cremallera

Aquestes obres es van justificar pels problemes d'anivellació i alineació en determinats punts de la via que calia rectificar per deixar-les en els paràmetres de seguretat i confort necessaris per garantir la circulació ferroviària.

El pressupost d'obres previst en 132.000 €, fonamentat en actuacions similars d'exercicis anteriors, permetia, d'acord amb la legislació i amb l'aplicació de les Instruccions internes de contractació d'FGC vigents en 2016, aplicar un procediment simplificat sense publicitat (convidant un mínim de cinc empreses capacitades, sense negociació i amb condicionants tècnics i treballs suficientment delimitats com per poder fer l'adjudicació valorant únicament la proposta econòmica). D'acord amb la revisió efectuada, les obres es van realitzar segons l'import i el termini previstos en el contracte.

Subministrament de quatre eixos i vuit rodes per al funicular de la Santa Cova

El febrer del 2016 l'àrea de manteniment dels funiculars va detectar fissures i defectes en algunes de les rodes, i atenent a criteris de seguretat, i tenint en compte que no era un fet puntual i que totes les rodes i eixos que conformen els trens de rodatge tenien una mateixa vida útil, es va considerar necessari la substitució dels trens de rodatge dels dos cotxes del funicular.

L'adjudicació es va fonamentar en una fitxa de dependència tecnològica on es remarca que el funicular de la Santa Cova el va instal·lar una empresa suïssa absorbida posteriorment pel grup Garaventa-Doppelmayr, que té com a empresa subsidiària en territori

espanyol l'empresa que va ser l'adjudicatària i, per tant, és l'únic proveïdor que subministra aquest material.

D'acord amb la revisió efectuada, el subministrament es va realitzar segons l'import i el termini previstos en el contracte. Amb tot, s'ha detectat l'existència d'un contracte menor amb l'empresa adjudicatària per 49.900€, corresponent al muntatge del subministrament analitzat. Els responsables d'FGC van separar els processos per minimitzar el termini global i reduir així el temps d'aturada del funicular. Això es va fer anticipant la formalització del subministrament, que es preveia rebre en un termini de cinc setmanes, mentre es definia tècnicament el procés d'aixecament de caixes, extracció d'eixos, etc. necessari per a les tasques de muntatge.

Subministrament i muntatge de nova maquinària de control i d'accionament del funicular de Sant Joan

Correspon a la segona fase de modernització d'aquest funicular (vegeu l'epígraf 2.1.1.1). La informació dels plecs especificava que la proposta tècnica havia de garantir el funcionament per un termini no menor a trenta anys.

La licitació es va fer mitjançant un procediment obert amb publicitat en el DOUE, però únicament va presentar proposta l'empresa adjudicatària. Si bé existia una altra empresa amb capacitat i possibilitats de concórrer a la licitació (es requeria ser constructor i instal·lador) després de visitar les instal·lacions per analitzar-ne la factibilitat, aquesta va decidir no presentar-se al concurs. A la pràctica s'observa una dependència tecnològica de l'empresa adjudicatària pel que fa a gran part de les inversions relatives als funiculars.

El contracte d'abril del 2017 tenia un cost previst de 2,19M€. Es preveia un primer pagament del 30% quan se signés, dos pagaments posteriors del 20% quan es recepcionessin els aprovisionaments i a l'inici de les obres i un darrer del 30% quan es recepcionés provisionalment la inversió. S'ha fet el seguiment d'albarans, factures i actes de recepció i de l'informe d'avaluació final del contracte del 27 de març del 2018 i s'ha comprovat que s'ha complert satisfactòriament amb els terminis i els pagaments previstos.

2.1.3. Balanç de situació de la Divisió: partides més remarcables

El 31 de desembre del 2016 l'actiu i el patrimoni net i passiu de la Divisió de Montserrat era de 70,93M€, superior en 10,75M€ respecte del total de l'actiu i del patrimoni net i passiu a 31 de desembre del 2015, el suposava un increment del 17,9% (vegeu el quadre 55 de l'annex 6.1).

2.1.3.1. Actiu

El 31 de desembre del 2016, el 77,3% de l'actiu corresponia a l'actiu no corrent, i d'aquest, el 99,9%, a l'immobilitzat material. Els principals elements que configuraven l'immobilitzat material a 31 de desembre del 2016 en la Divisió de Montserrat eren els següents:

Quadre 7. Immobilitzat material de la Divisió de Montserrat

Descripció	31.12.2016
Terrenys i construccions (edificis estacions, tallers, terrenys...)	5.171.809
Instal·lacions tècniques i altres immobilitzats:	
Via	31.528.822
Automotors	8.225.128
Funicular Sant Joan	2.150.030
Funicular Santa Cova	671.185
Altres material (túnels, catenària, senyalització...)	5.058.438
Immobilitzat en curs i bestretes	4.957
Total immobilitzat material	52.810.368

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC i documentació obtinguda per a la fiscalització.

Les altes més significatives en l'immobilitzat material s'han analitzat en l'epígraf 2.1.2.4.

Respecte de l'actiu corrent, de 18,08 M€, la major part, 17,86 M€, correspon al saldo de Deutors comercials i altres comptes a cobrar. En aquest compte FGC recull el saldo pendent de cobrar dels capítols 4 i 8 provinents de la Generalitat,² que a 31 de desembre del 2016 era de 4,92 M€ i, principalment, els saldos deutors transitoris, de 12,65 M€, que la Divisió de Montserrat mantenia amb la resta de divisions d'FGC. Aquests saldos transitoris són resultat de la gestió dels cobraments i pagaments del conjunt de totes les divisions d'FGC i, com a comptes transitoris interdivisions, no tenen cap impacte en el balanç global dels comptes anuals d'FGC.

2.1.3.2. Patrimoni net i passiu

El 31 de desembre del 2016, el patrimoni net i passiu estava format en un 85,3% pel mateix patrimoni net i en un 13,7% pels deutes a llarg i a curt termini.

El patrimoni net a 31 de desembre del 2016 el formaven els fons propis, per 25,02 M€, i les Subvencions, donacions i llegats rebuts, per 35,48 M€. En el 2016 cal destacar

² El pressupost definitiu de la Generalitat de Catalunya per al 2016 va consignar unes transferències corrents (capítol 4) i unes transferències de capital (capítol 8) de 14.000 € i 14,76 M€, respectivament. Aquests imports van ser liquidats per la Generalitat de Catalunya entre els exercicis 2016 i 2017.

l'increment en l'import de Subvencions, donacions i llegats rebuts en 14,45 M€. El moviment de les subvencions va ser el següent:

Quadre 8. Moviment de subvencions, de la Divisió de Montserrat

Concepte	Import
Saldo a 31.12.2015	21.036.609
Aportacions de la Generalitat de Catalunya de capítol 8	14.761.078
Traspàs de les subvencions de capital (vegeu l'epígraf 2.1.4.1)	(582.278)
Aplicació del romanent de l'exercici 2015*	267.414
Saldo a 31.12.2016	35.482.823

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

* El Consell d'Administració d'FGC del 31 de març del 2016, d'acord amb l'autorització de la Comissió de seguiment del contracte programa, va aprovar aplicar els romanents generats per l'excés de transferències del 2015, del programa pressupostari 651 d'ordenació, foment i promoció turística, per necessitats d'inversió de TIM. A la pràctica s'ha comprovat que aquestes necessitats corresponien en la seva totalitat a la Divisió de Montserrat.

Respecte de Deutes a llarg i a curt termini cal indicar que el saldo a 31 de desembre del 2016 era de 7,22 M€ i 2,47 M€, respectivament. Aquests deutes corresponien bàsicament a dos préstecs formalitzats en els exercicis 2000 i 2003, dels quals FGC va disposar durant exercicis posteriors per uns totals de 27,05 M€ i 9,02 M€. La finalitat d'aquests préstecs està directament relacionada amb el finançament de les actuacions de construcció del cremallera de Montserrat. El detall dels préstecs és el següent:

Quadre 9. Préstecs vius de la Divisió de Montserrat

Entitat financera	Disposicions	Saldo pendent a 31.12.2016			Interès	Venciment
		Llarg termini	Curt termini	Total		
BSCH	27.045.545	5.409.109	1.803.036	7.212.145	Euríbor 3 mesos + 0,125%	28.07.2020
La Caixa / BBVA	9.015.000	1.803.000	601.000	2.404.000	Euríbor 3 mesos + 0,15%	28.07.2020
Total saldo pendent		7.212.109	2.404.036	9.616.145		

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC i documentació obtinguda per a la fiscalització.

2.1.4. Compte de pèrdues i guanys de la Divisió: principals ingressos i despeses

El resultat de la Divisió de Montserrat per a l'exercici 2016 va ser un benefici d'1,61 M€, superior en 142.911 € al d'1,47 M€ obtingut en l'exercici 2015. La millora en el resultat va ser conseqüència de la disminució de les despeses de l'activitat en 190.967 €, superior al descens dels ingressos de l'activitat de 80.883 €. Les aturades del servei per les vagues de l'exercici 2016 expliquen en gran mesura aquestes evolucions.

El Compte d'explotació de la Divisió es presenta en el quadre 56 de l'annex 6.1.

A continuació s'analitzen els principals ingressos i despeses del Compte de pèrdues i guanys.

2.1.4.1. Ingressos

Els ingressos de la Divisió de Montserrat en 2015 i 2016 van ser els següents:

Quadre 10. Ingressos de la Divisió de Montserrat

Concepte	2015	2016
Ingressos per viatgers	5.770.336	5.706.282
Altres ingressos	160.643	142.561
Arrendaments	55.625	62.073
Ingressos per serveis diversos	35.726	30.531
Total ingressos de l'activitat	6.022.330	5.941.447
Subvencions	979.777	583.234
Ingressos financers	1.776	378
Ingressos extraordinaris	125.056	7.344
Total ingressos	7.128.939	6.532.403

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

El 87,4% dels ingressos del 2016 van ser en concepte d'ingressos per viatgers; 3,15 M€ corresponen a les vendes pel servei de transport del cremallera, i 2,56 M€ dels funiculars. Pel que fa a la resta d'ingressos de l'activitat, cal remarcar el següent:

- Altres ingressos: el total de 142.561 € correspon a la venda de productes combinats, bàsicament bitllets Tot Montserrat i Trans Montserrat, que inclouen serveis prestats per FGC juntament amb els d'altres empreses com les que gestionen l'aeri de Montserrat, el museu de Montserrat o serveis de restauració.
- Arrendaments: dels 62.058 €, 26.792 € corresponen a l'ingrés pel cànon de la cessió d'explotació del bar de l'estació de Monistrol-Vila (vegeu l'epígraf 2.1.2.3). També s'inclouen 19.417 € pel cànon que FGC cobra a companyies de màquines expenedores de begudes i petits productes d'alimentació ubicades en les estacions dels funiculars i el cremallera.

Els ingressos per subvencions corresponen, en la pràctica totalitat³ al traspàs d'ingressos

3. Del total dels 583.234 € d'ingressos per subvencions, 956 € corresponen a subvencions d'explotació, de manera que els restants 582.278 € són l'import traspasat procedent de transferències de capital.

al Compte de pèrdues i guanys de les transferències de capital rebudes des del 2010 de la Generalitat de Catalunya d'acord amb el ritme de les amortitzacions dels actius que financen.

L'evolució dels ingressos per viatgers i del nombre de visitants corresponents al període 2011 a 2016 va ser la següent:

Quadre 11. Evolució dels ingressos per viatgers de la Divisió de Montserrat

Concepte	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cremallera	2.829.841	2.895.877	3.081.855	3.247.446	3.226.141	3.149.527
Funicular de Sant Joan	1.430.096	1.728.651	1.890.538	2.021.998	2.131.482	2.221.854
Funicular de la Santa Cova	296.951	320.985	362.040	411.486	412.713	334.901
Total	4.556.888	4.945.513	5.334.433	5.680.930	5.770.336	5.706.282

Imports en euros.

Font: Memòria d'activitats d'FGC de l'exercici 2016.

Quadre 12. Evolució del nombre de visitants de la Divisió de Montserrat

Concepte	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Cremallera	582.866	588.371	620.675	619.057	583.247	576.729
Funicular de Sant Joan	274.875	309.136	321.206	341.920	324.406	314.277
Funicular de la Santa Cova	131.244	138.233	143.866	170.885	154.472	120.191
Total	988.985	1.035.740	1.085.747	1.131.862	1.062.125	1.011.197

Dades: Nombre de viatges.

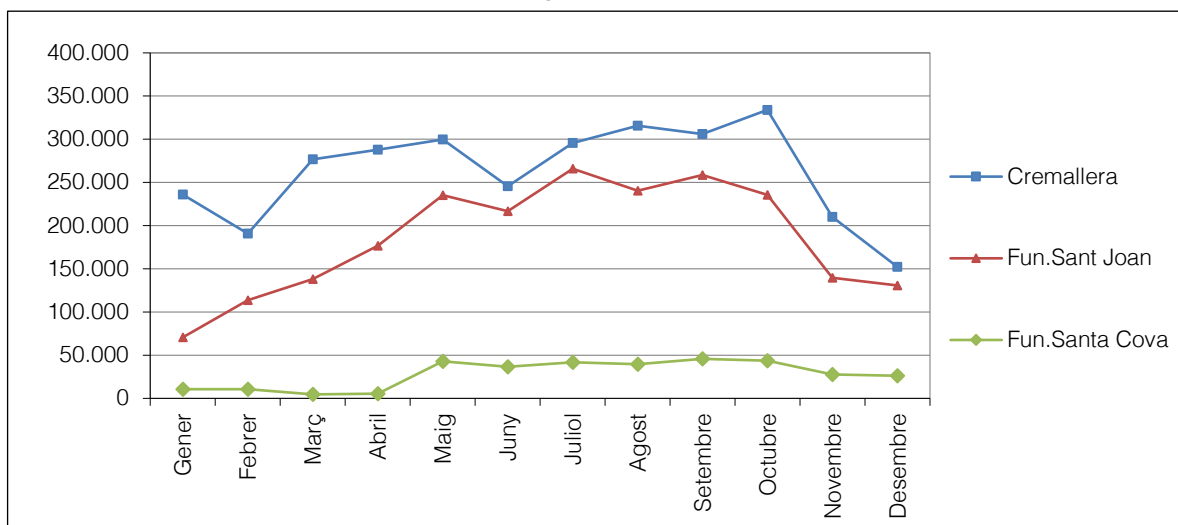
Font: Memòria d'activitats d'FGC de l'exercici 2016.

El canvi en la tendència positiva dels darrers anys, tant en els ingressos com en el nombre de visitants des del 2015 i durant el 2016, s'explica principalment per les aturades en el servei pels cinquanta-quatre dies de vaga en 2016 (trenta-tres dels quals en els mesos de juny, juliol i agost) i per la disminució de visitants d'alguns mercats concrets (principalment el rus).

Malgrat que el nombre de visitants en 2016 va disminuir en 50.928 respecte del 2015, disminució del 4,8%, la disminució dels ingressos va ser només de l'1,1% per l'increment mitjà de les tarifes del 3% per al cremallera, del 5% per al funicular de Sant Joan i del 8% per al funicular de la Santa Cova.⁴

Durant el 2016 els ingressos del cremallera i dels funiculars de la Divisió de Montserrat van mostrar la següent evolució:

4. Increments de tarifes aprovades pel Consell d'Administració d'FGC de l'1 de desembre del 2015. Les tarifes del cremallera van ser prèviament aprovades per la Comissió de Preus de Catalunya.

Gràfic 1. Evolució mensual dels principals ingressos de la Divisió de Montserrat

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

S'observa que els ingressos es generen bàsicament per l'activitat turística corresponent als mesos establerts com a temporada alta per la Divisió de Montserrat (d'abril a octubre). Així en temporada alta els ingressos generats pel cremallera i els funiculars representen un 69,5% del total dels ingressos anuals.

2.1.4.2. Despeses

Les despeses de la Divisió de Montserrat del 2015 i 2016 van ser les següents:

Quadre 13. Despeses de la Divisió de Montserrat

Concepte	2015	2016
Consum proveïments	60.936	44.907
Treballs per altres empreses	410.866	430.166
Arrendaments	189.431	192.300
Reparacions i conservació	114.353	135.986
Assegurances	55.521	55.083
Publicitat i propaganda	122.632	59.901
Subministraments	179.816	150.829
Serveis professionals independents	16.006	5.265
Altres serveis	59.635	51.233
Despeses de personal	1.907.487	1.800.046
Total despeses de l'activitat	3.116.683	2.925.716
Despeses financeres	21.627	2.646
Despeses extraordinàries	198.750	40.571
Amortització de l'immobilitzat	2.320.179	1.936.322
Deterioraments i pèrdues	-	12.537
Total despeses	5.657.239	4.917.792

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

Les despeses de l'activitat en 2016, de 2,93 M€, representen el 59,5% de les despeses. La més significativa correspon a les despeses de personal, 1,80 M€, que són el 61,5% i la disminució en 2016 respecte de l'exercici anterior és conseqüència de la convocatòria de cinquanta-quatre dies de vaga per part del personal de la Divisió de Montserrat.

Tal com s'ha indicat en l'epígraf 2.1.2.2, FGC únicament presta amb personal propi els serveis directament relacionats amb el transport i atenció als clients tant del cremallera com dels funiculars. La resta de serveis es presten mitjançant la contractació de terceres empreses, que en 2016 va suposar una despesa de 430.166 €, en el concepte Treballs per altres empreses. La despesa dels principals serveis contractats, seguretat i vigilància i els de neteja van ascendir a 156.134 € i 151.555 €, respectivament (vegeu l'epígraf 2.1.2.3).

Pel que fa a les despeses d'arrendament, de 192.300 €, corresponen als cànon per l'arrendament dels terrenys on estan situats els dos funiculars i per l'explotació del funicular de la Santa Cova (vegeu l'epígraf 2.1.1.2).

Respecte de les Despeses financeres cal remarcar que, malgrat que el 31 de desembre del 2016 la Divisió de Montserrat tenia un saldo viu de préstecs de 9,62 M€, el cost financer d'aquests préstecs durant la majoria de l'exercici va ser gairebé nul, ja que durant 2016 l'índex al qual estaven referenciats, l'euríbor a tres mesos, va presentar valors negatius.

Les despeses extraordinàries corresponen principalment al retorn parcial, per 19.801 €, de la paga extraordinària suprimida pel Reial decret llei 20/2012, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat, i també a l'ajustament en el repartiment de les vendes realitzades mitjançant la Central de Reserves durant el 2015, de 4.369 € (vegeu l'epígraf 4.2.2).

2.2. DIVISIÓ DE VALL DE NÚRIA

2.2.1. Orígens, antecedents i evolució de la Divisió

2.2.1.1. Cremallera i estació d'esquí

Els orígens de la Divisió de Vall de Núria estan entre els anys 1985 i 1989, quan l'empresa Ferrocarrils de Muntanya de Grans Pendents, SA (FMGPSA), empresa participada majoritàriament per la Generalitat de Catalunya des de l'any 1982, va cedir a FGC la titularitat de les concessions del ferrocarril Ribes-Núria i de l'estació d'esquí de Núria. Des de llavors, FGC les té integrades en la seva estructura. Els antecedents d'aquestes infraestructures i instal·lacions són els següents:

Tren cremallera de Ribes-Núria

Va ser construït entre els anys 1928 i 1930 per FMGPSA i es va inaugurar el 1931 amb el recorregut entre Ribes de Freser i Núria. Des del 1985, un cop integrat en l'estructura d'FGC, va ser objecte de diverses millores, entre les quals cal destacar la nova platja de vies de l'estació de Queralbs (1992), la remodelació de les estacions de Ribes-Vila, Ribes-Enllaç i Queralbs (1993 i 1994), la posada en servei d'un nou automotor (1995) i la renovació del tram de cremallera (1998 i 1999).

El juliol del 2003 van deixar de circular els antics cotxes convencionals de viatgers i van entrar en funcionament dues unitats d'automotors iguals a les que en aquelles dates s'acabaven de posar en circulació en el nou cremallera de Montserrat. Entre el 2007 i el 2008 es va fer front a una modernització integral dels altres quatre automotors de model més antic per equiparar-los als dos del nou model.

El 2005 es van iniciar les obres d'una variant d'un tram del traçat, el del Túnel del Roc del Dui, que va entrar en funcionament a finals del 2008. Entre el 2008 i el 2009 es va fer una gran coberta a l'estació de Ribes-Enllaç per poder utilitzar l'estació com a cotxera, que complementava la cotxera principal de Ribes-Vila. En els exercicis 2015 i 2016 es van fer inversions en certs trams d'adherència de la via i es van plantejar, per a posteriors exercicis, altres inversions en la catenària i, sobretot, en diferents elements mòbils (locomotora i automotors).

En l'annex de l'epígraf 6.2 es recull una explicació sobre el traçat i les característiques tècniques generals d'aquest tren cremallera.

Estació d'esquí de Núria

Els orígens de l'esquí a la Vall de Núria tenen a veure amb l'obertura del Santuari durant els mesos d'hivern, des de l'any 1916 i amb la inauguració del tren cremallera el 1931. En els anys 40 van entrar en funcionament un conjunt d'infraestructures dirigides a organitzar la pràctica de l'esquí (primers telesquís i funicular entre el Santuari i l'alberg del Pic de l'Àliga⁵). L'any 1953 es va construir i delimitar l'estació i el 1961 entrà en funcionament un nou telesquí. A partir dels anys 80 en què l'estació ja està integrada en l'estructura d'FGC, i també al llarg dels anys 90, es van renovar i substituir les antigues infraestructures (nous telesquís i telecadires i nou telecabina de la Coma del Clot, que substituïa l'antic funicular que accedia a l'alberg)⁵. En la primera dècada del 2000 es va

5. El funicular dels anys 40 que facilitava el transport de viatgers i mercaderies fins l'alberg va ser substituït, perquè estava obsolet, cap a finals dels anys 80 per un nou telecabina. Cal remarcar que l'alberg, propietat de l'Ajuntament de Queralbs, el gestiona l'Agència Catalana de Joventut i forma part de la xarxa d'albergs de la Generalitat de Catalunya (XANASCAT).

fer front a les primeres inversions per a equipaments de fabricació de neu artificial que es van completar en la temporada 2005-2006.

En l'annex de l'epígraf 6.3 es mostra un quadre de les principals dades i magnituds de l'estació d'esquí de Vall de Núria, comparades amb les d'altres estacions d'esquí que formen part de l'àmbit de TIM, és a dir, Espot, Port Ainé i La Molina.

2.2.1.2. Situació administrativa i organització de l'explotació, de les instal·lacions i dels terrenys

FGC inicia l'explotació del cremallera i de l'estació d'esquí de Núria a mitjans dels anys 80, quan va assumir la titularitat de les concessions d'explotació. Les dues concessions que FGC manté amb l'Ajuntament de Queralbs i amb el Bisbat d'Urgell, són les següents:

- **Concessió de l'Ajuntament de Queralbs**

Abasta una extensió de 108,24 ha de terrenys que ocupa bàsicament l'estació d'esquí. Inclou també els espais de parc lúdic i zona d'acampada i les finques que envolten el tram de via per on arriba el cremallera a la Vall, i les que envolten el telecabina de la Coma del Clot i l'alberg. Aquesta concessió es va signar per al període de novembre de 1934 a febrer de 1992 amb l'empresa Locomociones y Transportes, SA. Després es va traspasar a l'Obra Sindical de Educación y Descanso i, en virtut del Reial decret 2688/1980, del 4 de desembre, va ser cedida a la Generalitat de Catalunya mitjançant el traspàs de serveis procedents de l'Administració de l'Estat. La darrera pròrroga de la concessió es va signar el febrer de 1992 a favor d'FGC, per vint-i-cinc anys i a títol gratuït.

Com a fet posterior a l'exercici 2016 cal dir que des del venciment de la concessió, el febrer del 2017, no s'ha formalitzat cap pròrroga o nova concessió i, que a la data de finalització del treball de camp de la fiscalització (setembre del 2018) FGC encara seguia gestionant l'explotació en una situació de concessió a precari. En les actes de les reunions entre les parts el juny del 2017 i març del 2018 hi consta que es preveia acordar una reestructuració i nou enfocament del negoci incorporant altres atractius, projectes o usos, donant-li un perfil de "parc complex turístic – estació de muntanya", i alhora renovar la concessió a FGC dividint-la en dues zones:

- Una concessió per a la zona de l'estació d'esquí i parc lúdic, en relació amb la qual FGC passaria a pagar a l'Ajuntament un cànon vinculat a l'ocupació,
- Una altra concessió, gratuïta, per a la zona del telecabina que dona accés a l'alberg, en relació amb la qual FGC tenia previstes inversions, ja des de mitjans

del 2016, per reposar i substituir el telecabina del 1988, per la seva obsolescència i l'elevat cost de manteniment.⁶

L'endarreriment i la falta de concreció dels estudis de reestructuració de negoci i de les negociacions entre les parts per a la renovació de la concessió suposa, entre altres aspectes, que FGC mantingui aturades les inversions previstes.

- **Concessió del Bisbat d'Urgell**

Abasta un extensió de 6,71 ha de terrenys que ocupen els edificis contigus al Santuari destinats a hostaleria, restauració, botiga, locals de lloguer de material d'esquí, locals per a escoles i dispensari, i també la zona del llac i dels voltants de l'ermita de Sant Gil. Aquesta concessió, signada el desembre de 1987 entre el Bisbat i FMGPSA per un termini de noranta anys, va ser objecte de subrogació el juny del 2004, quan FGC va passar a ser-ne el titular. Per aquesta concessió, des de 1996 i fins al 2000, el Bisbat d'Urgell va cobrar un cànon fix de 42.071 €/any que des del 2001 s'actualitza amb l'IPC i que tant en l'exercici 2015 com en el 2016 va suposar una despesa de 56.672 €/any.

A més d'aquestes concessions hi havia un contracte d'arrendament vigent des del desembre del 1986 entre FMGPSA i l'Ajuntament de Queralbs en relació amb la Cabana dels Pastors (construcció ubicada a la part posterior del parc lúdic i dedicada a restauració). En aquest contracte es va subrogar FGC el gener de 1986 i es va renovar el juliol del 2004. Aquest arrendament suposa un cànon anual de 4.962 €/any.

Pel que fa als terrenys per on discorre el cremallera i on s'ubiquen les estacions de Ribes de Freser, de Queralbs i de Núria, així com pel que fa a les construccions i altres béns, mobles i immobles, ubicats en aquests terrenys, cal destacar que van passar a ser titularitat de la Generalitat de Catalunya després que FMGPSA, entre mitjans del 2004 i inicis del 2005, li'n va fer donació juntament amb la resta d'actius i passius (FMGPSA es va dissoldre el març del 2005). A finals del 2005 la Generalitat de Catalunya, per tal que es mantingués l'ús ferroviari existent, va cedir el domini dels béns esmentats a FGC però no va ser fins a l'acta de lliurament i recepció de 15 de juliol del 2014, de la Direcció General del Patrimoni, que es formalitzà la cessió. En aquell moment FGC els donà d'alta en el seu inventari de béns immobles i va comptabilitzar la totalitat d'actius i passius procedents de FMGPSA.

6. Entre finals del 2015 i mitjans del 2016, en diverses reunions del Consell d'Administració, es proposaven inversions d'uns 6M€ per a la reposició del telecabina. Amb tot, l'elevat cost de manteniment que genera el fet que no existeixin recanvis i calgui fabricar-los (suposa uns cost de manteniment aproximat de 90.000€/any) ha portat a preveure la reposició mitjançant l'aprofitament d'elements de l'antic telecabina Olesa-Esparraguera, en desús i tancat des del 2011. FGC encara no té quantificat el cost que aquesta alternativa suposaria (desmuntatge, trasllat, nou muntatge i altres necessitats), alternativa que, a més, requeriria d'aprovació específica de la Direcció General del Patrimoni, ja que és un bé catalogat.

2.2.2. Negocis de la Divisió

2.2.2.1. Principals línies de negoci

Els negocis de la Divisió de Vall de Núria se centren en el transport de viatgers amb el cremallera, l'estació d'esquí, el parc lúdic d'estiu i d'hivern i altres activitats d'oci, i també en els serveis d'hostaleria i restauració i en la botiga. En l'exercici 2016, dins el total de 5,71 M€ d'ingressos de l'activitat destaquen els ingressos per transport de viatgers del cremallera, 3,11 M€, que representen el 54,5% dels ingressos de l'activitat.

FGC duu a terme l'explotació d'aquests negocis i activitats mitjançant personal propi, mitjançant l'externalització (contractes de despesa) i en altres casos cedint-ne l'explotació (contractes d'ingrés). En els epígrafs següents s'analitzen els principals aspectes relacionats amb el personal propi i amb els serveis i negocis externalitzats més significatius. També s'analitzen les principals inversions en els diferents negocis de la Divisió.

2.2.2.2. Personal empleat a la Divisió

En aquest epígraf es descriuen els principals trets del personal de la Divisió. La fiscalització de legalitat en relació amb el personal es presenta en l'epígraf 4.1.

FGC presta amb personal propi les activitats més directament relacionades amb el cremallera (conducció i manteniment del cremallera, venda de bitllets o atenció als viatgers) i la comercialització dels serveis i activitats que es presten a les divisions d'FGC mitjançant la Central de reserves (ubicada en aquesta Divisió) i també els serveis de la botiga i el lloguer de material d'esquí. La resta de serveis són prestats mitjançant la contractació de terceres empreses (manteniment de l'estació d'esquí, producció de neu, control dels remuntadors, parc lúdic, restauració i allotjament, activitats de barques i hípica, monitors d'esquí o guies de muntanya).

Durant el 2016, la plantilla mitjana va ser la següent:

Quadre 14. Personal empleat a la Divisió de Vall de Núria

Concepte		Plantilla mitjana	Contracte indefinit	Contracte indefinit fix discontinu	Contracte temporal d'interinitat	Contracte de jubilació i relleu
Personal propi	Divisió de Vall de Núria	63,29				
	Estructura de l'àmbit de TIM	7,42				
	Total personal propi	70,71	64,37	0,68	0,65	5,01
Personal ETT	Divisió de Vall de Núria	4,00				
	Estructura de l'àmbit de TIM	0,83				
	Total personal ETT	4,83				
Total personal propi + personal ETT		75,54				

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

En el 2016 la despesa de personal de Vall de Núria va ser de 3,18M€, dels quals 3,03M€ corresponien a personal propi i 150.781 € a personal procedent de les ETT.

En termes de plantilla mitjana, el 93,6% dels treballadors corresponia a personal propi i d'aquests, el 90,4% a personal específic de la mateixa Divisió i el 9,6% al personal de l'estructura general de TIM.

El personal contractat mitjançant ETT, que representava el 6,4% del total del personal propi més personal d'ETT de la Divisió, realitzava bàsicament serveis en la Central de Reserves i tasques de suport en la botiga.

El personal propi en termes de plantilla mitjana, 70,71 treballadors, va suposar que en 2016 la Divisió tingués contractat un total de 76 treballadors, 66 dels quals a jornada completa (61 amb contracte indefinit, 4 amb contracte indefinit fix discontinu i 1 amb contracte temporal per obra o servei) i 10 amb jornada parcial.

El 85,5% dels contractes de personal corresponien a contractes indefinits, ja que el personal propi estava assignat majoritàriament al servei del cremallera que es prestava durant tot l'any. Els contractes fixos discontinus són emprats per a serveis més estacionals.

L'evolució del total del nombre de personal propi en termes de plantilla mitjana en els exercicis anteriors al 2016 va ser la següent:

Quadre 15. Evolució del personal de la Divisió de Vall de Núria

2011	2012	2013	2014	2015	2016
91,79	81,06	75,67	73,24	72,57	70,71

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

La plantilla mitjana presenta una tendència a la baixa sobretot en els exercicis 2011 a 2013 que s'explica per l'externalització dels serveis que FGC prestava amb personal propi (parc lúdic, barques, remuntadors d'esquí, guies de muntanya i conducció del telecabina) i també per la reassignació de treballadors de la Divisió de Vall de Núria cap a l'estructura de TIM (Central de Reserves i Oficina Tècnica Administrativa).

En el 2016 la plantilla mitjana segons el tipus de tasques que es duen a terme era la següent:

Quadre 16. Personal empleat a la Divisió de Vall de Núria segons tasques

Personal directe de la Divisió		Personal d'estructura de TIM	
Tasques	Plantilla mitjana	Tasques	Plantilla mitjana
Direcció Vall de Núria	2,00	Direcció TIM	0,58
Explotació:		Coordinació	0,70
Àrea de gestió	1,00	Comercial i màrqueting	4,39
Circulació i estacions	36,55	Oficina tècnica i administrativa	1,17
Material mòbil i equipaments	5,59	Sistemes d'informació	0,29
Manteniment i transport	5,07	Esdeveniments	0,29
Estació d'esquí i parc lúdic	1,00		
Lloguer i activitats	1,34		
Administració:			
Àrea de gestió	2,00		
Administració general	1,00		
Botiga	4,02		
Comercial	3,72		
Total	63,29	Total	7,42

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Les tasques que concentraven la majoria de recursos de personal de la Divisió eren les d'explotació, amb 50,55 treballadors; destacava el personal destinat a circulació i estacions, amb 36,55 treballadors.

En l'exercici 2016 la Divisió de Vall de Núria disposava d'un taller per a les reparacions i manteniment del parc mòbil del cremallera, encara que algunes d'aquestes tasques les duia a terme personal de la Divisió de Línies metropolitanes. FGC no redistribuïa comptablement aquesta despesa entre les divisions de Línies Metropolitanes i Vall de Núria. A partir de la càrrega de treball assumida per Línies Metropolitanes per compte de la Divisió de Vall de Núria (1.591 hores), FGC ha valorat que la despesa de personal per les tasques de manteniment i reparacions de la Divisió de Vall de Núria hauria d'haver estat de 76.687 €.

Les relacions laborals entre FGC i els seus treballadors de l'àmbit de TIM durant 2016 i, per tant, també de la Divisió de Vall de Núria, es regulaven pel conveni col·lectiu d'aplicació a les explotacions de Vall de Núria, La Molina, Montserrat, Espot i Port Ainé i la línia de Lleida–La Pobla de Segur, que es va signar per al període 2007-2012. Aquest conveni va mantenir la seva vigència en virtut de l'acord d'ultraactivitat del 10 d'octubre del 2013, acord que el mantenia vigent encara en l'exercici 2018.

Durant el 2016 es van convocar jornades de vaga i aturades en tot l'àmbit de TIM. A la Divisió de Vall de Núria, i també per La Molina i Espot i Port Ainé, les aturades es van poder desconvocar gràcies a l'acord del març del 2016 entre els representants de les parts amb una vigència per als anys 2016, 2017 i 2018, acord que va ser ratificat entre el març i el maig del 2016 tant per la Comissió de Seguiment del Contracte Programa FGC-GC com pel Consell d'Administració d'FGC.

2.2.2.3. Externalització dels serveis i cessió d'explotació

Per dur a terme algunes de les tasques necessàries per a l'explotació dels diferents negocis FGC considera més avantatjós contractar determinats serveis a empreses externes tant per la seva especialització tècnica com perquè en termes econòmics és més favorable que el cost que suposaria la prestació amb personal propi. Això, a més de tenir presents les limitacions legals quant a la contractació de més personal propi.

De la revisió de la informació comptable i de contractació corresponent a la Divisió de Vall de Núria, s'han seleccionat els cinc contractes més significatius vigents en l'exercici 2016 en termes econòmics o per la tipologia de l'activitat. Aquests contractes, quatre de despesa i un d'ingrés, són els següents:

Quadre 17. Contractes de despesa i d'ingrés seleccionats de la Divisió de Vall de Núria

Contractes de despesa			
Id.	Objecte	Adjudicatari (i vigència del contracte o pròrroga)	Despesa 2016
1	Serveis integrals d'estació d'esquí (servei de producció de neu en règim de 24 hores/dia, trepitjat de pistes amb màquines trepitjaneus i servei de remuntadors)	Serveis de Manteniment del Pirineu, SL (SMP) (desembre 2015 a novembre 2016 i pròrroga desembre 2016 a novembre 2017)	181.450
2	Serveis de parc lúdic (<i>tubby</i> , jocs d'alçada, tirolina, llits elàstics, jocs d'equilibri, rocòdrom, circuits de cars i patinets, etc.)	Serveis de Manteniment del Pirineu, SL (SMP) (pròrroga de gener a desembre 2016)	59.500
3	Serveis de neteja: Lot 1: Dependències del cremallera (estacions, edificis annexes i material mòbil: automotors i altres) i Lot 2: Dependències estació de muntanya (accessos generals, vestíbuls i espais concrets de la part dels edificis no cedits en explotació a empreses del servei d'hostaleria i restauració; nau de serveis, zona d'acampada i papereres entorn)	Serveis de Manteniment del Pirineu, SL (SMP) (juliol 2015 a juny 2016 i pròrroga juliol 2016 a juny 2017)	144.812
4	Servei mèdic del dispensari de l'estació de muntanya de Vall de Núria	Cinc metges (contractes menors 2016)	118.803
		Altitude Solutions, SL (desembre 2016 a novembre 2017)	11.259
		Total	130.062
Contracte d'ingrés			
Id.	Objecte	Adjudicatari (i vigència del contracte o pròrroga)	Ingrés 2016
1	Cessió d'explotació de les unitats de restauració i allotjament	Difusión Hostelera, SL (grup HUSA) (juny 2015 a juliol 2016)	(80.783)
		Aramark Servicios de Catering, SLU (juliol 2016 a juliol 2020)	156.184

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Contractes de despesa

Serveis integrals d'estació d'esquí

La primera vegada que FGC va licitar conjuntament els serveis de producció de neu, de trepitjat de pistes i de conducció de remuntadors com a serveis integrals de l'estació d'esquí de Núria va ser per a la temporada 2013-2014. La licitació va tramitar-se per procediment obert amb anunci en el DOUE i va suposar contractar els serveis per a la temporada esmentada i per a la pròrroga, de la temporada 2014-2015, per un cost de 149.400 €/any. L'empresa adjudicatària va ser Serveis de Manteniment del Pirineu, SL (SMP). En la licitació per a la temporada 2015-2016, també per procediment obert amb publicitat en el DOUE, va tornar a ser adjudicatària la mateixa empresa i el contracte també va ser prorrogat per a la temporada 2016-2017. En la licitació es va rebre la proposta d'una altra empresa, però va ser desestimada perquè no assolía la puntuació mínima requerida en els plecs per als criteris tècnics.

En l'exercici 2016 la despesa per als serveis integrals d'estació d'esquí va ser facturada correctament d'acord amb el contracte per un total de 181.450 €. Aquest import suposava un increment respecte al dels exercicis de les temporades anteriors per l'augment de les necessitats reals d'hores a destinar a l'execució del servei.

S'ha observat que en les despeses per Altres serveis professionals del 2016 s'hi van incloure altres factures del mateix adjudicatari per 16.843 €, corresponents a contractes menors de serveis que, per concepte i data, haurien pogut quedar incorporades en el contracte de serveis integrals. Es tracta de despeses per tasques de trepitjat abans de les dates previstes en el contracte o per allargar la temporada alguna setmana més enllà del que estava previst, però sobretot per fer certes reparacions que inicialment FGC tenia previst fer amb personal propi.

Servei de parc lúdic

Fins al juliol del 2013 FGC prestava el servei de parc lúdic amb personal propi, però a mitjans del 2013, per als mesos d'agost i setembre, es va formalitzar un contracte menor amb SMP que es va allargar durant el darrer trimestre de l'any 2013, mentre es tramitava una licitació mitjançant procediment obert que, amb un pressupost de 60.000 €/any, no requeria de publicitat en el DOUE. A aquesta licitació únicament va presentar-se SMP, que va ser l'adjudicatària per prestar els serveis durant l'any 2014 per 59.500 €, amb possibilitat de pròrroga de dos anys, que es va formalitzar per al 2015 i per al 2016 amb el mateix preu que el de l'anualitat del 2014.

En l'anàlisi de la facturació d'aquesta prestació de serveis s'ha observat que hi ha altres apunts del 2016 que van representar despeses per 2.943 € addicionals que corres-

ponien a contractes menors de serveis, també amb l'empresa adjudicatària quan, per concepte i data haurien pogut quedar incorporades en el contracte.

Serveis de neteja

El contracte de neteja vigent durant l'exercici 2016 va abastar del juliol del 2015 al juny del 2017 (des del juliol del 2016 corresponia a la primera pròrroga, del total de cinc de previstes) i va ser adjudicat mitjançant licitació per procediment obert amb publicitat al DOUE per 144.812 €/any. A aquesta licitació sols va presentar proposta l'empresa que va ser-ne l'adjudicatària.

L'empresa adjudicatària ja prestava aquest servei des de l'abril del 2013 i en l'antic contracte estava previst que ho fes durant sis anys. Aquest termini previst no es va complir, ja que es va dur a terme la nova licitació en el 2015 per regularitzar la situació, d'acord amb la Sentència del Tribunal Suprem del 25 de setembre del 2013 per la qual calia passar a aplicar els preus del conveni de contractes ferroviaris. El contracte vigent des del juliol del 2015 ja incloïa dos lots que diferenciaven correctament les tasques de neteja segons fossin de dependències ferroviàries o no.

En el 2016 la despesa per aquest concepte va suposar, d'acord amb el que estava previst en el contracte, un total de 144.812 €, dels quals 86.900 € corresponien a neteja de dependències no ferroviàries i 57.912 € a neteja de dependències ferroviàries.

Aspectes comuns

Respecte dels tres contractes de despesa analitzats cal remarcar dos fets:

- a) Manca de concurrència efectiva causada, segons els responsables d'FGC, pel fet que, més enllà de l'empresa adjudicatària, no hi havia altres empreses capacitades i/o interessades en aquestes licitacions. Els motius són, entre altres, la llunyania o la dificultat per accedir al lloc on s'ha de prestar el servei, els horaris i la pernoctació que es requereix en certs casos, la qualificació i formació especialitzada, etc. Per aquest motiu les empreses sense suficient estructura haurien de subcontractar, fet que els generaria costos addicionals i la llunyania de la seu de les empreses de la Vall de Núria, dificultaria i encariria els sistemes d'autocontrol i seguiment de l'execució dels serveis.

Així, malgrat que FGC licita els serveis mitjançant procediments oberts, la manca de concurrència efectiva representa un risc de dependència per a FGC.

- b) En relació amb els serveis integrals d'estació d'esquí i els serveis de parc lúdic, s'ha fet referència a contractes menors amb l'empresa adjudicatària, addicionals als im-

ports dels contractes analitzats, que van suposar despeses per 16.843€ i 2.943€, respectivament. Aquests imports formaven part d'una vuitantena de contractes menors amb l'empresa adjudicatària d'un total de 128.025€ en el 2016, dels quals 59.512€ corresponien a despeses per serveis i la resta, 68.513€, a petites obres, reparacions, manteniments i subministraments que van ser activats dins l'immobilitzat.

Serveis mèdics

FGC disposa, a peu de l'estació de muntanya, d'un dispensari propi i privat (no inclòs en la xarxa d'assistència pública) per prestar serveis d'atenció i d'assistència mèdica (assistencial i d'urgència) en l'entorn de l'estació. Amb aquest servei es dona cobertura a les persones que visiten la Vall de Núria, a les que hi estiguin allotjades o que siguin personal de les empreses o entitats que hi presten serveis.

Fins al novembre del 2016 el servei estava contractat a cinc metges de la zona i els contractes individuals amb cadascun dels metges es formalitzaven com a contractes menors. Cal dir que no s'ha fet mai cap licitació oberta a altres professionals que en poguessin estar interessats. Per a l'exercici 2016, el total de la despesa entre gener i novembre, referent als serveis mèdics d'aquests cinc metges va suposar un total de 118.803€ (130.390€ en el 2015).

A finals del 2015 FGC va plantejar un canvi de model per adjudicar a una empresa especialista en gestió mèdica, com a gestor únic, la prestació dels serveis mèdics que integressin a més del servei de guàrdia 24 hores, la gestió de compra de subministres i la gestió administrativa de processos associats a accidents. Així, s'inicià una licitació mitjançant un procediment obert amb publicitat en el DOUE amb un pressupost de 133.820€/any. La proposta rebuda de l'únic licitador que es va presentar al concurs donà lloc al contracte de l'1 de desembre del 2016 per un termini d'un any, prorrogable per un any més, i per un import anual previst en 130.681€. Aquest nou contracte va suposar, el mes de desembre del 2016, una despesa d'11.259€.

El 15 de novembre del 2016, quatre dels cinc metges que havien prestat el servei fins a aquelles dates van presentar una demanda laboral davant el Jutjat social de Girona contra la decisió d'FGC de licitar el servei. Els metges al·legaven que, en relació amb la seva prestació de serveis, calia declarar la presumpció d'existència de relació laboral. Com a conseqüència d'això FGC va comptabilitzar al tancament de l'exercici 2016, 290.000€ com a despesa extraordinària en concepte de provisió de risc.

Com a fet posterior a l'exercici 2016 cal dir que, en la Sentència del 28 de març del 2018, el Jutjat social número 2 de Girona es va desestimar la demanda contra FGC afirmant que no quedava acreditada l'existència de relació laboral entre les parts. Si bé

aquesta resolució no és ferma i podria ser objecte de recurs de súplica davant la Sala social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, els responsables d'FGC no tenen constància que hagi estat presentat.

Contracte d'ingrés

Explotació de les unitats d'allotjament i restauració de la Vall de Núria

La cessió de l'explotació del complex d'allotjament i restauració de Núria⁷ vigent durant l'exercici 2016 es corresponia, fins al juliol, amb el contracte signat el juliol del 2011 i vigent fins al juny del 2013 amb l'empresa Difusión Hosteleria, SL (grup HUSA), que posteriorment va ser objecte de diverses pròrrogues a partir de finals de juliol del 2016, amb el contracte signat amb l'empresa Aramark Servicios de Catering SLU, que en preveia una vigència fins a finals de juliol del 2020.

En el contracte amb Difusión Hosteleria, SL, s'establia un preu o cànon de cessió anual del 85% del resultat de l'activitat, un cop minorat aquest resultat amb una retribució que es garantia al contractista. Aquest import garantit incloïa una part fixa de l'1% sobre els ingressos i una de variable del 0,5% que estava en funció de l'assoliment de millores en el resultat i en aspectes de qualitat i medi ambient. En cas que es generés un resultat de l'activitat negatiu en les liquidacions mensuals, FGC l'havia d'assumir i compensar-lo amb resultats positius de mesos posteriors. En les mensualitats amb resultat negatiu FGC no sols no podia facturar pel cànon a cobrar sinó que havia d'assumir la part fixa de retribució.

El contracte de cessió de l'explotació amb Difusión Hosteleria, SL, va suposar, entre els exercicis 2012 i 2015, uns ingressos per a FGC per un import mitjà de 57.851 €/any (en l'exercici 2015, 50.336 €). En canvi, en l'exercici 2016, entre els mesos de gener a juliol, es van generar unes pèrdues d'explotació de 65.179 € que, juntament amb la retribució fixa de 15.605 €, van suposar una pèrdua global per a FGC de 80.784 € que, en la comptabilitat del 2016, es va recollir com a despeses extraordinàries.

En l'exercici 2015 FGC ja havia comunicat a Difusión Hosteleria, SL, la voluntat de no prorrogar novament el contracte, ja que volia fer una nova licitació (també mitjançant un procediment obert) variant el model d'explotació. La nova licitació es va anunciar el maig del 2016 malgrat el contracte havia estat prorrogat fins a finals d'octubre del 2016, ja que a partir del novembre es preveia l'inici dels serveis del nou adjudicatari. Amb tot, Difusión Hosteleria, SL, tenia dificultats financeres i de solvència econòmica que posaven

7. Les unitats de negoci i dependències del que s'anomena genèricament Complex d'allotjament i restauració de Núria són: Hotel-apartaments, bar i restaurant de l'hotel, restaurant-autoservei, restaurant Racó de la Vall, cafeteria Finestrelles i restaurant Cabana dels Pastors.

en risc les prescripcions i obligacions que havia d'assumir segons el contracte i també amb les obligacions amb tercers. Aquesta situació explica els resultats negatius de l'explotació que es van acumular en la primera meitat del 2016, tot i que també cal considerar que els primers mesos de l'any són els de nivells de demanda més baixos en relació amb serveis d'allotjament i hostaleria. Donada aquesta situació FGC va prendre mesures cautelars per evitar impagaments a proveïdors i va decidir anticipar a finals del juliol del 2016 la presa de possessió del nou adjudicatari, prevista per al novembre del 2016.

El contracte amb Aramark Servicios de Catering, SLU, va entrar en vigor a finals del juliol del 2016 amb un termini que finalitza el juliol del 2020, i estableix una retribució prevista per a l'adjudicatari amb dos percentatges a aplicar respecte del resultat d'explotació: una part fixa del 5% del resultat d'explotació i un percentatge variable que s'obté en funció d'un escalat de les millores d'ingressos que pogués aconseguir respecte dels previstos, del 0% al 30% (amb percentatges intermedis del 12%, el 18% o el 24%). La resta del resultat d'explotació representa el cànon de cessió d'explotació (ingrés per a FGC) que, depenent dels percentatges de retribució a l'adjudicatari, pot representar entre el 65% i el 95% del resultat real de l'explotació. Per a l'exercici 2016, respecte dels mesos d'agost fins a desembre del 2016 en què l'adjudicatari va dur a terme l'explotació, es va generar un resultat d'explotació positiu de 164.404 € que un cop detreta la remuneració a l'explotador, 8.220 €, va generar un ingrés per a FGC com a cànon de cessió de 156.184 €, el que, en aquest cas representava el 95% del resultat.

2.2.2.4. Principals inversions de la Divisió

Del llistat d'altres de l'immobilitzat material en el 2016 d'aquesta Divisió que ascendeixen a un total d'1,56M€ s'han seleccionat les inversions més significatives. Aquestes inversions corresponen, d'una banda, a les obres de rehabilitació de via en diversos punts del cremallera, previstes en dos contractes, d'agost del 2015 i d'octubre del 2016, que van suposar altres per un total de 256.763 €. D'altra banda s'ha seleccionat la inversió en el sistema de protecció i desencadenament d'allaus de manera controlada, de 77.050 €.

A més, en la revisió de les actes del Consell d'Administració, s'ha observat que al llarg del 2016 s'havia iniciat, o bé s'havia previst i autoritzat l'inici de la licitació de dues inversions significatives: la renovació de la catenària del tren cremallera entre les estacions de Ribes-Vila i Queralbs, amb un contracte de febrer del 2017, i la fabricació i subministrament de material mòbil i recanvis amb dos contractes de setembre del 2017. Aquestes inversions també s'han fiscalitzat.

Així, els contractes d'inversió seleccionats han estat els següents:

Quadre 18. Contractes d'inversió seleccionats de la Divisió de Vall de Núria

Id.	Objecte	Adjudicatari (i data del contracte)	Import del contracte	Import donat d'alta 2016
1	Obres de renovació en la via del cremallera en els trams d'adherència entre els punts quilomètrics 1,250 a 2,410 i 4,190 a 4,970	COMSA, SAU (agost 2015)	953.510	132.671
2	Obres de renovació en la via del cremallera en el tram d'adherència entre els punts quilomètrics 4,189 a 4,342	Infraestructuras Trade, SL (octubre 2016)	125.565	124.092
3	Fabricació, instal·lació i posada en funcionament del sistema O'Belx i la seva base de comandament per al desencadenament d'allaus controlades a la zona de pas del traç de via del cremallera	TAS (Technologie Alpin de Sécurité) (octubre 2015)	77.050	77.050
4	Renovació de la catenària del cremallera entre Ribes-Vila i Queralbs	Ingeniería y Técnica del Transporte TRIA, SA (febrer 2017)	279.577	0
5	Fabricació i subministrament d'una nova locomotora mixta (adherència/cremallera) tipus bimodal (dièsel/elèctrica) i de dos cotxes remolcats per al cremallera	Stadler Bugnan, AG (setembre 2017)	3.477.740	0
6	Fabricació i subministrament de dos cotxes intermedis i peces de recanvi per a automotors del cremallera, adaptació dels automotors i opció de climatització	Stadler Bugnan, AG (setembre 2017)	5.479.730	0

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Obres de renovació en la via del cremallera

Les obres de renovació del contracte 1, formalitzat amb COMSA, SAU, l'agost del 2015, es fonamentaven en l'antiguitat de la superestructura de via i el seu estat deficient en dos trams de punts quilomètrics concrets. Les obres del contracte 2, formalitzat amb Infraestructuras Trade, SL, l'octubre del 2016, eren la continuació de les iniciades en l'anterior contracte 1 i, revisant els punts quilomètrics s'observa un cert solapament.

De l'anàlisi realitzada sobre aquest aspecte cal dir que en l'execució del contracte 1 es va haver d'atendre a un sobrecost de 67.815€ per la manca de disponibilitat de maquinària a la Vall per fer el repartiment de materials de l'obra. Això va suposar que es deixessin d'executar obres de renovació de via en 150 metres del tram, entre els punts quilomètrics 4,190 a 4,340. En la licitació posterior, adjudicada i contractada l'octubre del 2016 (expedient 2) el plec tècnic va preveure que era FGC qui aportava el material, que de fet ja s'havia aportat i distribuït en l'execució del contracte anterior i, a més d'altres noves actuacions, incorporava l'execució dels 150 metres que havien quedat pendents en l'execució del contracte del 2015. Aquests fets es dedueixen de la documentació revisada (certificacions, relació valorada d'obres, actes de preus contradictoris i anàlisi de la direcció d'obra) i de les explicacions rebudes dels responsables d'FGC,

però no es justifiquen en l'acta de recepció ni en l'informe d'avaluació final dels dos contractes ni en la fitxa de justificació de la necessitat del segon contracte.

Els imports dels dos contractes i els finalment facturats van ser els següents:

- Contracte 1 del 2015: import del contracte 953.510 €, import total facturat 953.367 €, dels quals 132.671 € corresponien a l'exercici 2016 i 820.696 €, al 2015.
- Contracte 2 del 2016: import del contracte 125.565 €, import total facturat 124.092 €, que en la seva totalitat corresponia a l'exercici 2016.

Instal·lació d'un nou sistema de desencadenament d'allaus controlades

Aquesta inversió es va fonamentar en la necessitat d'instal·lar el nou sistema desmuntable i controlable amb detonació remota davant l'antic sistema ubicat en el mateix punt geogràfic i estratègic del pas de via del cremallera, perquè havia quedat tecnològicament obsolet fins al punt de no tenir garantit el subministrament de recanvis. Per a l'adjudicació FGC va utilitzar un procediment negociat sense publicitat fonamentat en la fitxa de dependència tecnològica on es justificava per raons de necessitats tècniques que sols acomplia un únic proveïdor.

Obres de renovació de la catenària entre les estacions de Ribes-Vila i Queralbs

L'informe de la necessitat d'aquestes obres feia referència al procés d'obsolescència, tant del disseny com dels materials, sofert per la catenària en el tram entre les estacions de Ribes-Vila i Queralbs. La licitació preveia un pressupost de 338.738 €, fonamentat en el projecte constructiu de juny del 2016, de renovació de la catenària, recollit en el plec tècnic. D'acord amb la legislació i en aplicació de les Instruccions internes de contractació d'FGC vigents en 2016, per a aquesta licitació es va seguir el procediment simplificat amb publicitat (procediment previst en les Instruccions internes de contractació pel qual es mantenen els trets generals del procediment obert però amb menys formalismes), que requeria valorar tant el preu com aspectes tècnics. L'adjudicació es va efectuar únicament atenent al preu.

El termini d'execució de les obres estava previst per la primera quinzena de juliol del 2017, però es va endarrerir fins a finals de novembre del 2017. D'una banda, l'adjudicatari va endarrerir-se en l'execució, el que va suposar que FGC aplicés una penalització del 2% d'acord amb els plecs administratius. D'una altra, amb l'arribada de la temporada alta d'estiu, i per donar prioritat a l'explotació comercial, les parts van acordar paralitzar les obres entre finals de juliol i inicis de novembre. Finalment, el cost total d'aquestes obres va ser de 271.189 €, dels quals 219.977 € corresponien a l'exercici 2017 mentre que els 51.212 € restants, a la darrera certificació, de febrer del 2018. El cost final ha estat inferior a l'import del contracte, de 279.577 €, ja que recull la penalització esmentada i també un descompte de l'1% per serveis de vigilància assumits per FGC.

Fabricació i subministrament de diversos elements del material mòbil del cremallera

Per fer front a la demanda de temporada alta de Montserrat, des de l'octubre del 2013 es va traslladar provisionalment del cremallera de Ribes-Núria al cremallera de Montserrat, un dels dos automotors adquirits en 2003 que s'havien destinat a Núria. En els darrers anys amb la recuperació de la demanda a Núria, es va fer inviable aquesta situació i, en 2016, es va plantejar inicialment adquirir per a Montserrat dos nous automotors per un cost estimat de 12 M€. Finalment es va decidir traslladar definitivament al cremallera de Montserrat els dos automotors adquirits el 2003 per a Núria i incrementar el parc mòbil de Núria. Així, es va preveure adquirir una locomotora mixta i dos cotxes remolcats d'ocasió que caldria adaptar (cost estimat de 3,5 M€) i també dos cotxes intermedis per als automotors, també a adaptar (cost estimat de 5,49 M€) el que suposaria un cost total proper als 9 M€, i un estalvi d'uns 3 M€ respecte del plantejament d'inversió inicial, que era de 12 M€.⁸

Els contractes corresponents es van licitar per l'import del cost estimat per procediment obert i publicitat en el DOUE. En les dues licitacions l'única proposta rebuda va ser la de l'empresa que va ser l'adjudicatària. Respecte dels dos contractes signats el 4 de setembre del 2017 cal remarcar el següent:

- La data de lliurament es va establir en vint-i-un mesos des de la data de contracte, és a dir, el 4 de juny del 2019.
- Els pagaments es van establir en un 20% a la signatura del contracte, dos pagaments parcials del 30% i del 35% segons el grau d'avançament de la fabricació i un 15% a la recepció en línia d'FGC i inici del servei comercial. A la data de finalització del treball de camp d'aquesta fiscalització, FGC tant sols ha pagat, a primers del 2018, les dues factures del novembre del 2017 corresponents al 20% de cadascun dels contractes. La resta de pagaments es va preveure que es fessin efectius entre finals del 2018 i mitjans del 2019.

2.2.3. Balanç de situació de la Divisió: partides més remarcables

El 31 de desembre del 2016 l'actiu i el patrimoni net i passiu de la Divisió de Vall de Núria era de 53,70 M€. Aquest import va ser inferior en 3,16 M€ respecte del total de l'actiu i el patrimoni net i passiu a 31 de desembre del 2015, el que va suposar un decrement de 5,6% (vegeu el quadre 55 de l'annex 6.1).

8. A la data de finalització del treball de camp de la fiscalització (setembre del 2018), el nombre d'automotors en el cremallera de Montserrat seguia essent de cinc, ja que els dos que havien d'arribar-hi procedents del cremallera de Núria no es traslladaran fins que a Núria es disposi de les noves adquisicions, fet previst per al 2019.

FGC va registrar les inversions a Vallter, SA, i les aportacions rebudes de la Generalitat per finançar-les, dins el balanç de la Divisió de Vall de Núria, perquè és la geogràficament més propera a Vallter. Així, aquesta Divisió va incloure els següents saldos comptables a 31 de desembre del 2015 i a 31 de desembre del 2016 en relació amb la participació a Vallter, SA:

Quadre 19. Registres comptables en la Divisió de Vall de Núria per aportacions a l'estació de Vallter

Concepte		31.12.2015	31.12.2016
Actiu	Inversions en empreses del grup associades a llarg termini – Participacions a llarg termini	1.818.520	1.135.311
	Inversions en empreses del grup associades a llarg termini – Deute a llarg termini	761.636	814.324
	Inversions en empreses del grup i associades a curt termini	-	803.000
Patrimoni net	Subvencions, donacions i llegats rebuts	1.847.456	2.939.881

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades obtingudes d'FGC.

El 31 de desembre del 2016 el saldos d'actiu relacionats amb Vallter representaven el 5,1% del total de l'actiu de la Divisió de Vall de Núria, mentre que les subvencions que els finançaven, el 5,5% del total del patrimoni net i passiu d'aquesta Divisió. L'evolució d'aquests saldos des del moment en què FGC va adquirir una participació majoritària de Vallter, SA, es detalla en el capítol 3 d'aquest informe.

2.2.3.1. Actiu

El 31 de desembre del 2016 el 91,0% de l'actiu corresponia a actiu no corrent i d'aquest, el 95,8% a immobilitzat material. Els principals elements que conformaven l'immobilitzat material a 31 de desembre del 2016 eren els següents:

Quadre 20. Detall de l'immobilitzat material de la Divisió de Vall de Núria

Descripció	31.12.2016
Terrenys i construccions (edificis d'oficines, estacions, tallers...)	27.652.341
Instal·lacions tècniques:	
Automotors	5.531.219
Via	4.650.458
Instal·lacions elèctriques oficina Núria	2.493.307
Ponts i túnels	1.499.133
Vagons	1.065.007
Altres material (senyalització i comunicacions, teleselles, telecabines...)	3.849.678
Immobilitzat en curs i bestretes	43.615
Total immobilitzat material	46.784.758

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC i documentació obtinguda per a la fiscalització.

Les altes més significatives en l'immobilitzat material han estat analitzades en l'epígraf 2.2.2.4.

Pel que fa a les partides més significatives que componen l'actiu corrent, 4,85 M€, cal destacar Deutors comercials i altres comptes a cobrar, 2,95 M€, que inclouen les aportacions pendents de cobrar de la Generalitat de Catalunya, 1,18 M€.

2.2.3.2. Patrimoni net i passiu

El 31 de desembre del 2016 el patrimoni net i passiu de Vall de Núria, 53,70 M€, estava format per un patrimoni net de 48,87 M€ i un passiu de 4,83 M€.

El patrimoni net a 31 de desembre del 2016 el conformaven els fons propis, de 30,62 M€ i les subvencions, donacions i llegats rebuts, de 18,25 M€. Respecte de les subvencions, donacions i llegats, el moviment que es va produir durant l'exercici 2016 va ser el següent:

Quadre 21. Moviment de subvencions, de la Divisió de Vall de Núria

Concepte	Import
Saldo a 31.12.2015	16.750.943
Aportacions Generalitat de capítol 8 (a)	3.543.387
Traspàs de les subvencions de capital (b)	(3.031.259)
Aplicació del romanent d'exercicis anteriors (c)	984.473
Saldo a 31.12.2016	18.247.542

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

Notes:

- (a) Una part d'aquestes aportacions, 804.000 €, correspon a aportacions a destinar a l'ampliació de capital de Vallter, SA, (vegeu l'epígraf 3.3).
- (b) Les subvencions de capital traspasades al resultat de l'exercici inclouen la part corresponent al deteriorament de l'exercici 2016 de la participació de Vallter, SA, 683.209 € (vegeu l'epígraf 3.4).
- (c) Aplicació de romanents per finançar les aportacions que FGC fa a Vallter, SA, per cobrir els dèficits que aquesta empresa genera (vegeu l'epígraf 3.4).

Pel que fa al passiu, 4,83 M€, els principals saldos es concentren en l'apartat del passiu corrent, 4,31 M€, dels quals destaquen els creditors comercials i altres deutes a pagar, 2,20 M€, principalment pels saldos creditors amb les empreses proveïdores dels serveis o activitats prestades per a la Divisió, i els deutes amb empreses del grup i associades, 1,87 M€, per saldos transitoris de cobraments i pagaments interdivisions que no tenen cap impacte en el balanç global dels comptes anuals d'FGC.

2.2.4. Compte de pèrdues i guanys de la Divisió: principals ingressos i despeses

En l'exercici 2016 la Divisió de Vall de Núria va presentar unes pèrdues de 3,63 M€, superiors a les de l'exercici 2015, que havien estat de 2,46 M€. Cal destacar que durant l'exercici 2016 la Divisió de Vall de Núria va augmentar els ingressos de l'activitat en 492.139 € respecte dels obtinguts en 2015, però aquest increment es va veure com-

pensat per la disminució de 674.431€ dels ingressos per les subvencions de capital traspasades al resultat de l'exercici i també per la comptabilització de 510.434€ de despeses extraordinàries.

El Compte d'exploració de la Divisió de Vall de Núria es presenta en el quadre 56 de l'annex 6.1.

2.2.4.1. Ingressos

Els ingressos en 2015 i 2016 van ser els següents:

Quadre 22. Ingressos de la Divisió de Vall de Núria

Concepte	2015	2016
Viatgers del cremallera	2.825.730	3.113.271
Vendes de forfets d'hivern	290.889	313.433
Total ingressos per transport de visitants	3.116.619	3.426.704
Vendes de la botiga	690.839	740.908
Facturació de subministraments i publicitat	350.580	363.874
Venda d'activitats (a)	240.584	245.705
Lloguer de material d'esquí	220.527	229.510
Marge de Central de reserves (b)	233.154	204.508
Arrendament hotel / restauració	50.336	156.184
Transport per telecabina	69.497	129.738
Altres conceptes d'ingrés (c)	309.256	209.846
Comissions per intermediació (d)	(66.554)	-
Total altres ingressos	2.098.219	2.280.273
Total ingressos de l'activitat	5.214.838	5.706.977
Subvencions	3.009.644	2.335.213
Ingressos financers	85	43
Ingressos extraordinaris	37.582	16.718
Total ingressos	8.262.149	8.058.951

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

Notes:

- La venda d'activitats inclou les vendes de diferents centres: parc lúdic, guies de muntanya, minigolf i altres.
- En l'exercici 2015, el marge comercial de la Central de reserves incloïa a més de les comissions de venda de serveis de tercers, les de serveis o activitats d'FGC (per 93.472€) que en el 2016 ja es recullen correctament dins els apartats d'ingrés corresponent (vendes de cremallera, de forfets, d'activitats, etc.).
- Als efectes de presentació d'aquest quadre, dins d'Altres conceptes d'ingrés s'han inclòs tot un conjunt d'ingressos d'import menors (cadascun dels quals representa en 2016 menys de l'1% del total dels ingressos de l'activitat) d'entre els quals destaquen ingressos per transport de mercaderies, per patrocinis o publicitat, per assegurances que s'incorporen als forfets, per zona d'acampada o per consigna.
- El Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2015 recollia les comissions per intermediació que FGC pagava a agències de viatges, com a menys ingressos de l'activitat. En l'exercici 2016, FGC va registrar correctament aquestes mateixes comissions, per 67.895€, com a despeses per treballs realitzats per altres empreses.

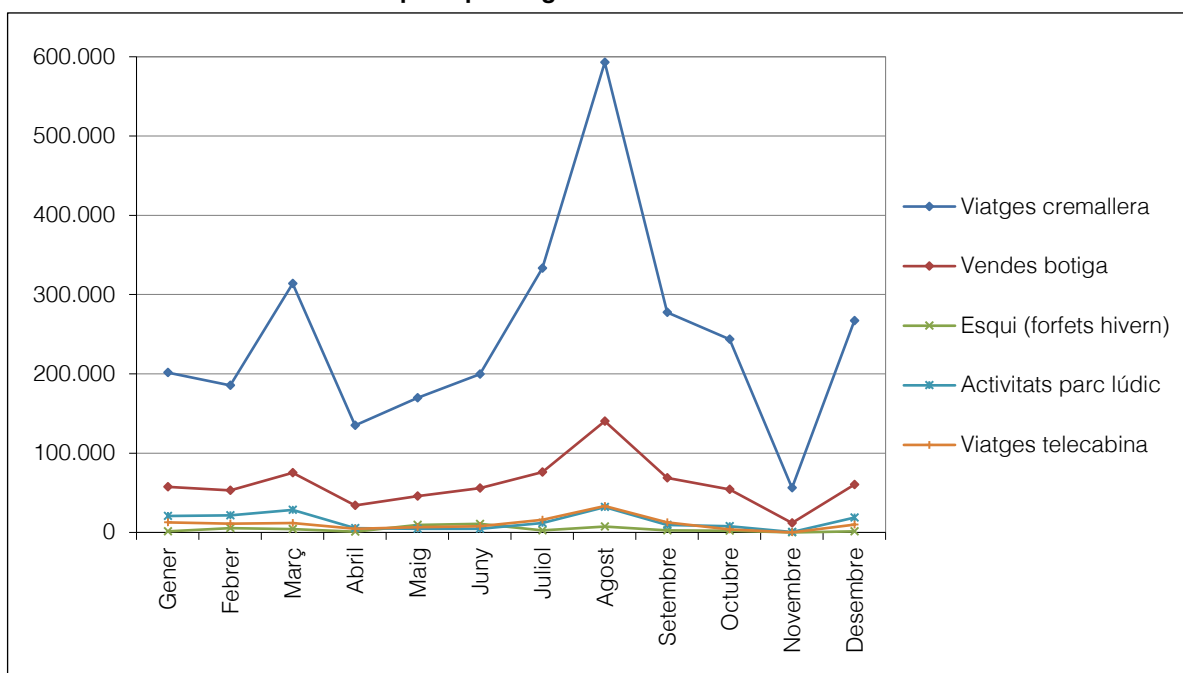
A continuació s'analitzen els aspectes més significatius dels ingressos.

Ingressos de l'activitat

Per a l'exercici 2016 els ingressos corresponents a l'activitat van representar el 70,8% dels ingressos totals. Els ingressos pel transport de visitants van ascendir a 3,43 M€, dels quals 3,11 M€ corresponien als ingressos per viatgers del cremallera, que representaven el 54,6% del total d'ingressos de l'activitat i, per tant, suposaven el principal servei de la Divisió de Vall de Núria.

Respecte dels altres ingressos, cal destacar les vendes de la botiga, les vendes d'activitats del parc lúdic, les de forfets d'hivern, el lloguer de material d'esquí, etc. Tot i que aquests serveis en la majoria de casos s'ofereixen durant tot l'any⁹, la seva demanda es concentra en els períodes de vacances de setmana santa, estiu (agost) i nadal (desembre). En el gràfic següent es pot observar l'evolució i la concentració mensual dels ingressos de Vall de Núria durant el 2016:

Gràfic 2. Evolució mensual dels principals ingressos de la Divisió de Vall de Núria

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

A continuació es presenten les dades de l'evolució en els darrers exercicis dels ingressos i el nombre de visitants de les activitats principals o més representatives (viatgers del cremallera i forfets d'hivern) que FGC recull sota el concepte Ingressos per transport de visitants, corresponents al període 2011 a 2016.

9. Durant el mes de novembre la majoria de les instal·lacions d'FGC a Vall de Núria estan tancades, i s'aprofita per realitzar-hi tasques de manteniment.

Quadre 23. Evolució dels ingressos per transport de visitants a la Vall de Núria

Concepte	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Viatgers cremallera	2.808.816	2.540.220	2.463.232	2.611.147	2.825.730	3.113.271
Forfets d'hivern	361.579	263.308	347.679	319.686	290.889	313.433
Total	3.170.395	2.803.528	2.810.911	2.930.833	3.116.619	3.426.704

Imports en euros.

Font: Memòria d'activitats d'FGC corresponent a l'exercici 2016.

Quadre 24. Evolució del nombre de visitants a la Vall de Núria

Concepte	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Viatgers cremallera	268.665	255.655	265.237	266.741	275.827	306.893
Forfets d'hivern	36.968	29.680	39.823	34.167	33.615	33.392
Total*	305.633	285.335	305.060	300.908	309.442	340.285

Font: Memòria d'activitats d'FGC corresponent a l'exercici 2016.

* A més del nombre de visitants que consta en aquest quadre, referit als viatgers del cremallera i a forfets d'hivern, de les estadístiques de vendes facilitades per FGC es desprèn que per al 2016 hi va haver 170.530 visitants de la resta d'activitats, d'entre els quals destaquen els visitants de la botiga i del parc lúdic, amb 94.883 i 25.071, respectivament.

El 2016 la Divisió de Vall de Núria va incrementar en un 9,9% els ingressos pel transport de visitants respecte de l'exercici 2015. Aquest increment s'explica per l'augment del nombre de visitants i per l'increment mitjà de les tarifes del 2,5%, tant per la temporada 2015/2016 com per la temporada 2016/2017.

FGC registra com a ingressos per viatgers del cremallera la venda de bitllets d'anada i tornada des de les estacions de Ribes de Fresser, Queralbs i Vall de Núria i també un percentatge de la venda de productes combinats que, juntament amb el bitllet del cremallera inclouen altres activitats com, per exemple, el forfet d'esquí, el parc lúdic o el viatge en el telecabina. Els criteris de repartiment dels ingressos i del nombre de visitants entre les diverses activitats per les vendes combinades van ser aprovats pel Comitè de Turisme i Muntanya d'FGC el 16 d'octubre del 2014 i s'ha verificat que es distribueixen de manera raonable.

Altres aspectes a destacar de la resta d'ingressos de les activitats són els següents:

- FGC gestiona l'única botiga que existeix en la Vall de Núria, situada en un dels edificis annexos al Santuari. El resultat obtingut per la botiga per a l'exercici 2016 va ser d'un benefici de 110.020 €.
- FGC assumeix inicialment les despeses per diversos serveis de subministrament i manteniment¹⁰ del complex hotel·ler i de restauració, de l'alberg del Pic de l'Àliga i del

10. Manteniment de línies elèctriques, consums d'aigua i d'electricitat, recollida de deixalles, neteja, guàrdies i serveis mèdics, transport de cabdals, publicitat, etc.

Santuari. Posteriorment refactura aquestes despeses a les empreses a qui ha cedit l'explotació dels serveis del complex o bé a l'ens que gestiona l'alberg i també, en relació amb el Santuari, al Patronat de la Vall de Núria. Aquesta refacturació va suposar en l'exercici 2016 uns ingressos de 363.874 €.

- Les diverses activitats del parc lúdic¹¹ es realitzen tant en la temporada d'estiu com en la temporada d'hivern. En 2016 es van obtenir ingressos per 165.349 €.
- En l'exercici 2016 FGC va percebre comissions per 204.508 € en concepte de comercialització de serveis, bàsicament de monitors d'esquí i de guies de muntanya, d'activitats d'hípica i de barques i de serveis d'hotel i de restauració. FGC té cedida l'explotació d'aquests serveis o bé són serveis prestats pel sector turístic de la comarca.
- Els ingressos de 156.184 € en concepte d'arrendament hotel/restauració, en l'exercici 2016, corresponien al cànon de cessió cobrat a l'empresa a què FGC va cedir l'explotació de les diferents unitats del complex d'allotjament i restauració durant la segona meitat de l'exercici (vegeu l'epígraf 2.2.2.3).
- L'exercici 2016 els ingressos pel transport per telecabina es van incrementar en un 86,7% respecte dels corresponents a l'exercici 2015. La causa d'aquesta variació va ser la suspensió del servei durant l'estiu del 2015 com a conseqüència d'unes obres de reparació i per l'increment de l'11,1% del preu establert per a la temporada 2015/2016 respecte de la temporada anterior.

Ingressos per subvencions traspassades a resultats

Des de l'exercici 2014 FGC va ajustar la despesa per amortitzacions per regularitzar la dels béns afectes a la concessió de l'Ajuntament de Queralbs a la data del seu venciment, febrer del 2017. La contrapartida de l'ajustament en ingressos per subvencions traspassades a resultats, per la part de les subvencions de capital rebudes amb posterioritat a l'exercici 2010, es va concentrar en l'exercici 2015, fet que explica la disminució que es produí en 2016.

2.2.4.2. Despeses

Les despeses de la Divisió de Vall de Núria per als exercicis 2015 i 2016 van ser les següents:

11. Les activitats en el parc lúdic són, principalment: trineus, *tubbing*, cordes, karts, rocòdrom, tirolina i cintes transportadores.

Quadre 25. Despeses de la Divisió de Vall de Núria

Concepte	2015	2016
Consum de matèries primeres	107.111	157.663
Consum de mercaderies	354.743	385.106
Treballs per altres empreses	407.557	521.218
Arrendaments	91.481	63.034
Reparacions i conservació	246.608	296.110
Assegurances	70.833	77.699
Publicitat i propaganda	236.941	208.086
Subministraments	568.124	547.314
Serveis professionals independents	396.872	364.348
Altres serveis	157.214	151.645
Despeses de personal	3.028.958	3.033.204
Total despeses de l'activitat	5.666.442	5.805.427
Despeses financeres	-	428
Despeses extraordinàries	10.878	510.434
Amortització de l'immobilitzat	5.029.648	5.371.104
Deterioraments i pèrdues	10.902	1.617
Total despeses	10.717.870	11.689.010

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

A continuació s'analitzen els aspectes més importants de les despeses.

Despeses de l'activitat

Les principals despeses de la Divisió de Vall de Núria per a l'exercici 2016 corresponen a les despeses de l'activitat, 50,0%, i d'aquestes, la despesa més important és la de personal, 3,03 M€ (vegeu l'epígraf 2.2.2.2).

Els serveis oferts per la Divisió de Vall de Núria són prestats per personal propi d'FGC (serveis de transport mitjançant el cremallera, la botiga, la central de reserves o el lloguer de material) i personal de reforç contractat amb ETT (a excepció del servei de cremallera). Altres serveis oferts en aquesta Divisió es presten mitjançant la contractació d'empreses (és el cas de l'activitat integral de l'estació de muntanya i del parc lúdic o de l'allotjament i la restauració, tal com s'ha analitzat en l'epígraf 2.2.2.3).

Durant l'exercici 2016 les despeses de l'activitat es van mantenir en termes globals força estables respecte de les despeses del 2015; van tenir un increment de 138.985 €, variació que representa un augment del 2,4%. Els aspectes a destacar són els següents:

- El consum de matèries primeres correspon als greixos, olis i petits recanvis per al manteniment del cremallera i també a vestuari professional. El consum de mercaderies correspon a les compres de productes per a la venda en la botiga.

- L'apartat de treballs per altres empreses recull entre altres serveis, els d'atenció i assistència mèdica, que va suposar una despesa en l'exercici 2016 de 130.062 € i el servei de neteja, 144.812 € (vegeu l'epígraf 2.2.2.3). També inclou la contractació de personal mitjançant ETT, 150.781 €, i les comissions d'intermediació, 67.895 €, segons la nota *d* del quadre 22.
- La despesa per d'arrendaments inclou tant el cànon que FGC liquida al Bisbat d'Urgell per la concessió dels terrenys que ocupen els edificis contigus al Santuari, 56.672 € per a l'exercici 2016, com l'import que FGC paga a l'Ajuntament de Queralbs pel lloguer de la Cabana dels Pastors, 4.962 € per a l'exercici 2016 (vegeu l'epígraf 2.2.1.2).

El 2016 la despesa corresponent a reparacions i conservació es va incrementar en 49.502 € respecte al 2015, fet que representa una variació del 20,1%. Aquest increment està en línia amb les despeses des d'almenys l'exercici 2012 i és conseqüència de l'envelliment dels actius afectes a l'explotació de Núria, principalment del telecabina (vegeu l'epígraf 2.2.1.2).

Quadre 26. Evolució de les despeses per reparacions i conservació de la Divisió de Vall de Núria

2011	2012	2013	2014	2015	2016
153.500	135.700	184.600	197.000	246.608	296.110

Imports en euros.

Font: Memòries d'FGC.

- La despesa en concepte de serveis professionals independents ascendeix a 364.348 € dels quals 260.714 € es concentren en serveis adjudicats a l'empresa SMP en concepte, principalment, de serveis integrals d'estació d'esquí, 181.450 €, i serveis del parc lúdic, 59.500 € (vegeu l'epígraf 2.2.2.3).

Despeses extraordinàries

Les despeses extraordinàries de l'exercici, que ascendeixen a 510.434 €, corresponen principalment als conceptes següents:

- Provisió de 290.000 € per la demanda laboral davant del Jutjat Social de Girona contra la decisió d'FGC d'extingir la prestació dels serveis mèdics tal com es feia fins a l'exercici 2016 (vegeu l'epígraf 2.2.2.3).
- Ajustament dels ingressos per 95.059 € en relació amb les vendes dels exercicis 2013 a 2015 que havien estat comptabilitzades de forma duplicada (vegeu l'epígraf 4.2.2).

- Liquidació del contracte de la gestió del complex hotel·ler i de restauració per 80.784 € (vegeu l'epígraf 2.2.2.3).
- Retorn parcial, per 43.095 €, de la paga extraordinària suprimida pel Reial decret llei 20/2012, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat.

2.3. DIVISIÓ D'ESPOT I PORT AINÉ

2.3.1. Orígens, antecedents i evolució de la Divisió

2.3.1.1. Estacions d'esquí d'Espot i Port Ainé i Sport Center

Els antecedents de les estacions d'esquí d'Espot i Port Ainé i de l'Sport Center són els següents:

- **Estació d'esquí d'Espot**

L'estació d'Espot va ser el resultat de la iniciativa d'un grup d'empresaris del sector de la promoció immobiliària de la comarca que la van posar en funcionament la temporada 1967-1968 amb el nom de Súper Espot i la van gestionar fins a finals dels anys 90. El 1998 el grup COPCISA va adquirir l'estació que va passar a denominar-se Espot Esquí i, amb el suport financer de l'ICF, va emprendre importants inversions. L'any 2001 un empresari de la comarca es va subrogar en el finançament de l'ICF i va adquirir l'estació.

A finals del 2004 l'estació va entrar en concurs de creditors i el jutge va autoritzar l'ICF, com a principal creditor, a cedir la gestió de l'estació a l'empresa Suport Grup Consultor, SL, formada pels quatre ajuntaments de les Valls d'Àneu i un grup d'empresaris de la comarca. A finals del 2005 l'estació va sortir a concurs públic, es va adjudicar a l'ICF i se'n va contractar la gestió a Suport Grup Consultor, SL.

Entre el 2008 i el 2009, l'ICF va treure a concurs la gestió de l'estació d'Espot conjuntament amb la de Port Ainé i la va adjudicar a Gran Pallars, SL, (empresa que havia nascut de la unió de Suport Grup Consultor, SL, amb una quarantena d'empresaris de la comarca, els ajuntaments d'Espot i Rialp, la Diputació de Lleida i un soci de referència en el sector de l'esquí). L'estació va ser anomenada Gran Pallars Espot. L'adjudicació de la gestió es va preveure per cinc anys que podien arribar-se a prorrogar fins a deu.

L'Acord de Govern del 26 de juliol del 2011 va determinar que FGC era l'ens idoni per ser el titular de l'estació i responsabilitzar-se'n de la gestió. Mitjançant contracte del 29 de setembre del 2011, FGC va adquirir a l'ICF les estacions d'esquí d'Espot i de

Port Ainé, i va passar a fer-se càrrec de la gestió i explotació de totes dues estacions a partir de la temporada 2011-2012.¹²

- **Estació d'esquí de Port Ainé**

L'estació de Port Ainé va néixer per iniciativa d'un emprenedor particular que, juntament amb diversos empresaris, la van posar en funcionament la temporada 1986-1987 i van gestionar-la mitjançant l'empresa Pallars Industrial, SA. En l'exercici 2001 aquesta empresa va obtenir finançament de l'ICF per portar a terme diferents inversions, però a mitjans del 2005 va entrar en concurs de creditors. En l'exercici 2007 l'ICF, com a principal creditor, va executar les hipoteques i va obtenir la titularitat dels béns i les instal·lacions de l'estació.

Com ja s'ha dit, el 2009 l'ICF va adjudicar la gestió de Port Ainé, i també d'Espot, a l'empresa Gran Pallars, SL, i el setembre del 2011 va vendre totes dues estacions a FGC.

En l'annex de l'epígraf 6.3 es presenta un quadre comparatiu de dades i magnituds amb les altres estacions d'esquí que formen part de TIM.

Les dades bàsiques del contracte de compravenda de les dues estacions eren les següents:

- **Objecte:** La unitat d'explotació turística i d'oci objecte del contracte, que es recull sota el concepte "estacions d'Espot i Port Ainé", inclou les estacions d'esquí i totes les instal·lacions que les integren –destaca l'Hotel Port Ainé 2000– i també les instal·lacions de l'àrea Sport Center en uns terrenys entre Sort i Rialp (amb l'Alberg Les Estades i l'edifici i altres espais del Rialp Sport Center).
- **Preu:** Segons els acords de Govern de la Generalitat de Catalunya del 26 de juliol i del 2 d'agost del 2011, el preu s'estableix en 16 M€, a pagar en diverses anualitats entre l'exercici 2012 i el 2016. Del total d'aquest import, una part, 14,31 M€, correspon a la valoració dels béns i 1,69 M€ als interessos implícits de l'operació.

2.3.1.2. Situació administrativa i organització de l'explotació, de les instal·lacions i dels terrenys

S'ha disposat dels inventaris valorats d'instal·lacions, maquinària i altres elements traspassats de l'ICF a FGC que van ser revisats i analitzats en el moment de la compravenda per una empresa consultora externa. En l'informe que va fer la consultora es van

12. El novembre del 2011 FGC va iniciar la gestió i l'explotació de les dues estacions de manera directa, no mitjançant Gran Pallars, SL, ja que FGC va assimilar com a propis els treballadors d'aquella empresa.

recollir incidències en relació amb aquelles instal·lacions o béns que requeririen de reformes, que no estaven en bon estat, que podien incomplir normatives de caire tècnic o que presentaven contingències quant a la seva titularitat. S'ha fet un seguiment d'aquestes incidències amb resultat, en termes generals, satisfactori. Cal assenyalar, però, la contingència en relació amb la carretera d'accés a Port Ainé, que ha requerit d'actuacions i obres significatives, que han estat objecte d'anàlisi específica (vegeu l'epígraf 2.3.2.4).

Pel que fa a la titularitat de terrenys cal diferenciar les tres principals àrees que abasta la Divisió: l'estació d'Espot, l'estació de Port Ainé i l'àrea Sport Center:

- **Estació d'Espot**

La superfície total d'un total de 475 ha que ocupen els terrenys d'aquesta estació són en el terme municipal d'Espot. L'estació està organitzada en cinc grans zones: la zona d'accessos a l'estació, la zona de peu de pistes, la zona intermèdia, la zona de la cota 2000 i la zona superior. Cadascuna d'aquestes zones la conformen uns terrenys de titularitat i situació administrativa molt diversa:

- La zona d'accessos inclou bàsicament un hotel, un alberg, una edificació menor i les zones d'aparcament. Aquestes construccions i les finques són de diversos propietaris privats¹³ (a excepció d'una petita àrea d'aparcament de 0,66 ha, que és d'FGC, rebudes mitjançant el contracte de compra a l'ICF). També en aquesta zona l'Ajuntament d'Espot és propietari d'una finca on està ubicada la principal àrea d'aparcament. El fet de no ser propietari de les finques d'aquesta zona podria representar un risc o dificultat per garantir el lliure i normal accés fins a la zona de peu de pistes.¹⁴

També cal destacar l'arrendament d'un local que FGC destina a taquilles. El contracte d'arrendament inicial i les seves pròrrogues va abastar des del novembre del 2012 fins al setembre del 2015. El contracte posterior és vigent des de l'octubre del 2015 i ha estat prorrogat fins al setembre del 2018. Aquests contractes van ser objecte dels pertinents informes previs i favorables de la Direcció General del Patrimoni. Tant en l'exercici 2015 com en el 2016 aquest lloguer va suposar, d'acord amb el contracte, una despesa de 22.713 €/any.

- La zona de peu de pistes s'inicia amb el punt de partida del telecadira troncal de l'estació (Telecadira La Roca) que és contigu al local de taquilles. El punt de

13. Els principals propietaris privats de les finques de la zona d'accessos són: Boavy Immo, SL (actualment Grup Banc de Sabadell), Copcisa immobiliària, SL, Superespot 2000, SA, i Asinín, SL.

14. Els plans de desenvolupament i la reordenació urbanística dels accessos i peu de pistes d'Espot requereixen tirar endavant el Pla parcial de peu de l'estació (encara incomplet i pendent de revisió) que, a més, requereix, prèviament, la modificació del Pla Director Urbanístic del Pallars Sobirà.

partida d'aquest telecadira, les primeres pilones i el seu tram inicial estan sobre terrenys de Boavy Immo, SL. Això suposa una altra situació de risc que caldria solucionar amb la reordenació urbanística esmentada, que està aturada i que, en aquest cas, hauria d'acabar qualificant com a domini públic esquiuable aquesta zona de peu de pistes que, de fet, ja està ocupant l'estació.

- La zona intermèdia és per on discorre la major part del Telecadira La Roca (telecadira troncal de l'estació) i els terrenys són propietat de l'Ajuntament d'Espot.
 - La zona de la cota 2.000 concentra els principals serveis de l'estació propis d'FGC (cafeteria, autoservei, restaurant, servei mèdic, escoles d'esquí, guarderia o jardí lúdic, pistes de trineus i de *tubbys*, cintes i espai de debutants) i també altres edificacions per a magatzem de maquinària i material. Les finques d'aquesta zona, amb una superfície de 3 ha, són les úniques (juntament amb el petit aparcament a la zona baixa de peu de pistes) que són propietat d'FGC, d'acord amb el contracte de compra a l'ICF.
 - La zona superior arriba fins a les cotes 2.200 i 2.500, i concentra la gran part de les pistes de l'estació i la conformen finques propietat de l'Ajuntament d'Espot. Pel que fa a aquestes finques i d'altres ja esmentades propietat de l'Ajuntament cal remarcar que en l'annex IV del contracte de compravenda entre l'ICF i FGC es va establir que el seu ús havia de seguir de manera continuista tal com havia estat històricament, que l'Ajuntament era plenament coneixedor de les activitats que s'hi duïen a terme des de feia molts anys i que hi donava el seu consentiment. Amb tot, seria recomanable formalitzar una habilitació específica per al desenvolupament de les activitats per part de l'ajuntament propietari.
- **Estació de Port Ainé**

La superfície total de 305 ha que ocupen els terrenys d'aquesta estació està en la seva pràctica totalitat en el municipi de Rialp. Les diverses finques que la conformen són del Comú de Veïns de Roní o propietat indivisa d'aquest comú, conjuntament amb la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Rialp.

Respecte de tots aquests terrenys, els consellers d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, en els anys 1987 i posteriorment en el 1998, com a responsables de les forests d'utilitat pública i amb la conformitat de les entitats propietàries, van autoritzar Pallars Industrial, SA, empresa que gestionava l'estació, que els ocupés temporalment fins a l'any 2036. El desembre del 2007, per resolució judicial, la titularitat de l'autorització administrativa que donava dret a ocupar les finques va passar a l'ICF i, posteriorment, a FGC que la va obtenir per subrogació en l'adquisició de l'estació el setembre del 2011. A més, el setembre del 2012, una nova Resolució del conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca va actualitzar l'autorització a favor d'FGC incorporant-hi noves activitats esportives i d'oci que fins llavors no havien estat específicament previstes.

En relació amb aquests terrenys, l'annex IV del contracte de compravenda entre l'ICF i FGC assenyala que l'Ajuntament i els propietaris coneixien i consentien les activitats que s'hi duïen a terme. Malgrat això, seria recomanable formalitzar una habilitació específica per al desenvolupament de les activitats per part de l'Ajuntament i els altres propietaris.

- **Àrea Sport Center**

Aquesta àrea, en el terme municipal de Rialp, abasta un total de 3,57 ha i la conformen dues finques propietat d'FGC, d'acord amb el contracte de compra a l'ICF. Sobre aquestes finques s'ubica l'alberg Les Estades i l'edifici principal del Rialp Sport Center, i també altres instal·lacions (piscina, circuit de quads, oficines de la Divisió). El mateix contracte atorga a FGC el dret de servitud de pas en els terrenys entre el riu Noguera Pallaresa i l'accés a l'àrea.

2.3.2. Negocis de la Divisió

2.3.2.1. Principals línies de negoci

Els negocis d'aquesta Divisió se centren en l'explotació de les dues estacions d'esquí i els serveis turístics i d'oci que inclouen –destaca l'Hotel Port Ainé 2000– i els serveis de restauració (cafeteries, bars o autoserveis). Cal remarcar també l'oferta que representa l'Alberg Les Estades i el Rialp Sport Center (piscina, gimnàs, pàdel, *spa*, etc.). Així, en l'exercici 2016, del total de 3,29 M€ d'ingressos de l'activitat, els ingressos per forfets, de 2,16 M€, van representar el 65,7% i els de lloguer de material d'esquí van ascendir a 284.057 €.¹⁵

FGC duu a terme l'explotació d'aquests negocis i activitats mitjançant personal propi, mitjançant externalitzacions (contractes de despesa) i en altres casos cedint-ne l'explotació (contractes d'ingrés). En els epígrafs següents s'analitzen els principals aspectes relacionats amb el personal propi i els serveis i negocis externalitzats més significatius. També s'analitzen les principals inversions en els diferents negocis de la Divisió.

2.3.2.2. Personal empleat en la Divisió

En aquest epígraf es descriuen els principals trets del personal de la Divisió. La fiscalització de legalitat en relació al personal s'analitza en l'epígraf 4.1.

15. Només referents a Port Ainé, ja que a Espot FGC no hi té aquest servei de lloguer.

El personal empleat en la Divisió d'Espot i Port Ainé presta els seus serveis en quatre àmbits diferents: les dues estacions, les oficines de la Divisió a Rialp i els serveis centrals de l'àmbit de TIM, situats a Barcelona. En general no existeix mobilitat per part del personal entre aquests quatre àmbits, ja que hi ha una clara separació entre ells, tant en les tasques com en el repartiment dels costos.

FGC presta amb personal propi les principals activitats relacionades amb la neu (manteniment i control de pistes, gestió de maquinària i d'instal·lacions de neu, lloguer de material d'esquí, producció de neu i manteniment de l'hotel) i mitjançant la contractació de terceres empreses, la resta d'activitats (restauració i allotjament de l'hotel i de l'alberg, atenció al públic i taquilles, parc lúdic, monitors d'esquí, atenció mèdica o treta de neu).

En el 2016 la plantilla mitjana de Divisió d'Espot i Port Ainé va ser la següent:

Quadre 27. Personal empleat a la Divisió d'Espot i Port Ainé

Concepte		Plantilla mitjana	Contracte indefinit	Contracte indefinit fix discontinu	Contracte temporal d'interinitat	Contracte de jubilació i relleu	Contracte d'obra o servei
Personal propi	Divisió d'Espot i Port Ainé	36,26					
	Estructura de l'àmbit de TIM	6,68					
	Total personal propi	42,94	23,31	16,85	0,42	0,45	1,91
Personal ETT	Divisió d'Espot i Port Ainé	10,01					
	Estructura de l'àmbit de TIM	0,84					
	Total personal ETT	10,85					
Total personal propi + personal ETT		53,79					

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

La despesa de personal va ser de 2,41 M€, dels quals 2,00 M€ corresponien a personal propi i 405.205€ a personal procedent de les ETT. En termes de plantilla mitjana, el 79,8% dels treballadors corresponia a personal propi i d'aquests el 84,4% corresponia a personal d'Espot i Port Ainé i el 15,6% al personal de l'estructura general de TIM.

El personal contractat mitjançant ETT realitza tasques de reforç en els mateixos àmbits que el personal propi d'FGC.

El personal propi en termes de plantilla mitjana, 42,94 treballadors, va suposar que en 2016 la Divisió d'Espot i de Port Ainé tingués contractats un total de 71 treballadors, 70 dels quals a jornada completa (21 amb contracte indefinit, 44 amb contracte indefinit fix discontinu i 5 amb contracte temporal per obra o servei) i 1 amb jornada parcial.

Els contractes indefinits representen el 91,5% del total dels contractes de personal de la Divisió i d'aquests, el 67,7% corresponen a contractes fixos discontinus, que són utilitzats per FGC per cobrir el període de major demanda d'activitats de neu, que corres-

pon als mesos de desembre a abril. La resta de contractes indefinits corresponen al personal amb tasques associades a la coordinació, administració i gestió de cadascuna de les àrees de la Divisió, que presten serveis durant tot l'any.

L'evolució del total del personal propi en termes de plantilla mitjana de la Divisió d'Espot i Port Ainé en els exercicis anteriors al 2016 va ser la següent:

Quadre 28. Evolució del personal de la Divisió d'Espot i Port Ainé

2011	2012	2013	2014	2015	2016
11,25	53,08	44,68	43,36	42,43	42,94

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

En els últims anys la Divisió va mantenir una plantilla estable. L'increment de la plantilla mitjana entre els exercicis 2011 i 2012 s'explica perquè FGC va adquirir les estacions d'Espot i Port Ainé en la segona meitat del 2011 i no va ser fins als darrers mesos d'aquell exercici que va contractar el personal necessari per iniciar la temporada 2011-2012. El descens que es produí a partir de l'exercici 2013 va ser degut a la implantació per la temporada 2012-2013 d'un procés d'externalització d'alguns serveis que s'havien prestat amb personal propi eventual.

En el 2016 la plantilla mitjana d'aquesta Divisió segons el tipus de tasques que duen a terme era la següent:

Quadre 29. Personal empleat a la Divisió d'Espot i Port Ainé segons les tasques

Personal directe de la Divisió		Personal d'estructura de TIM	
Tasques	Plantilla mitjana	Tasques	Plantilla mitjana
Direcció d'Espot i Port Ainé	2,00	Direcció TIM	0,40
Administració	3,00	Coordinació	0,40
Comercial	1,00	Comercial i màrqueting	3,68
Sistemes	1,00	Oficina tècnica i administrativa	0,80
Explotació d'Espot:		Sistemes d'informació	0,20
Àrea de gestió	0,83	Esdeveniments	1,20
Pistes	3,18		
Instal·lacions	3,59		
Neu	1,37		
Màquines	1,90		
Explotació de Port Ainé:			
Àrea de gestió	1,44		
Pistes	2,73		
Instal·lacions	6,72		
Neu	1,36		
Màquines	1,41		
Manteniment de l'hotel	2,00		
Lloguer de material	2,73		
Total	36,26	Total	6,68

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Respecte del personal directe, durant el 2016 18,39 treballadors van realitzar tasques en l'estació de Port Ainé, 10,87 treballadors en l'estació d'Espot i la resta, 7 treballadors, en l'àmbit comú de la Divisió.

En el 2016 les relacions laborals entre FGC i els seus treballadors de tot l'àmbit de TIM es regulaven pel conveni col·lectiu 2007-2012 que, al seu venciment i davant la manca d'acord per formalitzar-ne un de nou, es mantenia vigent encara en el 2018. Les jornades de vagues i aturades previstes per a tot el personal de TIM per al 2016 es van desconvocar, en el cas d'Espot i Port Ainé, gràcies a l'acord del març del 2016 entre els representants de les parts, amb una vigència per als anys 2016, 2017 i 2018, que va ser ratificat entre el març i el maig del 2016 tant per la Comissió de Seguiment del Contracte Programa FGC-GC com pel Consell d'Administració d'FGC.

2.3.2.3. *Externalització dels serveis i cessió d'explotacions*

Per dur a terme algunes de les tasques necessàries per a l'explotació dels diferents negocis, FGC considera més avantatjós contractar determinats serveis a empreses externes tant per la seva especialització tècnica com perquè en termes econòmics és més favorable que el cost que suposaria la prestació amb personal propi; això, a més de les limitacions legals quant a la contractació de més personal propi.

De la revisió de la informació comptable i de contractació s'han seleccionat, per a la seva anàlisi, els set contractes vigents en l'exercici 2016 més significatius en termes econòmics o per la tipologia de l'activitat. Aquests contractes, quatre de despesa i tres d'ingrés, són els següents:

Quadre 30. Contractes de despesa i d'ingrés seleccionats de la Divisió d'Espot i Port Ainé

Contractes de despesa			
Id.	Objecte	Adjudicatari (i vigència del contracte o pròrroga)	Despesa 2016
1	Serveis de treta de neu dels accessos, carreteres, aparcaments, vials i camins interiors, Lot 2: Espot i Port Ainé (Lot 1: La Molina)	Cervós, SA (pròrroga novembre 2015 a octubre 2016 i pròrroga novembre 2016 a octubre 2017)	99.800
2	Serveis mèdics dels dispensaris de les estacions d'Espot i Port Ainé	Quatre metges (contractes menors 2016)	55.325
		Altitude Solutions, SL (desembre 2016 a novembre 2017)	10.335
		Total	65.660
3	Serveis d'enginyeria i consultoria pels sistemes de transport per cable	MOT-Mirabet Oficina Tècnica-Enginyeria i consultoria (pròrroga desembre 2015 a desembre 2016 i pròrroga desembre 2016 a desembre 2017)	31.810
4	Manteniment màquines trepitjaneu	Casli, SA (contractes menors 2016)	135.667

Contractes d'ingrés			
Id.	Objecte	Adjudicatari (i vigència del contracte o pròrroga)	Ingrés 2016
1	Cessió d'explotació de les unitats d'allotjament i restauració. Lot 1: Port Ainé – allotjament i restauració (Hotel Port Ainé 2000, Cafeteria 2000 i Cafeteria 2100) i Lot 2: Espot –restauració (Cafeteria 2000)	Aramark Servicios de Catering, SLU (desembre 2015 a novembre 2020)	*0
2	Cessió d'explotació de l'Alberg Les Estades (alberg amb cafeteria-bar i autoservei)	Fundació Pere Tarrés	18.043
3	Arrendament de l'edifici principal del Rialp Sport Center (edifici, aparcament i terrenys que l'envolten) i de la piscina (piscina descoberta i immoble contigu)	Pallars Esports 2014, SL	3.329

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

* Si bé el cànon per la cessió d'explotació de l'exercici 2016 va representar un ingrés per a FGC de 28.142 €, no es va comptabilitzar fins a l'octubre del 2017, ja que no es va disposar de dades fins al juny del 2017 (data de tancament comptable d'empreses americanes). La cessió de l'explotació de l'exercici 2015 tampoc va suposar comptabilitzar cap ingrés en el 2016, en aquest cas perquè el que es van generar van ser pèrdues que FGC ja va comptabilitzar com a despesa en el mateix exercici 2015.

Contractes de despesa

Serveis de tret de neu

El contracte vigent en l'exercici 2016 per als serveis de tret de neu es va formalitzar el novembre del 2014 com a resultat d'una licitació que diferenciava dos lots (Lot 1: La Molina, i Lot 2: Espot i Port Ainé). Aquest contracte va ser objecte de dues pròrrogues, vigents durant el 2016, cadascuna d'elles pel mateix import que el del contracte inicial, en el cas del Lot 2, 99.800 €/any. Tot i que la licitació va seguir el procediment obert amb publicitat en el DOUE sols es va presentar un licitador per a cada lot. Per al servei a Espot i Port Ainé sols es va presentar Cervós, SA.

Els treballs de neteja i tret de neu abasten, en termes generals, els vials i camins interiors de les estacions, els aparcaments i les zones d'accés a pistes i les carreteres que hi arriben. Així, en el cas d'Espot el contracte preveu la tret de neu dels 2,6 km de la carretera que va des de la població d'Espot fins a la zona d'accessos i peu de pistes i, en el cas de Port Ainé, dels 18,4 km de la carretera que va des del desviament de la C-13 fins a la zona baixa de Sant Miquel i també el tram fins a la cota 2.000. Aquestes carreteres són de titularitat municipal i FGC està assumint despeses que no repercuteix als municipis titulars de les carreteres ni als serveis territorials de carreteres de la Generalitat.

Serveis mèdics

FGC disposa de dispensaris propis en cadascuna de les estacions (no inclosos en la xarxa d'assistència pública) per prestar serveis d'atenció i d'assistència mèdica assis-

tencial i d'urgència a les persones que visiten les estacions, a les que hi estiguin allotjades i al personal de les empreses o entitats que hi presten serveis.

Des de la temporada 2011-2012, fins al novembre del 2016, aquests serveis es prestaven mitjançant contractes menors amb quatre metges de la zona. Anteriorment aquests metges formaven part de la plantilla de Gran Pallars, SL, (empresa a què l'ICF havia adjudicat la gestió entre el 2008 i el 2009) i que FGC no els va subrogar per incorporar-los en la seva plantilla, sinó que els van contractar com a serveis professionals. En l'exercici 2016, el total de la despesa entre gener i novembre, referent als serveis mèdics d'aquests quatre metges va ascendir a 55.325 €.

En el 2016 FGC va iniciar una licitació mitjançant procediment obert amb publicitat al DOUE amb un pressupost de licitació de 103.355 €/any per adjudicar a una empresa especialista en gestió mèdica, com a gestor únic, la prestació dels serveis mèdics integrant a més del servei de guàrdia 24 hores, la gestió de compra de subministraments i la gestió administrativa de processos associats a accidents. La proposta rebuda de l'únic licitador que es va presentar al concurs va donar lloc al contracte de l'1 de desembre del 2016 amb Altitude Solutions, SL, per un termini de dos anys i per un import anual previst igual al del pressupost de licitació. Aquest nou contracte va suposar en el mes de desembre del 2016 una despesa de 10.335 €.

Serveis d'enginyeria i consultoria per a sistemes de transport per cable

El contracte vigent l'exercici 2016 per aquests serveis es va formalitzar el desembre del 2014 com a resultat d'una licitació que va seguir el procediment obert amb publicitat en el DOUE al qual sols es va presentar l'enginyeria que va ser l'adjudicatària. Segons els responsables d'FGC la manca de concurrència d'altres empreses respon al reduït nombre d'enginyeries especialitzades en transports per cable.

L'objecte del contracte corresponia a la gestió tècnica dels remuntadors formant part de la planificació de grans inspeccions regulada per la normativa dels sistemes de transport per cable. El contracte delimitava l'abast dels serveis al conjunt de les tres divisions d'FGC que inclouen estacions d'esquí i, per al termini d'un any, establia el cost previst dels serveis en 56.270 €, import anual que es va mantenir per a les dues pròrrogues posteriors, que abastaven fins al desembre del 2017. En el 2016 la despesa per aquest contracte va ser de 59.810 €, dels quals 31.810 € corresponien a la Divisió d'Espot i Port Ainé (17.800 € a La Molina i 10.200 € a Vall de Núria). El total de despesa supera lleugerament l'import del contracte a causa del major cost de certs serveis respecte del previst inicialment.

En 2016 es van contractar a la mateixa empresa adjudicatària setze contractes menors per un total de 54.970 €, dels quals set corresponien a Espot i Port Ainé per 26.700 € (set a La Molina per 22.270 € i dos a Vall de Núria per 6.000 €). S'han analitzat aquests contractes menors i dels conceptes i imports no se'n desprèn cap relació amb el contracte de serveis d'enginyeria analitzat anteriorment, ni tampoc fraccionaments, però els

serveis que recullen (projectes de parc lúdic, plans d'autoprotecció, projectes de noves pistes o d'homologació d'estadis de competició, direcció d'obres d'innivació o de seguretat i salut, etc.) tampoc tenen relació amb l'especialització de l'enginyeria contractada, que era el transport per cable.

Serveis de manteniment de les màquines trepitjaneus

S'ha observat en concepte de manteniment de les màquines trepitjaneus noranta contractes menors amb l'empresa Casli, SA, que van suposar una despesa de 135.667 € (72.379€ corresponien a Espot i 63.288€ a Port Ainé). Aquesta despesa era el resultat de les revisions per al manteniment i posada a punt diaris durant la temporada d'esquí. La revisió de final de temporada dona lloc a una inversió anual per manteniment més rellevant i recanvis més significatius i que s'analitza en l'epígraf 2.3.2.4.

La contractació del manteniment de les màquines trepitjaneus es va fonamentar en una Fitxa de dependència tecnològica en què es remarca que el parc de màquines trepitjaneus d'Espot i Port Ainé (i de les altres estacions d'esquí de les divisions d'FGC) està únicament compostat per màquines d'una marca determinada de les quals Casli, SA, és l'únic proveïdor i servei tècnic a l'Estat espanyol.

Contractes d'ingrés

Explotació de les unitats d'allotjament i restauració de Port Ainé i de restauració d'Espot

La cessió de l'explotació de les unitats d'allotjament i de restauració de la Divisió d'Espot i Port Ainé¹⁶ durant l'exercici 2016 es correspon amb el contracte vigent des del desembre del 2015 fins al novembre del 2020 amb l'empresa Aramark Servicios de Catering, SLU. FGC va licitar el servei mitjançant un procediment obert amb publicitat en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC). Malgrat això, sols s'hi va presentar un licitador: l'adjudicatari.

El càlcul del cànon d'ingrés a cobrar per FGC parteix del resultat de les explotacions cedides i s'admet que l'explotador dedueixi despeses d'estructura, per un 1,95% dels ingressos. A més, sobre el resultat net resultant d'aquesta deducció, el càlcul del cànon es redueix per uns bonus i comissions a favor de l'explotador que estan en funció de si els resultats d'explotació o el nivell d'ingressos de cada unitat d'allotjament o restauració superen determinats imports preestablerts.

L'exercici 2016 el cànon per cessió d'explotació va suposar un ingrés per a FGC de 28.142€, resultant del benefici net obtingut a Port Ainé (30.463€) parcialment com-

16. Les unitats de negoci són: a Espot, la Cafeteria 2000, i a Port Ainé, l'Hotel Port Ainé 2000, la Cafeteria 2000 i la Cafeteria 2100.

pensat amb la pèrdua neta generada a Espot (5.557 €). El cànon va representar el 92,4% del resultat global de les unitats cedides en explotació.

A més, d'acord amb el contracte, FGC repercuteix a l'explotador un conjunt de despeses que inicialment havia assumit per serveis generals o comuns, principalment en conceptes com transport de mercaderies; recollida de deixalles; publicitat de les estacions; consums elèctrics, d'aigua i de línies telefòniques; tractament d'aigües residuals; manteniments bàsics i de les xarxes informàtiques i de comunicació, etc. Aquesta repercussió suposa la comptabilització d'un ingrés que, en l'exercici 2016, va ser de 223.297 € (229.615 € en el 2015).

Explotació de l'alberg Les Estades

Fins a l'exercici 2013 aquest alberg,¹⁷ ubicat a l'àrea de l'Sport Center, formava part de l'explotació conjunta amb les unitats d'allotjament i restauració d'Espot i Port Ainé que FGC cedia en explotació a empreses privades. En aquell exercici FGC va considerar que calia encomanar-ne la gestió a una empresa especialitzada en aquest tipus d'allotjaments i cedir-ne l'explotació a canvi d'un cànon fix anual, en lloc de com s'havia fet fins llavors, que era en funció del resultat de l'explotació.

Mentre FGC delimitava un nou model d'explotació i determinava el cànon de cessió aplicable, la Fundació Pere Tarrés va fer saber del seu interès a obrir un punt d'allotjament a la comarca del Pallars, on no disposava de cap instal·lació. Davant d'això FGC va decidir, de manera excepcional i prèviament a fer una licitació, cedir l'explotació a la Fundació esmentada, formalitzant-ne un contracte l'1 de desembre del 2013. Aquest contracte, de durada d'un any prorrogable a un màxim de sis, va estar vigent mitjançant diferents pròrrogues fins a l'1 de desembre del 2016, data en què es va formalitzar un nou contracte, en aquest cas, com a resultat de la licitació, que va seguir un procediment obert amb publicitat en el DOGC. L'empresa adjudicatària va ser la Fundació para la Educación en el Tiempo Libre y Acción Social Pere Tarrés (Grup Pere Tarrés), que havia estat l'únic dels dos licitadors que havia presentat una proposta que incorporava tota la informació i documentació requerida en els plecs. Així, el contracte vigent entre l'1 de desembre del 2013 i l'1 de desembre del 2016 es va formalitzar sense seguir cap procediment de licitació pública.

S'ha observat que, del desembre del 2013 al novembre del 2016, el cànon fix va ser de 17.820 €/any. A més, d'acord amb el contracte, FGC va facturar a l'explotador despeses generals (subministraments de llum, gas i aigua, telefonia, manteniment general i de

17. La cessió d'explotació va incloure inicialment l'edifici de l'alberg (allotjament, cafeteria-bar i autoservei) i també la piscina descoberta i el local annex (apte per sala de jocs). El juny del 2015 la piscina descoberta i el local annex es van desvincular de l'explotació de l'alberg i es van incorporar al contracte d'arrendament de l'edifici base del Rialp Sport Center, analitzat també en aquest epígraf.

xarxes informàtiques, recollida de deixalles, etc.) valorades en 51.000 €/any. El contracte del desembre del 2016 va incrementar el cànon fix fins a 20.500 €/any, i va mantenir en 51.000 €/any la valoració prevista de despeses generals. D'acord amb això, l'ingrés de l'any 2016 va ser de 18.043€ pel cànon fix i de 51.000€ per les despeses generals repercutides a l'explotador.

Arrendament de l'edifici base del Rialp Sport Center

El mes de març del 2014 FGC va decidir arrendar l'edifici principal del Rialp Sport Center, que estava en desús, i els terrenys adjacents, i va preveure, en un document de condicions per a la contractació, que els licitadors aportessin, no sols una oferta econòmica, sinó també un pla d'usos, de negoci i d'inversions. L'anunci de licitació de l'arrendament es va publicar en el perfil d'FGC i en el diari principal de la comarca. Sols va presentar-hi una proposta un licitador, SEFOCAT, SL, que proposava conformar, juntament amb una altra empresa i tres persones físiques, el grup promotor que acabaria constituint una nova empresa que gestionaria el complex, Pallars Esports 2014, SL.

El contracte de 2 de juny del 2014 amb Pallars Esports 2014, SL, es va formalitzar per un període de vint-i-cinc anys amb una renda global de lloguer de 117.500€, segons un escalat per anys en què el lloguer dels tres primers anys, fins al juny del 2017, es va establir en 1.000 €/any.¹⁸ Tant la durada com les rendes acordades estaven condicionades per la inversió inicial que l'arrendatari havia de fer en l'edifici en un termini de dos anys i per un valor de 411.153€. S'ha obtingut l'acta de maig del 2016 conforme responsables d'FGC donaven el vistiplau a l'execució de les obres previstes tant pel que fa al termini com a l'import.¹⁹

El juny del 2015 es va incorporar al contracte d'arrendament la piscina descoberta i el local annex a raó d'una renda de 500 €/any, instal·lacions que fins llavors havia gestionat la Fundació Pere Tarrés.

S'ha comprovat que d'acord amb les rendes anuals esmentades, els ingressos per a FGC en 2016 van ser de 1.000€ per l'arrendament de l'edifici principal i els terrenys adjacents i de 500€ per la piscina i el local annex. També hi va haver altres ingressos per la repercussió de les despeses dels subministraments de llum i aigua, 1.829€, i de l'IBI i la taxa d'escombraries, 1.168€, que, d'acord amb el que estava previst en el contracte, eren a càrrec de l'arrendatari.

18. Per a la resta de vint-i-dos anys de durada de l'arrendament, el contracte va establir una renda per import de 1.500 €/any entre el quart i el sisè any, de 3.000 €/any entre el setè i el dotzè, de 6.000 €/any entre el tretzè i el divuitè i de 8.000 €/any entre el dinovè i el vint-i-cinquè.

19. L'edifici va ser anomenat Gimnàs Play Sports (amb gimnàs, piscina climatitzada, spa i dues pistes de pàdel).

2.3.2.4. Principals inversions de la Divisió

El llistat d'altres de l'immobilitzat material ascendia a 929.392 €. S'han seleccionat les inversions més significatives i representatives de les activitats, que corresponen a quatre contractes relatius a revisions, millores i subministrament de recanvis en relació amb els remuntadors i amb les màquines trepitjaneus.

A més, FGC duu a terme inversions en la carretera o vial d'accés que, des de la carretera C-13, a l'alçada del municipi de Rialp, ascendeix al llarg de 18,4 km fins a l'estació de Port Ainé. Aquesta via és titularitat de l'Ajuntament de Rialp però FGC assumeix des del 2012 fins a mitjans del 2014, certes actuacions i inversions per fer front a caigudes de pedres i a esllavissades. També, des del juliol del 2014, després d'importants esllavissades i d'acord amb el conveni signat amb l'ajuntament esmentat i el DTES, FGC va assumir el gruix de les obres necessàries per mantenir la funcionalitat de la via. Aquestes obres no es van comptabilitzar en l'apartat Immobilitzat material sinó en els comptes Inversions a llarg termini per crèdits a empreses del grup o associades, ja que la carretera no era propietat d'FGC. El 31 de desembre del 2016, el total acumulat d'aquestes obres a ascendia a 2,91 M€, dels quals 557.945€ corresponien al 2016 (1,69 M€, al 2014 i 658.183€, al 2015). D'aquestes obres s'han seleccionat cinc contractes.

Així, el total de nou contractes d'inversió seleccionats són els següents:

Quadre 31. Contractes d'inversió seleccionats de la Divisió d'Espot i Port Ainé

Id.	Objecte	Adjudicatari (i data del contracte)	Import del contracte	Import donat d'alta 2016
1	Subministrament de recanvis de màquines trepitjaneus temporada 2016-2017 a Espot	Casli, SA (juny 2016)	33.036	33.036
2	Subministrament de recanvis de màquines trepitjaneus temporada 2016-2017 a Port Ainé	Casli, SA (juny 2016)	25.934	25.934
3	Revisió i millores 2016 dels remuntadors d'Espot i Port Ainé per a l'acompliment de la normativa europea UNE-EN-1709	Oberetrebo, SL (agost 2016)	57.155	57.155
4	Subministrament de material i recanvis de remuntadors a Espot i Port Ainé	Oberetrebo, SL (agost 2016)	23.738	23.738
5	Obres en carretera d'accés a Port Ainé: Estabilització del terraplè 1 al PK 14,200	Cervós, SA (juliol 2015)	85.049	0 (2015: 85.049) (Total: 85.049)
6	Obres en carretera d'accés a Port Ainé: Estabilització (micropilons) de la plataforma del PK 0,300	Geotecnia y Cimientos, SA (novembre 2015)	329.497	139.885 (2015: 124.182) (Total: 264.067)
7	Obres en carretera d'accés a Port Ainé: Estabilització dels talussos D-60 i D-61 (Lot 1)	Desnivel Agralaltura, SA (agost 2016)	45.509	45.054
8	Obres en carretera d'accés a Port Ainé: Estabilització dels talussos D-33 D-72 i D-73 (Lot 2)	Geotalud, SL (agost 2016)	30.199	29.897
9	Obres en carretera d'accés a Port Ainé: Estabilització del terraplè del PK 13,070	Sorigué ACSA Conservación de Infraestructura, SA (setembre 2016)	92.707	91.780

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Subministrament de recanvis de màquines trepitjaneus

Els contractes 1 i 2 del quadre 31 anterior corresponen al subministrament de recanvis per a les màquines trepitjaneus d'Espot (tres màquines) i per a les de Port Ainé (tres màquines) per 33.036€ i 25.934€, respectivament. Els contractes es van adjudicar correctament, d'acord amb les Instruccions internes de contractació d'FGC vigents en 2016, mitjançant un procediment simplificat sense publicitat,.

La contractació del subministrament d'aquests recanvis es va fonamentar en una Fitxa de dependència tecnològica amb Casli, SA, com a únic proveïdor i servei tècnic de la marca de les màquines a l'Estat espanyol, i també de totes les màquines trepitjaneus d'Espot i Port Ainé.

Revisió, millores i subministrament de recanvis dels remuntadors

Respecte dels contractes 3 i 4 del quadre 31 anterior cal remarcar el següent:

- El contracte 3 fa referència a les revisions i les millores que cal fer per verificar l'acompliment de la normativa europea de seguretat d'instal·lacions de transport per cable per poder posar en marxa els remuntadors, motius pels quals FGC les considera correctament com a inversió. La licitació d'aquest contracte es va fer mitjançant un procediment obert amb publicitat al DOUE i constava de tres lots (Espot i Port Ainé, Vall de Núria i La Molina). A la licitació s'hi van presentar cinc empreses, però per al lot d'Espot i Port Ainé, sols dues, i una d'elles va ser exclosa perquè no va aportar tota la documentació requerida.
- El contracte 4 fa referència al subministrament de recanvis per als remuntadors més antics d'aquestes estacions, que daten del 1982, que van ser instal·lats inicialment per l'empresa REAC, SA, i dels quals en l'actualitat en té la patent l'empresa Obere-trebo, SL. Això consta en la Fitxa de dependència tecnològica per la qual es fona-menta la no concurrència de licitadors en aquesta adjudicació.

Obres en la carretera d'accés a Port Ainé

Els expedients 5 a 9 del quadre 31 formen part d'un centenar de contractes que es van executar entre el 2014 i el 2016 en relació amb les obres en la carretera d'accés a Port Ainé.

En el moment de la compravenda entre l'ICF i FGC de les estacions d'Espot i Port Ainé l'empresa consultora externa que va revisar els inventaris del traspàs va recollir en el seu informe, entre altres aspectes, que a la carretera d'accés a les pistes, titularitat de l'Ajuntament de Rialp, s'havien produït desprendiments que estaven pendents d'arreglar.

L'estiu del 2013 i el primer trimestre del 2014 es van produir unes esllavissades que van evidenciar un creixent risc per transitar per la carretera.²⁰ El 14 de juliol del 2014 l'Ajuntament de Rialp, el DTES i FGC van signar un conveni per realitzar i finançar les actuacions a dur a terme. Del conveni i altra documentació obtinguda per a la fiscalització cal destacar el següent:

- Es van diferenciar les obres que calia executar de manera immediata i urgent en l'exercici 2014 (cost previst d'1,70 M€) de la resta d'actuacions necessàries a fer en exercicis posteriors (cost previst de 12,77 M€).²¹
- Es remarcava que el vial era l'únic accés a les dues cotes de l'estació de Port Ainé amb aparcaments i al nucli de població de Roní.
- L'Ajuntament de Rialp va declarar la seva manca de mitjans tècnics i econòmics per afrontar les actuacions i va sol·licitar assistència al DTES, que va assumir l'obligació d'aconseguir recursos econòmics específics a destinar a FGC que seria qui contractaria l'execució de les obres d'urgència a fer el 2014 i de la resta d'obres a fer en exercicis posteriors.

Els aspectes comptables i financers de l'execució d'aquestes obres i dels recursos que les financen (aportacions del DTES i incorporacions de romanents d'FGC) es recull en l'epígraf 2.3.3, on s'analitzen les partides més remarcables del Balanç de la Divisió.

Del cost total previst, de 14,47 M€, el cost de les obres urgents del 2014 va ser finalment d'1,69 M€. Respecte de la resta d'actuacions a executar a partir del 2015, amb un termini de finalització previst per a l'abril del 2021, durant el 2015 i el 2016 únicament es van executar 1,22 M€. Així, a 31 de desembre del 2016 el total executat de les obres era de 2,91 M€, aproximadament un 20% del total previst.

Per a l'execució de les obres en els exercicis 2014, 2015 i 2016 FGC va contractar una vintena d'empreses, tot i que sols onze van concentrar 2,54 M€, el 87,3% del cost executat en els tres exercicis. Aquestes onze empreses van acumular en els tres exercicis noranta-sis contractes dels quals vuitanta-un es van tramitar com a contractes menors. Els responsables d'FGC argumenten que es van dividir les obres per tipologies

20. El juny i juliol del 2013 hi van haver esllavissades en talussos i en el ferm i barrancades en diversos punts de la carretera, fet que va suposar talls de trànsit de fins a una setmana. Les diferents parts van reprendre converses i el Servei Territorial de Carreteres de Lleida va assumir les actuacions inicials d'urgència, amb l'ajut d'FGC, i es va preveure iniciar les actuacions a finals de la temporada 2013-2014. Però amb les esllavissades del gener i sobretot del març del 2014 FGC va decidir tancar l'estació a finals de març fins que no es pogués garantir el trànsit per la carretera en unes condicions de seguretat mínimes.

21. Ja a inicis del 2012 FGC havia mantingut reunions amb el Servei Territorial de Carreteres de Lleida i va obtenir del Servei Geològic de la Generalitat una anàlisi dels talussos de la carretera. A partir d'aquesta anàlisi es va elaborar un catàleg d'actuacions prioritzades segons el grau d'urgència.

de tasques i actuacions, per no col·lapsar els mitjans disponibles de les empreses del sector. La Sindicatura considera aquest raonament adient per a les obres d'urgència del 2014, però no per a les del 2015 i del 2016, per a les quals calia haver planificat la licitació de les obres pendents, en tot cas divisibles en lots.

Respecte dels cinc contractes seleccionats les diferències entre els imports dels contractes i el cost real final han estat les següents:

- En el contracte 6 el cost final va ser de 264.067 €, un 19,8% inferior als 329.497 € que preveia el contracte. En els Plecs tècnics s'indicava que la manca de part dels sondejors que calia haver fet sobre el terreny provocava que el projecte inicial i la memòria valorada recollissin uns amidaments provisionals i aproximats que, en el moment de l'execució, podien presentar desviacions.
- En els contractes 7, 8 i 9 el cost final va ser un 1% inferior al previst en els contractes perquè el servei de vigilància d'obra previst dins el preu dels contractes va ser finalment dut a terme per FGC.

Com a fet posterior cal remarcar que l'octubre del 2017 l'Ajuntament d'Espot, el DTES i FGC van formalitzar un conveni en relació amb unes obres valorades en 151.812 € per reparar esquerdes i sots i formigonar trams de cuneta en la carretera d'accés a Espot. L'Ajuntament d'Espot va declarar la seva manca de mitjans tècnics i econòmics per afrontar-les i va sol·licitar assistència al DTES, que va assumir l'obligació d'aconseguir recursos econòmics específics a destinar a FGC que era qui havia de fer-se càrrec de contractar l'execució de les obres. S'ha observat que el finançament d'aquestes obres no va suposar cap aportació de recursos específics del DTES, sinó que FGC les va finançar mitjançant romanents pressupostaris.

2.3.3. Balanç de situació de la Divisió: partides més remarcables

El 31 de desembre del 2016 l'actiu i el patrimoni net i passiu de la Divisió d'Espot i Port Ainé era de 19,53M€, el que suposa un increment del 7,5% respecte de l'any anterior (vegeu el quadre 55 de l'annex 6.1).

2.3.3.1. Actiu

El 31 de desembre del 2016 el 86,9% de l'actiu corresponia a l'actiu no corrent, del que destaquen tant l'immobilitzat material, 13,99M€, com les inversions en empreses del grup i associades a llarg termini, 2,91 M€, que representen el 82,4% i el 17,1% de l'actiu no corrent, respectivament.

Els principals elements que conformaven l'immobilitzat material el 31 de desembre del 2016 eren els següents:

Quadre 32. Detall de l'immobilitzat material de la Divisió d'Espot i Port Ainé

Descripció	31.12.2016
Terrenys i construccions:	
Edificis diversos	6.407.844
Terrenys	861.235
Altres	33.717
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat:	
Material mòbil	2.560.211
Maquinària neu artificial	1.657.654
Senyalització i comunicació	843.645
Pistes i camins	529.894
Altres instal·lacions tècniques i immobilitzat	920.241
Immobilitzat en curs i bestretes	176.494
Total immobilitzat material	13.990.935

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC i documentació obtinguda per a la fiscalització.

Les altes més significatives en l'immobilitzat material d'Espot i Port Ainé han estat analitzades en l'epígraf 2.3.2.4.

Respecte de les inversions en empreses del grup i associades a llarg termini, la totalitat del saldo a 31 de desembre del 2016, de 2,91 M€, correspon a les obres que FGC havia realitzat en la carretera d'accés a l'estació de Port Ainé i al nucli de Roní (carretera titularitat de l'Ajuntament de Rialp) d'acord amb el conveni de col·laboració formalitzat entre l'Ajuntament, el DTES i FGC de 14 de juliol del 2014 (vegeu l'epígraf 2.3.2.4).

Malgrat que el conveni va establir una aportació inicial per part del DTES a FGC d'1,70 M€ i l'obligació de promoure l'obtenció dels recursos econòmics necessaris per portar a terme la resta de les obres, FGC únicament va rebre els 1,70 M€ en l'exercici 2014 i la resta del finançament necessari va provenir de l'aplicació de romanents de tresoreria del 2015, 846.337 €, i del 2016, 400.000 €. ²² Com que l'aplicació d'aquests romanents no va ser autoritzada fins als exercicis 2016 i 2017 el saldo comptable de la contrapartida de passiu d'aquestes obres va ser, a 31 de desembre del 2015 i a 31 de desembre del 2016, d'1,70 M€ i 2,55 M€, respectivament, i es comptabilitzà en el passiu per Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini. ²³

Pel que fa a les partides més significatives de l'actiu corrent cal destacar Deutors comercials i altres comptes a cobrar que ascendeixen a 2,18 M€ i que inclouen les aportacions pendents de cobrar de la Generalitat de Catalunya a 31 de desembre per 1,50 M€.

22. S'ha observat que els romanents per finançar les obres de l'exercici 2016 provenen del programa pressupostari d'Ordenació, foment i promoció turística, mentre que els romanents per finançar les obres del 2015 provenen del programa pressupostari d'Infraestructures ferroviàries.

23. FGC registra el finançament rebut corresponent a les obres de la carretera a Port Ainé i al nucli de Roní en l'apartat de passiu per Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini en lloc de registrar-lo en l'apartat Subvencions, donacions i llegats com a conseqüència del compromís d'FGC de lliurar a l'Ajuntament de Rialp les obres realitzades, el qual les rebrà i les incorporarà al seu domini públic municipal.

2.3.3.2. Patrimoni net i passiu

El 31 de desembre del 2016 el patrimoni net i passiu, de 19,53 M€, estava format per un patrimoni net d'11,28 M€ i un passiu de 8,25 M€.

El patrimoni net estava format per uns fons propis negatius d'1,40 M€ i per unes subvencions, donacions i llegats rebuts, de 12,68 M€. El fet que aquesta Divisió presenti uns fons propis negatius és perquè la totalitat de les aportacions realitzades per la Generalitat a aquesta Divisió van ser registrades correctament dins de l'apartat Subvencions, donacions i llegats rebuts, a diferència de la resta de divisions de l'àmbit de TIM que, amb anterioritat a 2009 les registraven a Fons social.

Respecte de les subvencions, donacions i llegats, el moviment que es va produir durant l'exercici 2016, va ser el següent:

Quadre 33. Moviment de subvencions, de la Divisió d'Espot i Port Ainé

Concepte	Import
Saldo a 31.12.2015	9.642.325
Aportacions Generalitat de capítol 8 (a)	4.498.500
Traspàs de les subvencions de capital (b)	(1.456.880)
Saldo a 31.12.2016	12.683.946

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

Notes:

- (a) Les aportacions de la Generalitat per al 2016 inclouen 2,80 M€ per fer front a l'últim pagament a l'ICF per a l'adquisició de les estacions d'Espot i Port Ainé. Aquestes aportacions són traspassades com a ingressos de l'exercici a mesura que s'amortitzen els actius adquirits a l'ICF en el moment de fer la compravenda (2011).
- (b) L'aplicació al resultat de les subvencions de capital correspon tant a la compensació per les despeses per les amortitzacions de l'immobilitzat, 999.203 €, com a la compensació pels interessos implícits de l'adquisició de la Divisió a l'ICF, 457.677 €.

Respecte del passiu, de 8,25 M€, destaquen els saldos corresponents als deutes amb empreses del grup i associades a llarg i curt termini, de 2,55 M€ i 4,02 M€, respectivament. D'aquests saldos cal indicar el següent:

- FGC recull com a Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini el compromís de lliurament de les obres realitzades a la carretera d'accés a Port Ainé i al nucli de Roní. Tal com s'ha remarcat en l'anàlisi de l'actiu, el 31 de desembre del 2016 el passiu per les obres pendents de ser lliurades era de 2,55 M€.
- El 31 de desembre del 2016 la totalitat dels deutes amb empreses del grup i associades a curt termini, 4,02 M€, corresponien a saldos transitoris de cobraments i pagaments interdivisions que no tenen cap impacte en el Balanç dels comptes anuals d'FGC.

2.3.4. Compte de pèrdues i guanys de la Divisió: principals ingressos i despeses

En l'exercici 2016 la Divisió d'Espot i Port Ainé va presentar unes pèrdues d'1,37M€, que van ser lleugerament inferiors a les de l'exercici 2015, que havien estat d'1,44M€. En l'exercici 2016 van augmentar els ingressos i les despeses de l'activitat en 545.904 € i 429.791 €, respectivament. Pel que fa als ingressos cal destacar l'increment de 490.088 € pel transport de visitants, mentre que pel que fa a les despeses, els augments més remarcables van ser els corresponents a Publicitat, propaganda i relacions públiques, Treballs realitzats per altres empreses i Despeses de personal, que van augmentar en 91.692 €, 101.914 € i 241.977 €, respectivament.

El Compte d'explotació de la Divisió es presenta en el quadre 56 de l'annex 6.1.

2.3.4.1. Ingressos

Els ingressos de la Divisió d'Espot i Port Ainé en 2015 i 2016 van ser els següents:

Quadre 34. Ingressos de la Divisió d'Espot i Port Ainé

Concepte	2015	2016
Vendes de forfets d'hivern	1.672.425	2.162.513
Total ingressos per transport de visitants	1.672.425	2.162.513
Lloguer de material d'esquí	279.142	284.058
Refacturació de despeses per subministraments i altres	314.856	280.375
Marge de Central de reserves (a)	190.417	175.530
Assistència dispensari	107.125	96.267
Venda d'activitats	74.139	88.036
Venda d'assegurances	51.354	63.633
Publicitat	71.449	44.331
Ajuts proves esportives (b)	16.986	36.749
Arrendaments	31.358	35.831
Ingressos diversos	5.066	20.141
Comissions per intermediació (c)	(72.757)	-
Total altres ingressos	1.069.135	1.124.951
Total ingressos de l'activitat	2.741.560	3.287.464
Subvencions	1.515.679	1.456.880
Ingressos financers	9	10
Ingressos extraordinaris	28.788	60.138
Total ingressos	4.286.036	4.804.492

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

Notes:

- En l'exercici 2015, el marge comercial de la Central de reserves incloïa a més de les comissions de venda de serveis de tercers les de serveis o activitats d'FGC (per 146.525 €) que en el 2016 ja es recollien correctament en els apartats d'ingrés corresponent (venda de forfets, d'activitats, etc.).
- Per a l'organització de diversos esdeveniments esportius, FGC va rebre ajuts tant del Consell Català de l'Esport com de la Reial Federació Espanyola d'Esport d'Hivern.
- El Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2015 recollia les comissions per intermediació que FGC pagava a agències de viatges, com a menys ingressos de l'activitat. En l'exercici 2016, FGC va recollir correctament aquestes mateixes comissions, per 71.581 €, com a despeses per treballs realitzats per altres empreses.

A continuació s'analitzen els aspectes més significatius dels ingressos.

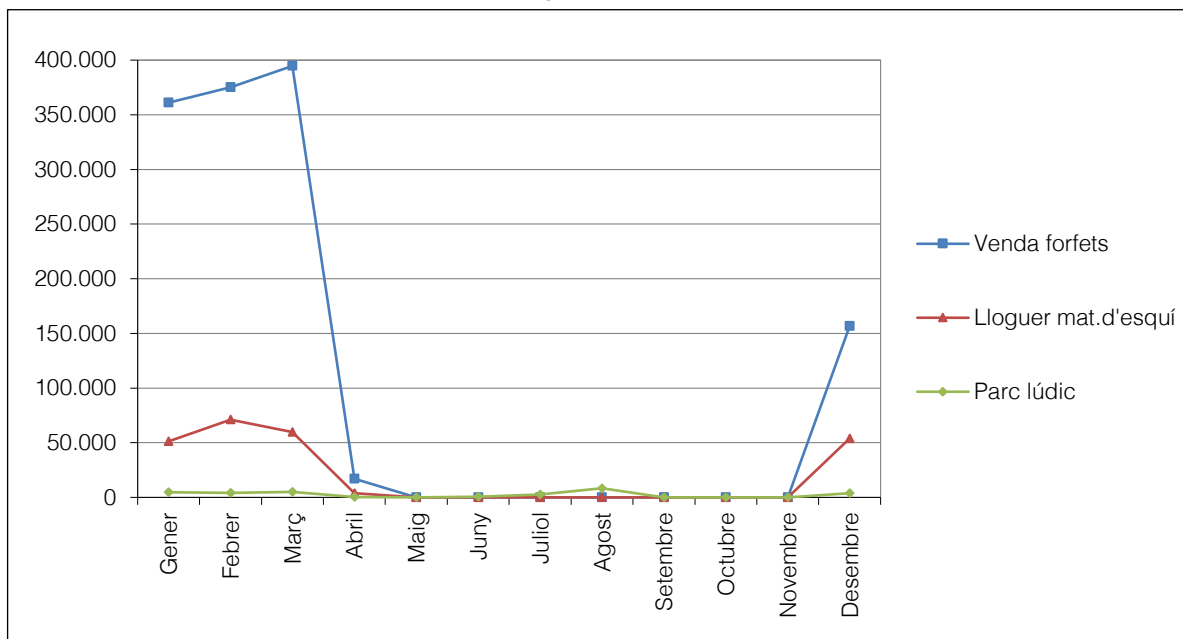
Ingressos de l'activitat

Els ingressos corresponents a l'activitat van representar, per a l'exercici 2016, el 68,4% dels ingressos totals. Destaquen els ingressos pels forfets d'hivern, que van ser de 2,16 M€ i que van representar el 65,8% del total dels ingressos de l'activitat. Cal indicar que el 35,8% dels forfets d'hivern venuts corresponien a l'estació d'Espot i el 64,2%, a la de Port Ainé.

Pel que fa a la resta d'ingressos de l'activitat destaquen els de lloguer de material d'esquí i els ingressos per la refacturació de despeses de subministraments que assumeix FGC per compte de tercers.

Els ingressos d'aquesta Divisió estan condicionats per un component estacional molt important com és la pràctica esportiva de l'esquí. Així, la demanda dels serveis es concentra en els mesos de desembre a març, malgrat que l'estació de Port Ainé ofereix el servei d'hotel i les seves activitats complementàries durant tot l'any. En el gràfic següent es pot observar l'evolució i la concentració mensual dels ingressos a Espot i Port Ainé durant el 2016:

Gràfic 3. Evolució mensual dels principals ingressos de la Divisió d'Espot i Port Ainé

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

A continuació es presenten les dades de l'evolució en els darrers exercicis dels ingressos i el nombre de visitants de la principal activitat de la Divisió (forfets d'hivern) corresponents al període 2011-2016.

Quadre 35. Evolució dels ingressos per forfets d'hivern (d'Espot i Port Ainé), dels visitants i del forfet mitjà

Concepte	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Espot						
Ingressos	746.457	604.704	652.345	610.561	575.401	774.872
Nombre de visitants	59.043	51.356	61.317	59.411	61.654	68.785
Forfet mitjà (a)	12,64	11,77	10,64	10,28	9,33	11,27
Port Ainé						
Ingressos	1.027.760	919.380	1.185.153	876.156	1.097.024	1.387.641
Nombre de visitants	82.645	76.332	96.183	78.585	103.229	111.200
Forfet mitjà (a)	10,44	12,04	12,32	11,15	10,63	12,48
Totals Espot i Port Ainé						
Ingressos	1.774.217	1.524.083	1.837.498	1.486.716	1.672.425	2.162.513
Nombre de visitants (b)	141.688	127.688	157.500	137.996	164.883	179.985

Imports en euros.

Font: Memòria d'activitats d'FGC de l'exercici 2016.

Notes:

- (a) Si bé el forfet de referència per a la determinació del preu és el forfet d'adult d'un dia, cal considerar com a dada global més representativa la del forfet mitjà. Aquest forfet és el resultat de considerar la diversitat de preus dels productes que estan en funció de diversos aspectes, entre els quals destaquen grups d'edat, franges horàries, nombre de dies, canals de distribució (majoristes, hotels), col·lectius (federats, monitors, veïnat i escoles, curses i esdeveniments), etc.
- (b) A més del nombre de visitants que consta en aquest quadre, referit als forfets d'hivern, cal remarcar que de les estadístiques de vendes facilitades per FGC es desprèn per al 2016, un nombre de visitants de la resta d'activitats de 54.541, entre els quals destaquen els de lloguer de material d'esquí i els del parc lúdic, 42.998 visitants i 9.988 visitants, respectivament.

L'augment dels ingressos de l'exercici 2016 respecte de l'exercici 2015, tant d'Espot com de Port Ainé, del 34,7% i del 26,5%, respectivament, està explicat tant per l'increment del nombre de visitants, de l'11,6% i del 7,7%, respectivament, com pel fet que en el 2015 els ingressos per forfets d'hivern no incloïen el marge de la Central de Reserves, que sí s'inclou en el 2016 (vegeu la nota a del quadre 34). A més, en 2016 FGC assolí un major preu mitjà de venda de forfets per la millora de la cartera de preus amb els intermediaris (operadors i agències).

Altres aspectes a destacar de la resta d'ingressos de les activitats són els següents:

- En l'exercici 2016, la totalitat dels ingressos per lloguer de material d'esquí, 284.058 €, corresponien al lloguer de material de neu que FGC prestava als clients de l'estació de Port Ainé durant la temporada d'hivern. FGC no disposava de cap local a Espot que realitzés aquest servei.
- FGC va assumir inicialment despeses per diversos serveis de subministrament de les unitats d'allotjament i restauració de què disposava a Espot, Port Ainé i Rialp que posteriorment refacturava a les empreses a qui havia cedit l'explotació. En l'exercici 2016 la refacturació va suposar un ingrés de 280.375 €.
- Els ingressos per la comercialització d'activitats prestades per altres empreses (bàsicament allotjament i restauració) mitjançant la unitat de Central de reserves van ser de 175.530 € en el 2016.

- Els ingressos per activitats, de 88.036 €, corresponen bàsicament als obtinguts en el parc lúdic de cadascuna de les dues estacions, 77.686 €, i als del forfet de passeig en els telecadires, 2.203 €.
- Els ingressos per arrendaments en l'exercici 2016 incloïen fonamentalment els referents a la cessió l'explotació de les unitats de negoci corresponents a la restauració, l'allotjament i la pràctica esportiva a terceres empreses (vegeu l'epígraf 2.3.2.3). La resta d'ingressos per arrendaments incloïen la cessió d'espais a escoles d'esquí i a una empresa de telecomunicacions per a la ubicació d'antenes.

Ingressos per subvencions traspassades a resultats

Durant l'exercici 2016 la Divisió d'Espot i Port Ainé va traspassar 1,46 M€ de Subvencions, donacions i llegats rebuts del patrimoni net, com a ingressos per subvencions per compensar les despeses per l'amortització de l'immobilitzat del 2016 per 1,00 M€, i també 457.677 € corresponents al cost financer de l'exercici 2016 de la compra a l'ICF de les estacions d'Espot i Port Ainé.

2.3.4.2. Despeses

Les despeses de la Divisió d'Espot i Port Ainé per als exercicis 2015 i 2016 van ser les següents:

Quadre 36. Despeses de la Divisió d'Espot i Port Ainé

Concepte	2015	2016
Consum de proveïments	92.100	88.840
Treballs per altres empreses	686.191	788.105
Arrendaments	22.625	22.713
Reparacions i conservació	331.963	375.428
Assegurances	28.356	30.417
Publicitat i propaganda	204.248	295.940
Subministraments	732.355	727.772
Serveis professionals independents	55.836	49.790
Altres serveis	190.768	153.251
Despeses de personal	1.759.024	2.001.001
Total despeses de l'activitat	4.103.466	4.533.257
Despeses financeres	529.011	457.677
Despeses extraordinàries	96.021	156.139
Amortització de l'immobilitzat	986.668	999.203
Deterioraments i pèrdues	12.294	32.218
Total despeses	5.727.460	6.178.494

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

A continuació s'analitzen els aspectes més importants de les despeses.

Despeses de l'activitat

Les principals despeses de la Divisió en l'exercici 2016 corresponien a les despeses de l'activitat, 73,4%, i d'aquestes, la més important va ser la de personal, 2,00 M€, que ha estat analitzada en l'epígraf 2.3.2.2.

El total de les despeses del 2016 respecte del 2015 es va incrementar en 451.034 €, un 7,9%, principalment per l'augment de Despeses de personal, 241.977 €, de Treballs per altres empreses, 101.914 € i de Publicitat i propaganda, 91.692 €. Pel que fa a aquestes variacions cal indicar el següent:

- En l'exercici 2016 les despeses de personal es van incrementar en un 13,7% respecte a l'exercici 2015 per diversos motius: per l'increment de la plantilla mitjana en un 1,2%, per l'increment salarial de l'1% acordat per la normativa bàsica estatal i per la convocatòria de diversos dies de vaga els mesos de gener i febrer del 2015.
- Dins de Treballs per altres empreses, FGC va registrar les comissions per vendes de tercers meritades durant 2016 per 71.581 €, a diferència de l'exercici 2015 en què aquestes comissions van ser registrades com un menor ingrés.
- La despesa per Publicitat i propaganda dels exercicis 2015 i 2016 va ser de 204.248 € i 295.940 €, respectivament. La major part d'aquest increment va ser degut al traspàs de la despesa que estava previst aplicar en la Divisió de Montserrat per al 2016 i que, com a conseqüència de les diverses convocatòries de vaga que hi van haver, finalment es va aplicar a la Divisió d'Espot i Port Ainé. D'aquesta manera es va reforçar la publicitat dels diversos campionats que es van celebrar a la Divisió durant 2016 (prova de la copa del món de *telemark*, prova del campionat europeu paralímpic d'esquí alpí, proves del campionat d'Espanya de *free ski* i *snowboard*).

Altres aspectes que cal destacar respecte de les despeses de l'activitat són els següents:

- La despesa per Treballs per altres empreses recull principalment la contractació de personal mitjançant ETT que en 2016 va suposar 405.205 €. També inclou la despesa per serveis de treta de neu, taquilles, parc lúdic i atenció al client, o atenció i assistència mèdica (vegeu l'anàlisi dels contractes de despesa de l'epígraf 2.3.2.3).
- La despesa per Arrendaments correspon en la seva totalitat a l'arrendament d'un local situat a peu de l'estació d'Espot que FGC destina a les taquilles de l'estació (vegeu l'epígraf 2.3.1.2).
- Respecte de la despesa corresponent a Reparacions i conservació destaca el servei de manteniment i reparacions de les màquines trepitjaneus que per al 2016 va suposar una despesa de 123.961 € (vegeu l'anàlisi de contractes de despesa de l'epígraf 2.3.2.3).

Despeses financeres

La totalitat de les despeses financeres de l'exercici 2016, de 457.677 €, correspon al cost financer de l'annualitat del 2016 per la compra de la Divisió d'Espot i Port Ainé a l'ICF. Aquesta despesa va ser compensada en la seva totalitat amb el traspàs de les subvencions, donacions i llegats rebuts (vegeu la nota *b* del quadre 33).

Despeses extraordinàries

Formant part dels Resultats excepcionals negatius del 2016 de 128.219 €, destaquen les despeses extraordinàries per 156.139 €. Aquestes corresponen principalment als conceptes següents:

- Ajustament dels ingressos per 102.531 € en relació amb les vendes dels exercicis 2013-2015 que havien estat duplicades com a conseqüència d'un error en el procediment de registre de la Central de reserves (vegeu l'epígraf 4.2.2).
- Retorn parcial, per 25.695 €, de la paga extraordinària del desembre del 2012 suprimida pel Reial decret llei 20/2012, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat.

2.4. DIVISIÓ DE LA MOLINA

2.4.1. Orígens, antecedents i evolució de la Divisió

2.4.1.1. Estació d'esquí

Els orígens de la Divisió de La Molina estan entre els anys 1985 i 1989 quan l'empresa Ferrocarrils de Muntanya de Grans Pendents, SA (FMGPSA), empresa participada majoritàriament per la Generalitat de Catalunya des de 1982, va cedir a FGC la titularitat de diverses concessions, entre les quals la de l'estació d'esquí de La Molina.

L'any 1943, a la zona de Fontcanaleta, es va inaugurar l'estació amb el primer teleesquí de tot l'Estat i, posteriorment, cap a finals dels anys 40 i al llarg dels 50, s'hi van instal·lar diversos telecadires i teleesquís, i el primer telecabina de dues places. D'aquesta manera es va anar ampliant l'àrea esquiable cap a l'oest fins arribar al cim de la Tosa d'Alp, on es va construir el refugi del Niu de l'Àliga. A mitjans dels anys 60, va arribar al refugi el segon tram del telecabina, que connectava amb el domini de l'estació veïna de Masella. Al llarg dels anys 70 es va tancar el telecabina, que va ser substituït per un telecadira. L'estació es va expandir cap a l'est fins arribar a les proximitats del pic de Puigllançada i el Torrent Negre. Així es va obrir la nova zona dels Alabaus.

En els anys 80, ja gestionada per FGC, a l'estació d'esquí s'hi va instal·lar la primera planta de producció de neu artificial amb sistema d'alta pressió i el primer telecadira de

quatre places. Entre finals dels anys 80 i inicis dels 90 es van inaugurar tres nous telecadires de quatre places. L'any 1999 la instal·lació del nou telecabina Alp 2500 va tornar a connectar l'estació amb la zona propera al refugi del Niu de l'Àliga i a l'estació de Masella.²⁴

En la dècada del 2000 La Molina va prendre rellevància internacional amb importants esdeveniments esportius (Copa del món d'esquí alpí 2008-2009, Campionat mundial d'*snowboard* 2011 i Campionats del món d'esquí alpí per a discapacitats 2013).

En l'annex de l'epígraf 6.3 es presenta un quadre comparatiu de les principals dades i magnituds amb les estacions d'esquí de les altres divisions de TIM.

2.4.1.2. Situació administrativa i organització de l'explotació, de les instal·lacions i dels terrenys

L'estació de La Molina s'estén bàsicament en finques dels termes municipals d'Alp i Bagà segons el que es detalla a continuació:

- Terme municipal d'Alp: De la superfície que l'estació ocupa en aquest terme municipal, cal diferenciar:
 - Les finques que, provinents de FMGPSA, van passar a ser propietat de la Generalitat de Catalunya, que les va cedir a FGC (un total de 792,43 ha). D'aquesta extensió 492,93 ha són de domini esquiable i la resta, bàsicament, extensions de forests que hi ha a banda i banda per sobre de l'estació de tren.
 - Les finques que són propietat de l'Ajuntament d'Alp, un total de 275,06 ha de domini esquiable, on s'ubica la major part del recorregut del telecabina Alp 2500. Aquestes finques van ser objecte de la concessió formalitzada el desembre del 1998 entre l'Ajuntament i FGC per un termini de trenta-cinc anys renovable fins a un màxim de cinquanta. En la concessió s'estableix el pagament d'FGC a l'Ajuntament d'un cànon anual amb una part fixa de 18.000 € i, tot i preveure una part variable, fins a la data no s'ha aplicat per no assolir el mínim de forfets Alp 2500²⁵ a partir dels quals s'aplicaria. La despesa comptabilitzada en l'exercici 2016 per aquest cànon, 25.520 €, corresponia a la part fixa esmentada degudament actualitzada anualment amb l'IPC.

24. A mitjans dels anys 60 el segon tram del telecabina arribava fins al refugi del Niu de l'Àliga, a la cota 2.537. El nou telecabina Alp 2500 no hi arriba, sinó que finalitza a la cota 2.341. Prop d'aquesta cota el teleesquí Set Fonts permet apropar-se al refugi ja que arriba fins a la cota 2.448. En aquesta cota l'estació presta servei de transport en màquina retrac a qui hi vulgui arribar des d'aquest vessant.

25. El forfet Alp 2500 és el forfet conjunt que permet gaudir íntegrament del domini esquiable de les estacions de La Molina i de Masella.

- Terme municipal de Bagà: De la superfície que l'estació ocupa en aquest terme municipal, sols 3,54 ha són terrenys titularitat de la Generalitat de Catalunya mentre que la major part, 54,03 ha, són propietat de l'Ajuntament de Bagà. Respecte dels terrenys propietat de l'ajuntament FGC gaudia d'autorització d'ús per Resolució del director general de Medi Natural d'octubre de 1995, amb conformitat expressa de l'Ajuntament. L'autorització, a títol gratuït, va ser per un termini que va finalitzar el 31 de desembre del 2017.

Com a fet posterior a l'exercici 2016 cal remarcar que durant la primera meitat del 2018 l'autorització vençuda es va mantenir a precari fins que el 31 de juliol del 2018 es formalitzà el nou contracte de concessió demanial per a l'ocupació i l'ús dels terrenys en benefici mutu. Així, a mitjans de desembre del 2017 l'Ajuntament de Bagà va aprovar l'expedient municipal amb la Memòria i els Plecs de clàusules administratives particulars per iniciar un procediment d'adjudicació directa de la concessió en favor d'FGC. El juny del 2018 el consistori va aprovar els Plecs definitius d'adjudicació directa de la concessió a FGC.²⁶ Del nou contracte de concessió cal remarcar els aspectes següents:

- S'ampliava la superfície que fins al 2017 era de 54,03 ha fins a un total de 225,46 ha. Una part de l'ampliació, 32,67 ha, responia, entre altres aspectes, a la necessitat d'ubicar-hi un sistema de basses i llacs que facilités la innivació. La resta, 138,76 ha, era l'àmbit d'influència de la concessió on també es podrien desenvolupar activitats relacionades amb l'estació d'esports, però que incloïa vessants de muntanyes i zones no esquiables com les que limiten amb els marges de la carretera d'accés provinent de Bagà, que l'Ajuntament va incorporar perquè fos FGC qui fes el control i seguiment d'allaus.
- FGC pagaria un cànon a l'Ajuntament de Bagà de 60.000 €/any (fins al 2017 el dret d'ocupació era a títol gratuït).
- La concessió era per trenta anys, termini que FGC requeria per amortitzar les principals inversions a les quals hauria de fer front.
- Les inversions previstes que FGC hauria de fer en un termini de cinc anys es valoraven en 8,85 M€²⁷ i destaquen les següents: segon tram del telecabina Alp

26. El febrer de 2018, en la fase d'exposició pública, la societat gestora de l'estació de Masella (Telesquí de la Tosa de Alp, Das y Urús, SA) va presentar un escrit d'al·legacions que incidia en aspectes com l'increment en la superfície de la concessió a favor d'FGC, la manca de detall de les inversions previstes i del seu finançament. No es té constància que la desestimació de les al·legacions hagi suposat que l'esmentada societat hagi presentat recurs ni davant l'Ajuntament ni en la via contenciosa.

27. Als 8,85 M€ inclosos en les previsions d'inversió per al període 2017-2021, caldria afegir-hi el cost de la inversió en el sistema de basses i llacs valorat en 1,22 M€.

2500 (4,98 M€), quarta fase del telecadira de Coll de Pal (1,06 M€), millores en les pistes i en sistemes generadors de neu artificial (943.500 €), nova màquina trepitja-neu (378.000 €), nou aparcament (257.495 €), condicionament de cafeteria restaurant al refugi Niu de l'Àliga (118.000 €). Cal dir que, respecte les dues primeres inversions, FGC ja va tramitar en el 2017 les corresponents licitacions i que la formalització de l'adjudicació i posterior contracte resten a l'espera de la formalització prèvia de la concessió (vegeu l'epígraf 2.4.2.4).

2.4.2. Negocis de la Divisió

2.4.2.1. Principals línies de negoci

Els negocis de la Divisió de La Molina se centren en l'explotació de l'estació d'esquí i els serveis turístics i d'oci que inclou, fonamentalment, serveis de cafeteria i restauració, activitats diverses d'hivern o d'estiu (parc aventura, parc de cordes, *bike park*, *tubbing*, activitats al llac, barques, etc.).

En l'exercici 2016, dins el total de 4,98 M€ d'Ingressos de l'activitat els ingressos per forfets d'hivern van ascendir a 3,85 M€, el 77,3%, els de forfets d'estiu a 218.479 € i els de lloguer de material d'esquí a 165.681 €.

A diferència de les altres divisions de TIM, a la Divisió de La Molina FGC no té cap hotel propi o negoci d'allotjament (alberg o xalet refugi) ni en l'estació ni en les zones més properes, mentre que el sector privat n'acumula fins a deu.²⁸

Quant als negocis de cafeteries i restauració, si bé FGC és titular de sis establiments dins l'estació, del sector privat n'hi ha fins a setze. Respecte del lloguer d'esquís, FGC sols disposa d'un establiment propi en la zona Telecabina, mentre que el sector privat en té fins a onze.

En l'annex de l'epígraf 6.4 es presenta un quadre resum dels trenta-un negocis propis d'FGC a La Molina.

FGC duu a terme l'explotació dels negocis i activitats d'aquesta Divisió mitjançant personal propi, mitjançant l'externalització (contractes de despesa) i en altres casos cedint-ne l'explotació (contractes d'ingrés). En els epígrafs següents s'analitzen els principals aspectes relacionats amb el personal propi i els serveis i negocis externalitzats més significatius. També s'analitzen les principals inversions en els diferents negocis de la Divisió.

28. Dels deu negocis d'allotjament del sector privat cal remarcar que l'Alberg Mare de Déu de les Neus, proper a l'estació de RENFE, no és privat sinó que pertany a la xarxa d'albergs de la Generalitat de Catalunya (XANASCAT).

2.4.2.2. Personal empleat en la Divisió

En aquest epígraf es descriuen els principals trets del personal de la Divisió de La Molina. La fiscalització de la legalitat s'analitza en l'epígraf 4.1.

A La Molina, FGC presta amb personal propi les activitats i serveis de neu (el manteniment i control de pistes, el lloguer del material d'esquí i algunes activitats lúdiques com els trineus i el *tubbing* de neu) i també les tasques de coordinació i suport de la resta d'activitats i serveis que es presten mitjançant la contractació a empreses.²⁹

La plantilla mitjana de la Divisió de La Molina durant 2016 ha estat la següent:

Quadre 37. Personal empleat a la Divisió de La Molina

Concepte		Plantilla mitjana	Contracte indefinit	Contracte indefinit fix discontinu	Contracte temporal d'interinitat	Contracte de jubilació i relleu	Contracte d'obra o servei
Personal propi	Divisió de La Molina	34,28					
	Estructura de l'àmbit de TIM	7,54					
	Total personal propi	41,82	23,26	12,32	0,73	0,28	5,23
Personal ETT	Divisió de La Molina	9,59					
	Estructura de l'àmbit de TIM	0,83					
	Total personal ETT	10,42					
Total personal propi + personal ETT		52,24					

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

La despesa de personal en 2016 va ser de 2,40M€, dels quals 1,94M€ corresponien a personal propi i 461.005€ a personal procedent de les ETT.

En termes de plantilla mitjana, el 80,1% dels treballadors correspon a personal propi i d'aquests, el 82,0% corresponen a personal de La Molina i el 18,0% al personal de l'estructura general de TIM.

El personal contractat mitjançant ETT, que representa el 19,9%, realitza tasques de reforç en els mateixos àmbits que el personal propi d'FGC. Cal remarcar el reforç en l'àrea d'instal·lacions, amb 5,25 treballadors, per a tasques de control de remuntadors (mecanismes, accés de clients, estat de les zones de sortida i arribada).

El personal propi en termes de plantilla mitjana, 41,82 treballadors, va suposar que en

29. Els principals serveis externalitzats van ser manteniment i gestió de les instal·lacions de producció de neu, de les màquines trepitjaneus i del bike park, treta de neu, atenció al públic i taquilles, atenció mèdica, restauració, jardí de neu i ludoteca, esdeveniments esportius, activitats d'aventura d'estiu, activitats al llac i gestió del centre d'esports adaptat.

2016 la Divisió de La Molina tingués contractats un total de 60 treballadors dels quals 54 a jornada completa (17 amb contracte indefinit, 24 amb contracte indefinit fix discontinu i 13 amb contracte temporal) i 6 a jornada parcial.

Els contractes indefinits representaven el 70,0% del total dels contractes de personal de la Divisió i, d'aquests, el 57,1% corresponien a contractes fixos discontinus, utilitzats per FGC per cobrir el període de major demanda d'activitats de neu –els mesos de desembre a abril. La resta de contractes indefinits corresponien al personal amb tasques associades a la coordinació, administració i gestió de cadascuna de les àrees de la Divisió, que prestaven serveis durant tot l'any.

L'evolució del total del personal propi en termes de plantilla mitjana en els exercicis anteriors al 2016 va ser la següent:

Quadre 38. Evolució del personal de la Divisió de La Molina

2011	2012	2013	2014	2015	2016
62,95	48,97	41,07	41,19	41,52	41,82

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

En els últims anys la Divisió havia mantingut una plantilla estable. L'evolució a la baixa entre els exercicis 2011 i 2013 va ser conseqüència de l'externalització d'alguns serveis que fins a aquell moment s'havien prestat amb personal propi (manteniment i gestió d'instal·lacions de producció de neu i de màquines trepitjaneus o atenció al públic i taquilles) i també de les males condicions climatològiques en el 2012, que van suposar la disminució en el nombre de visitants respecte de l'exercici precedent. En el 2016 la plantilla mitjana de la Divisió segons el tipus de tasques que es duïen a terme va ser la següent:

Quadre 39. Personal empleat a la Divisió de La Molina segons tasques

Personal directe de la Divisió		Personal d'estructura de TIM	
Tasques	Plantilla mitjana	Tasques	Plantilla mitjana
Direcció de La Molina	2,00	Direcció TIM	0,56
Explotació:		Coordinació	0,56
Àrea de gestió	1,00	Comercial i màrqueting	4,74
Pistes	5,45	Oficina tècnica i administrativa	1,12
Màquines trepitjaneus	4,09	Sistemes d'informació	0,28
Instal·lacions i manteniment	12,46	Esdeveniments	0,28
Neu artificial	1,14		
Administració:			
Àrea de gestió	2,00		
Administració i control	3,99		
Serveis	2,15		
Total	34,28	Total	7,54

Dades en termes de plantilla mitjana.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Les tasques que concentren la majoria de recursos de personal de la Divisió són les d'exploració, amb 24,14 treballadors; destaca el personal destinat a instal·lacions i manteniment, amb 12,46 treballadors.

Les relacions laborals entre FGC i els treballadors de l'àmbit de TIM van ser regulades pel conveni col·lectiu 2007-2012 que, quan va vèncer i davant la manca d'acord per formalitzar-ne un de nou, es va mantenir vigent encara en el 2018. Les jornades de vagues i aturades previstes per a tot el personal de TIM per al 2016 es van desconvocar en el cas de La Molina gràcies a l'acord del març del 2016 entre els representants de les parts, amb una vigència per al 2016, 2017 i 2018, que va ser ratificat entre el març i el maig del 2016 tant per la Comissió de Seguiment del Contracte Programa FGC-GC com pel Consell d'Administració d'FGC.

2.4.2.3. Externalització dels serveis i cessió d'exploracions

Per dur a terme algunes de les tasques necessàries per a l'exploració dels diferents negocis FGC contracta empreses externes tant per la seva especialització tècnica com perquè en termes econòmics és més favorable que el cost que suposaria la prestació amb personal propi. Això, a més de les limitacions legals quant a la contractació de més personal.

De la revisió de la informació comptable i de contractació s'han seleccionat, els nou contractes vigents en l'exercici 2016 més significatius en termes econòmics i considerant la tipologia de l'activitat. Aquests contractes, quatre de despesa i cinc d'ingrés, són els següents:

Quadre 40. Contractes de despesa i d'ingrés seleccionats de la Divisió de La Molina

Contractes de despesa			
Id.	Objecte	Adjudicatari (i vigència del contracte o pròrroga)	Despesa 2016
1	Serveis de treta de neu dels accessos, carreteres, aparcaments, vials i camins interiors, Lot 1: La Molina (Lot 2: Espot i Port Ainé)	Tècniques de Muntanya, SL (pròrroga de novembre 2015 a octubre 2016 i pròrroga de novembre 2016 a octubre 2017)	295.000
2	Servei de venda de forfets i activitats i d'atenció al client	CUVIC Informàtica, SL (pròrroga de novembre 2015 a maig 2016 i pròrroga de novembre 2016 a maig 2017)	111.630
3	Servei d'exploració del sistema de producció de neu artificial i organització i neteja d'aparcaments de l'estació (entorn i papereres)	Tècniques de Muntanya, SL (pròrroga de novembre 2015 a octubre 2016 i pròrroga de novembre 2016 a octubre 2017)	64.921
4	Servei discrecional de transport per carretera amb reiteració d'itinerari La Molina Vila (Estació de RENFE) a La Molina estació d'esquí (Pista Llarga)	Autocars Trans-Cerdanya, SL (pròrroga de novembre 2015 a abril 2016 i pròrroga novembre 2016 a novembre 2017)	62.020

Contractes d'ingrés			
Id.	Objecte	Adjudicatari (i vigència del contracte o pròrroga)	Ingrés 2016
1	Gestió i explotació de la unitat de restauració anomenat El Bosc (bar-cafeteria amb terrassa i restaurant)	M.T.M.R. (pròrroga de desembre 2015 a setembre 2018)	20.899
2	Gestió i explotació del bar-restaurant anomenat Autoservei Alp 2500	M.T.M.R. (pròrroga de desembre 2015 a juny 2018)	13.735
3	Gestió, explotació, manteniment i custòdia del refugi del Niu de l'Àliga (restauració, allotjament i custòdia)	PROTOC 054, SL (pròrroga d'octubre 2015 a setembre 2016)	15.862
		PROTOC 054, SL (pròrroga d'octubre 2016 a setembre 2017)	(3.900)
		Total	11.962
4	Gestió i explotació del Parc infantil – Ludoteca	Escola Poliesportiva La Molina, SL (pròrroga desembre 2015 a octubre 2016 i contracte de desembre 2016 a octubre 2017)	28.949
5	Gestió i explotació de la Clínica de l'estació d'esquí	Fundació Hospital de Puigcerdà (contracte desembre 2015 per tres temporades (2015-2016, 2016-2017 i 2017-2018))	26.477

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Contractes de despesa

Serveis de tretxa de neu

Aquest servei correspon al contracte vigent en l'exercici 2016, que s'havia formalitzat el novembre del 2014 com a resultat d'una licitació que diferenciava el servei en dos lots (Lot 1 La Molina i Lot 2 Espot i Port Ainé) i que va ser objecte de la pròrroga, vigent durant el 2016, pel mateix import que el del contracte inicial, 295.000 €/any. La licitació va seguir el procediment obert amb publicitat en el DOUE i sols es va presentar un licitador per cada lot. Així, per al servei de La Molina, sols s'hi va presentar Tècniques de Muntanya, SL.

Els treballs de tretxa de neu abasten aparcaments i accessos (45.500 €/any), camins i vials del municipi (54.000 €/any) i també les carreteres que passen o arriben prop dels accessos (195.500 €/any).³⁰ Així, s'inclou la tretxa de neu de 12,3 km de l'eix viari GI-400 entre la Collada de Toses i La Molina, i de 4,2 km del GIV-4016 entre Toses i la Collada de Toses.

FGC refactura a l'Ajuntament d'Alp la despesa en relació amb els camins i vials del municipi, però assumeix la totalitat de les despeses de neteja i tretxa de neu en relació

30. En l'epígraf 2.4.4.2 s'assenyala que FGC va comptabilitzar els 195.500 € de despesa de neteja i tretxa de neu referent a les carreteres com a despeses extraordinàries, mentre que el total de 99.500 €, referents a aparcaments i accessos i a camins i vials del municipi, com a despeses de l'activitat.

amb unes carreteres de titularitat dels serveis territorials de carreteres de la Generalitat (GI-400) i de l'Ajuntament de Toses (GIV-4016). FGC no repercuteix aquestes despeses als negocis privats que se'n beneficien, ni al municipi o serveis territorials titulars de les carreteres.

Servei de venda de forfets i activitats i d'atenció al client

El contracte vigent en l'exercici 2016 es va formalitzar el novembre del 2014 amb l'empresa CUVIC Informàtica, SL, una de les dues empreses que van presentar proposta en el procediment obert amb publicitat en el DOUE. FGC va fonamentar aquest contracte, vigent entre novembre i maig de la temporada 2014-2015, i les posteriors pròrrogues, de les temporades 2015-2016 i 2016-2017, en les restriccions pressupostàries i en les de contractació de personal. Cal dir que la mateixa empresa havia estat l'adjudicatària del servei per a la temporada 2013-2014, mitjançant licitació duta a terme seguint el procediment negociat amb publicitat al perfil del contractant.

L'import previst en el contracte i en les pròrrogues per a les tres temporades esmentades va ser de 120.478 €/temporada, és a dir, un valor estimat de 361.434 €, que finalment va suposar una despesa real de 345.311 €. La despesa corresponent a l'exercici 2016 va ser de 111.630 €. Les desviacions entre el cost real i el previst corresponen a la diferència entre les hores i jornades previstes i les de treball efectiu.

Serveis d'explotació i manteniment del sistema de producció de neu artificial i organització i neteja dels aparcaments

En l'exercici 2016 l'empresa Tècniques de Muntanya, SL, va prestar aquests serveis d'acord amb el contracte de novembre del 2014 i les pròrrogues anuals de novembre del 2015 i del 2016 que s'havien formalitzat per 64.921 €/any (import de licitació). La licitació es va efectuar pel procediment obert amb publicitat en el DOUE i l'empresa adjudicatària va ser l'única que es va presentar a la licitació. Aquesta empresa ja havia estat adjudicatària del contracte d'aquests serveis per als cinc mesos de la temporada 2013-2014, mitjançant un procediment negociat sense publicitat.

Servei discrecional de transport per carretera

En l'exercici 2016, aquest servei corresponia a la tercera i quarta pròrrogues (temporades 2015-2016 i 2016-2017) del contracte adjudicat a Trans-Cerdanya, SL, a finals de l'any 2012, per a la temporada 2012-2013, mitjançant procediment obert amb publicitat en el DOUE al qual es van presentar dos licitadors. Aquest servei ja s'havia contractat a l'empresa esmentada per les temporades 2010-2011 i 2011-2012 mitjançant procediment negociat amb publicitat en la web. Els responsables d'FGC afirmen que des de l'exercici 2000 s'han fet diverses licitacions i que, malgrat s'hi presentaven unes altres dues empreses del sector, Trans-Cerdanya, SL, sempre en va ser adjudicatària.

En el contracte vigent des de la temporada 2012-2013 i en les posteriors quatre pròrrogues fins a la 2016-2017 es predeterminava un cost de 68.040 €/temporada que, a la pràctica, en funció dels dies i el nombre de trajectes que finalment es van dur a terme, van suposar un cost mitjà real del conjunt de cinc temporades de 58.501 €/temporada. La previsió s'estableix com un màxim de servei de transport a prestar partint d'una teòrica temporada òptima de neu. L'import de despesa per aquest servei de 62.020 € comptabilitzat en l'exercici 2016 corresponia al conjunt de factures de les temporades 2015-2016 i 2016-2017.

Contractes d'ingrés

Gestió i explotació de les unitats de restauració El Bosc i Autoservei Alp 2500

Entre els anys 2006 i 2012, la cessió de l'explotació d'aquestes dues unitats de restauració es va adjudicar de manera conjunta a M.T.M.R. En les sis anualitats els ingressos per a FGC es van establir en el 12% de la facturació anual dels establiments, fet que va donar lloc a uns ingressos anuals mitjans de 33.165 € en el cas d'El Bosc i de 18.012 € en el cas de l'Autoservei Alp 2500.

A mitjans del 2012, es van fer dues noves licitacions, una per a cadascuna de les unitats de restauració, que van publicar-se el setembre i l'octubre del 2012 en el perfil del contractant i, en el cas de l'Autoservei Alp 2500, també en el DOGC. En tots dos casos es preveia la cessió de l'explotació per un termini de tres anys, prorrogables tres anys més, i es fixava com a base de la licitació un cànon anual del 8% de la facturació neta anual a pagar a FGC. A les licitacions de totes dues unitats sols s'hi va presentar la mateixa persona que des del 2006 les havia explotat i que va proposar un cànon del 12% com el que havia estat percebent. Aquesta persona en va ser l'adjudicatària.³¹

Cal remarcar que en els plecs tècnics de les licitacions de les dues unitats es predeterminava que, per la peculiaritat dels negocis, es valoraria garantir la continuïtat i permanència, potenciant un model de tipus familiar amb experiència, reconegut prestigi i amb dedicació exclusiva enfront d'empreses més grans amb dispersió de negocis, fet que pot haver comportat una manca de concurrència efectiva.

El contracte es va prorrogar per tres temporades més, fins a mitjans del 2018. Els ingressos d'FGC pel cànon van ser, per a les tres primeres temporades, d'un import mitjà de 24.326 €/temporada pel cas d'El Bosc i de 13.310 €/temporada per l'Autoservei Alp 2500. En el 2016 els ingressos per aquest cànon van ser de 20.899 € pel cas d'El Bosc i de 13.735 € per l'Autoservei Alp 2500.

31. A diferència de les cessions d'explotació d'unitats de restauració de les divisions de Vall de Núria i d'Espot i Port Ainé, en el cas d'aquestes dues unitats de restauració de La Molina, FGC no assumeix les potencials pèrdues del negoci, ni tampoc garanteix una retribució mínima a l'explotador.

Gestió, explotació, manteniment i custòdia del refugi del Niu de l'Àliga

El refugi d'alta muntanya Niu de l'Àliga és únic per la seva localització i entorn natural i ha de cobrir un servei de 24 hores els 365 dies de l'any per fer front a possibles contingències o necessitats d'excursionistes. Ofereix servei de cafeteria, restauració i allotjament i la seva gestió i explotació comporta un ingrés per a FGC, mentre els serveis de manteniment, vigilància i custòdia representen conceptes pels quals FGC abona un import a l'adjudicatari.

En l'exercici 2016 l'explotació del refugi es corresponia amb les pròrrogues tercera i quarta (temporades 2015-2016 i 2016-2017) del contracte adjudicat a l'empresa PROTOC 054, SL, formalitzat a finals d'octubre del 2012, per a la temporada 2012-2013, resultat de la licitació mitjançant anunci en el perfil del contractant, al qual es van presentar dos licitadors. Aquesta mateixa empresa gestionava i explotava el refugi des de l'any 2006.

Els plecs de la licitació del 2012 establien com a valors base a licitar, d'una banda un cànon a favor d'FGC per un mínim del 8% de la facturació neta anual (preveient una facturació bruta de 100.000 €/any) i, d'altra banda, una despesa per a FGC en concepte de manteniment, vigilància i custòdia del refugi, per un import màxim de 7.800 €/any. La proposta de l'empresa adjudicatària va suposar formalitzar el contracte amb uns ingressos anuals per a FGC del 10% de la facturació neta amb un mínim garantit de 10.000 € i una despesa per a FGC en concepte de manteniment, vigilància i custòdia de 3.900 €/any. Aquesta reducció de l'import de la despesa responia al fet que l'empresa adjudicatària va aconseguir patrocinadors per fer l'adequació del mobiliari i decoració interna del refugi.

S'ha verificat que en l'exercici 2016 el cànon del 10% de la facturació neta de l'explotador va suposar per a FGC uns ingressos de 15.862 € i que en el mateix exercici es van comptabilitzar 3.900 € en concepte de despeses.

Gestió i explotació del parc infantil i ludoteca

L'explotació durant l'exercici 2016 del parc infantil i la ludoteca corresponia a la segona pròrroga (temporada 2015-2016) del contracte adjudicat a l'Escola Poliesportiva de La Molina, SL, formalitzat el desembre del 2011, per a tres temporades (de la temporada 2011-2012 a la 2013-2014), i al nou contracte formalitzat el novembre del 2016 per a la temporada 2016-2017 amb opció de pròrroga fins a cinc temporades més. Aquesta empresa gestionava i explotava aquests serveis des de l'any 2005.

Per als dos contractes, el del 2011 i el del 2016, la licitació es va publicar en el perfil d'FGC i es va fixar un termini de divuit dies per presentar propostes.

La cessió de la gestió i explotació d'aquests serveis va suposar uns ingressos per a FGC que es divideixen en un cànon fix i en un altre de variable, com un percentatge de la recaptació del parc infantil i de la ludoteca. Per a les cinc temporades del contracte del

2011, el cànon fix va ser de 24.000 €/temporada i el variable, un 30% de la recaptació, i va suposar un ingrés mitjà de 6.123 €/temporada. El contracte del 2016 preveia un cànon fix de 15.500 €/temporada i un 5% de cànon variable sobre la facturació neta que, per a la primera temporada (2016-2017) va suposar un ingrés de 1.323 €. L'ingrés per FGC en l'exercici 2016 va ser de 28.949 € (24.650 € corresponents a cànon fix i 4.298 € al variable).

Els imports base de la licitació del 2016 van ser inferiors ja que FGC no va considerar raonable preveure uns imports per sobre de les projeccions d'ingressos per als serveis objecte de la contractació.

Gestió i explotació de la Clínica de La Molina de l'estació d'esquí

FGC disposa d'una clínica pròpia ubicada a peu de pistes on presta serveis d'atenció mèdica que inclouen la recollida de l'accidentat a peu de pistes, el trasllat a la clínica amb vehicle sanitari equipat, l'assistència en la clínica i, si cal, el trasllat amb vehicle sanitari fins al centre hospitalari més proper. Queden exclosos els serveis d'atenció i evacuació dels clients des de les pistes fins a peu de pistes, ja que corresponen als pisters-socorristes d'FGC. També s'exclouen específicament del contracte els serveis d'atenció mèdica en les competicions i curses que se celebrin en l'estació.

Entre els exercicis 2010 i 2015 aquest servei es va contractar amb la unió temporal d'empreses Fundació Hospital de Puigcerdà – RACC Serveis Mèdics, SA, amb un cànon anual i fix que havia de suposar uns ingressos per FGC de 21.477 €/any però que, fins a aquest import, es compensaria l'adjudicatari en cas que generés pèrdues en l'explotació del servei.

L'octubre del 2015, un cop finalitzada la vigència del contracte del 2010, es va anunciar en el perfil del contractant la licitació del servei per a tres temporades, de la 2015-2016 a la 2017-2018. Sols es va rebre la proposta de la Fundació Hospital de Puigcerdà, que va proposar un cànon anual fix de 21.477 €, el mateix que el del contracte del 2010. Un dels trets diferencials del nou contracte era que si l'adjudicatari obtenia beneficis, el 90% els aportaria a FGC perquè els apliqués a inversions en instal·lacions i equipaments de la Clínica. No s'ha pogut comprovar si l'adjudicatari va obtenir beneficis o no, ja que FGC encara no disposava de l'informe d'auditoria externa dels seus comptes anuals.

En l'exercici 2016 el concepte Altres ingressos del compte de pèrdues i guanys recollia els 21.477 € del cànon fix, i, també 5.000 € que corresponien al patrocini acordat entre l'adjudicatari i el RACC, que es van cobrar el febrer del 2018.

Respecte dels ingressos d'exercicis anteriors (temporades 2013-2014 i 2014-2015) que a 31 de desembre del 2016 acumulaven un saldo deutor pendent de cobrament de 53.580 €, el juny del 2017 es van cobrar 20.033 € mentre que la resta, 33.547 €, es van compensar, d'acord amb el que preveia el contracte, ja que l'adjudicatari havia prestat serveis addicionals i perquè a més, havia presentat pèrdues.

2.4.2.4. Principals inversions de la Divisió

Del llistat d'altres de l'immobilitzat material, que en el 2016 van ascendir a 1,34 M€, s'han seleccionat les inversions més significatives, que corresponen a sis contractes que es van executar entre el 2015 i el 2017 i que en el 2016 van representar unes altres d'immobilitzat de 509.928 €. A més, en la revisió en les actes del Consell d'Administració s'ha observat que al llarg del 2016 s'havia autoritzat i iniciat la licitació de quatre inversions significatives, que també han estat seleccionades.

El detall de la mostra seleccionada és el següent:

Quadre 41. Contractes o expedients d'inversió seleccionats de la Divisió de La Molina

Id.	Objecte	Adjudicatari (i data del contracte)	Import del contracte	Import donat d'alta 2016
1	Subministrament i instal·lació d'una cinta transportadora a la zona Pista llarga	IMASC Equipamiento, SL (novembre 2015)	160.725	146.075
2	Subministrament i instal·lació d'equipaments per a la producció de neu artificial a la pista d'esquí de debutants contigua a la nova cinta transportadora de la zona de Pista Llarga	Technoalpin France, SAS (novembre 2015)	92.556	0 (2015: 88.819) (Total: 88.819)
3	Subministrament de materials i recanvis per a la millora de la xarxa de producció de neu artificial	Technoalpin France, SAS (novembre 2015)	41.447	42.589
4	Subministrament i instal·lació d'equipaments per optimitzar i millorar la xarxa de producció de neu artificial de les zones de Pista Llarga, Costa Rasa i plaça PMR (Persones amb mobilitat reduïda)	Technoalpin France, SAS (octubre 2016)	404.077	248.864
5	Subministrament per a la reposició de material d'esquí – La Molina (licitació conjunta amb Vall de Núria i Espot i Port Ainé)	Head Spain, SA (setembre 2016)	17.374	16.534
6	Subministrament de materials i recanvis per al manteniment operatiu de les màquines trepitjaneus	CASLI, SA (juny 2016)	55.866	55.866
7	Subministrament de màquines trepitjaneus: Lot 1: La Molina – dues màquines (Lot 2: Port Ainé – dues màquines, i Lot 3: Espot – una màquina)	CASLI, SA (agost 2017)	693.000	0
8	Subministrament i instal·lació d'equipaments de producció de neu artificial a l'àrea del Torrent Negre – Pista Solell a la zona de Costa Rasa	Technoalpin France, SAS (agost 2017)	1.223.345	0
9	Subministrament i instal·lació del segon tram del telecabina Alp 2500	Transportes por Cable, SAU (proposta del licitador)*	4.980.785	0
10	Subministrament i instal·lació de la quarta fase del telecadira de Coll de Pal	Transportes por Cable, SAU (proposta del licitador)*	1.061.860	0

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

* En els expedients 9 i 10, FGC va iniciar els procediments de licitació amb anuncis al DOUE el juliol del 2017, però no consta cap document d'anàlisi de les propostes rebudes ni de l'adjudicació. Aquests tràmits es van aturar, ja que aquestes inversions sols es podran dur a terme un cop s'hagi formalitzat la nova concessió dels terrenys del terme municipal de Bagà sobre els quals cal executar-les. Per tant, els imports no són els dels contractes, encara no formalitzats, sinó els dels valors estimats de cadascun dels projectes, segons els anuncis de licitació i que, a més, coincideixen amb els de les propostes del licitador.

Subministrament i instal·lació d'una cinta transportadora a la zona Pista Llarga

La inversió es va justificar perquè la zona era una àrea amb un gran nombre de pistes de debutants i no disposava de cinta transportadora. El contracte es va adjudicar a un dels tres licitadors que va presentar proposta en el procediment obert, amb anunci en el perfil i en el DOGC el juliol del 2015.

Els plecs preveien un termini d'execució amb data límit per a la posada en funcionament el 27 de novembre del 2015, però es va endarrerir la tramitació de la licitació i, també a causa de la meteorologia, les obres es van aturar cap a finals de desembre. El 27 de desembre del 2015 es va formalitzar una acta de recepció parcial on es remarcava que en cap cas les causes del retard eren imputables al contractista.

L'acta també remarcava que l'import certificat, 146.075 €, era inferior en 14.650 €, un 9,1%, al preu del contracte. Es posava de manifest que restaven pendents d'execució un conjunt de treballs que calia portar a terme a la fi de la temporada d'hivern i finalitzar-los abans de finals de juny del 2016, termini que es podia ampliar fins a mitjans de setembre depenent de les activitats d'estiu a la zona.

L'acta de recepció complementària i l'informe d'avaluació final daten de mitjans de juny del 2018 i certifiquen que els treballs pendents es van executar abans de l'inici de la temporada 2016-2017. D'aquests documents es desprèn que l'endarreriment en la formalització es va produir, únicament, perquè estava pendent la convalidació explícita de l'homologació del conjunt de la instal·lació, fet que no va afectar-ne l'explotació. L'endarreriment va suposar, de comú acord entre les parts, mantenir retinguts 14.650 € que, finalment, com recull l'acta de recepció complementària, van ser liquidats.

Subministrament i instal·lació d'equipaments i subministrament de recanvis per a la xarxa de producció de neu artificial

Els expedients 2, 3, 4 i 8 corresponien a inversions en instal·lacions de producció de neu artificial:

- L'expedient 2 corresponia a la instal·lació de sistemes de producció de neu artificial per a l'àrea de debutants i per al parc infantil en la zona de Pista Llarga. L'execució de les obres i la seva recepció daten de finals del 2015 i es van comptabilitzar com a alta en aquell exercici per un cost final de 88.819 €. La diferència d'aquest import respecte als 92.556 € del contracte va ser conseqüència d'una modificació tècnica que van acordar les parts, per reducció del diàmetre previst de certes canonades.
- L'expedient 3 corresponia a inversions del juliol del 2016 per necessitats de recanvis de materials i equipaments en relació amb el manteniment i la millora de la xarxa d'innivació de l'estació. El cost real va ser de 42.589 €, ja que s'hi van haver d'afegir peces no previstes de mides diferents.

- L'expedient 4 corresponia a la reposició, ampliació i millora dels sistemes d'innivació en tres zones de l'estació per un preu, segons el contracte, de 404.077 €. El contracte preveia la facturació del 25% a la seva signatura, el 50% segons els lliuraments dels subministraments i les certificacions parcials d'obres i, el 25% restant, a la recepció i posada en funcionament, inicialment previstes per al novembre del 2016. Del seguiment de l'execució cal remarcar el següent:
 - L'acta de recepció de novembre del 2016 va ser parcial, ja que a la data que s'havia previst l'acabament s'havien anticipat les nevades i es van haver d'aturar les feines fins a la primavera del 2017. En l'exercici 2016 es va facturar el 25% inicial i, a més, un total executat de 147.845 €, el que va suposar un total de 248.864 €.
 - A inicis del 2017 es van facturar altres tasques finalitzades per 94.898 € i a la primavera es van reprendre les obres que van donar lloc a noves factures, l'agost del 2017, per 59.419 €, que suposaven un total facturat entre el 2016 i el 2017 de 403.181 €. Finalment, l'acta de recepció de setembre del 2017 va recapitular desviacions i amidaments a l'alça que es van valorar en 14.509 €, import que el contractista va facturar l'octubre del 2107 i que va suposar un cost total final de 417.690 €, un 3,4% per sobre del preu previst en el contracte.
- L'expedient 8 corresponia a inversions pel subministrament i la instal·lació de sistemes de producció de neu a la zona de Costa Rasa, amb un preu segons el contracte formalitzat l'agost del 2017, d'1,22 M€. L'objectiu era disposar de neu suficient en períodes de poca precipitació per assegurar la disponibilitat de la pista i de l'estadi de competició que acull, per a entrenaments i curses. El contracte preveia la finalització i posada en funcionament la primera setmana del novembre del 2017. Del seguiment de l'execució cal remarcar el següent:
 - L'acta de recepció de mitjans de desembre del 2017 va ser parcial, per 1,20 M€, ja que l'evolució climatològica no havia permès finalitzar totes les obres a la data prevista. Les partides que es posposaven al final de la temporada de neu eren menors, d'un valor de 24.085 €, i no afectaven l'explotació i posada en funcionament del conjunt dels sistemes.
 - La recepció a mitjans de desembre va suposar establir una penalització al contractista de 58.720 €. L'acta també quantificava costos sobrevinguts de 47.382 € i preveia que la recepció complementària i la liquidació final no es produïrien fins que finalitzés la temporada d'hivern 2017-2018.
 - L'import facturat pel contractista durant el 2017, 941.517 €, es va comptabilitzar com a altes d'immobilitzat en aquell exercici.
 - L'acta de recepció complementària data de finals de juliol del 2018, dona per finalitzades les obres i recull de manera definitiva els imports abans esmentats per

costos sobrevinguts i per la penalització al contractista. A més, l'acta especifica que de les partides posposades, per 24.085 €, totes han estat executades i certificades a excepció d'una partida de 8.808 € que les parts van acordar no executar, ja que es va considerar que finalment no era necessària.

Cal destacar que FGC va contractar mitjançant un procediment negociat sense publicitat les inversions dels expedients 2, 3, 4 i 8 a l'empresa Technoalpin France, SAS, per la dependència tecnològica pel que fa als sistemes d'innivació artificial segons la fitxa de dependència tecnològica degudament actualitzada. Des de finals dels anys 80 aquests sistemes d'innivació, les seves ampliacions i millores van ser contractats (per a La Molina, Vall de Núria, Espot i Port Ainé) a unes empreses proveïdores que des del 2014 van ser absorbides per Technoalpin France, SAS. En l'actualitat hi ha dues altres empreses a nivell mundial però FGC no les pot integrar per les incompatibilitats tecnològiques en la majoria dels elements. Cal remarcar que FGC va publicar en el perfil l'adjudicació i formalització dels quatre contractes i, en el cas dels expedients 4 i 8, també va publicar l'adjudicació en el DOUE.

Subministrament per a la reposició de material d'esquí

L'expedient 5 correspon al subministrament de material d'esquí per llogar en els locals d'FGC, tant de La Molina, com de Port Ainé i Vall de Núria per a la temporada d'hivern 2016-2017 que es va contractar a Head Spain, SA, el setembre del 2016, per 100.466 €.

La temporada anterior, la 2015-2016, la reposició es va contractar a Megasport, SA, per 64.581 €. Aquest import, força inferior als 100.466 €, respon al fet que les reposicions es feien en funció de l'estat en què es trobava el material.

El contracte del setembre del 2016 es va adjudicar a un dels dos licitadors que va presentar proposta en el procediment obert, amb anunci en el perfil i en el DOGC el juny del 2016. La licitació va diferenciar quatre lots pels diferents tipus de material, tots ells adjudicats al mateix licitador. La distribució del valor estimat del contracte corresponia, a La Molina 17.374 €, a Vall de Núria 16.995 € i a Port Ainé, 66.097 €.

Del seguiment del contracte i la seva facturació s'ha observat que el contracte va suposar una inversió per reposició de material de 100.046 €, és a dir, de 420 € menys que el previst, diferència que correspon a material d'esquí alpí a La Molina que finalment no va caldre reposar.

Subministrament de noves màquines trepitjaneus i de recanvis per a aquest tipus de màquina

L'expedient 6 corresponia al contracte de subministrament de materials i recanvis per al manteniment operatiu de les màquines trepitjaneus de La Molina, que representa inversió (allarguen la vida útil), ja que és conseqüència de la revisió de final de temporada que dona lloc a una comanda anual (davant d'altres contractes de manteniment

d'aquestes màquines per revisions de posta a punt diària durant la temporada d'esquí que es consideren despesa).

El juny del 2016, la comanda anual d'aquest manteniment en relació amb les vuit màquines trepitjaneus va ser de 55.866 €, que també va ser l'import facturat. La contractació d'aquestes màquines es va formalitzar amb Casli, SA, com a únic proveïdor i servei tècnic a l'Estat espanyol del fabricant de les màquines de La Molina.

En l'anàlisi de la comptabilitat i dels llistats de contractació per a l'exercici 2016 s'han detectat fins a onze contractes menors addicionals amb Casli, SA, en concepte de manteniment de màquines trepitjaneus, que van suposar més inversió per 17.525 € i despesa per 1.576 €. Tot i la dependència tecnològica, és recomanable formalitzar un contracte de serveis per aquests manteniments i evitar així l'ús de contractes menors.

L'expedient 7 corresponia a l'adquisició de noves màquines trepitjaneus (dues en el cas de la Divisió de La Molina). FGC va tramitar aquest expedient mitjançant procediment obert amb anunci al DOUE i el contracte es va formalitzar amb Casli, SA, (únic proveïdor) l'agost del 2017, a raó de 346.500 €/màquina. L'adquisició va suposar unes altes en l'immobilitzat de la Divisió per un total de 693.000 €.

Subministrament i instal·lació del segon tram del telecabina Alp 2500

El juliol del 2017 es va anunciar en el perfil, el DOGC i el DOUE la licitació mitjançant procediment obert del subministrament i instal·lació del segon tram del telecabina Alp 2500 a la qual es va presentar una única proposta, la de Transportes por Cable, SAU, amb un import de 4,98 M€, que coincidia amb el valor estimat en els plecs. Donat que en aquelles dates encara estava pendent la negociació amb l'Ajuntament de Bagà per renovar la concessió vençuda (vegeu l'epígraf 2.4.1.2), FGC va aturar el procediment d'adjudicació. El desembre del 2017 FGC va obtenir del licitador un document en el qual constava l'acceptació de mantenir el preu de la proposta fins a mitjans de juliol del 2018.

Subministrament i instal·lació de la quarta fase del telecadira de Coll de Pal

Respecte d'aquest projecte, el 2009 es van iniciar actuacions d'una primera fase, el 2010 i 2011 es van dur a terme actuacions d'una segona i d'una tercera fase que, juntament amb les de la primera van suposar un cost acumulat d'1,40 M€. L'octubre del 2011 FGC va haver de suspendre els treballs per les limitacions pressupostàries.

Els treballs pendents que conformaven la quarta fase³² valorats en 1,06 M€ requerien de

32. La quarta fase recollia, com a principals actuacions pendents, l'obra civil de rases de seguretat, de casetes de les estacions extremes i de cimentació de quatre pilones pendents, el muntatge de la majoria de pilones, i dels balancins i vehicles, i també el subministrament i muntatge del cable i dels quadres elèctrics.

certa urgència per evitar el desgast del desús de la part ja muntada i del material emmagatzemat en les fases anteriors. Així, entre el juliol i el setembre del 2017 FGC va anunciar en el perfil, en el DOGC i en el DOUE la licitació mitjançant procediment obert a la qual es va presentar una única proposta, la de Transportes por Cable, SAU, per un import que coincidia amb el valor estimat. Donat que en aquelles dates no s'havien solucionat els temes pendents de negociar amb l'Ajuntament de Bagà per renovar la concessió vençuda (vegeu l'epígraf 2.4.1.2) FGC va aturar el procediment d'adjudicació. El desembre del 2017 FGC va obtenir del licitador un document en què constava l'acceptació de mantenir el preu de la proposta fins a mitjans de setembre del 2018.

2.4.3. Balanç de situació de la Divisió: partides més remarcables

El 31 de desembre del 2016 l'actiu i el patrimoni net i passiu de la Divisió de La Molina era de 40,58 M€. Aquest import, inferior en 842.389€ al total de l'actiu i el patrimoni net i passiu a 31 de desembre del 2015, va suposar una disminució d'un 2,0%.

En el quadre 55 de l'annex 6.1 es presenta el Balanç d'aquesta Divisió.

2.4.3.1. Actiu

El 31 de desembre del 2016 el 93,0% de l'actiu corresponia a l'actiu no corrent, i d'aquest, el 99,6% era l'immobilitzat material, que ascendia a 37,60 M€.

Els principals elements que conformaven l'immobilitzat material a 31 de desembre del 2016 eren els següents:

Quadre 42. Detall de l'immobilitzat material de la Divisió de La Molina

Descripció	Import
Terrenys i construccions:	
Edificis (oficines, estacions, tallers i diversos)	5.661.818
Neu artificial	4.554.245
Terrenys	1.778.399
Altres	6.436
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat:	
Teleselles, teleesquí i telecabina	14.653.360
Pistes i camins	5.819.574
Maquinària neu artificial	2.410.873
Senyalització i comunicació	829.432
Material activitats d'estiu	581.178
Altres instal·lacions tècniques i altre immobilitzat	1.271.012
Immobilitzat en curs i bestretes	37.230
Total immobilitzat material	37.603.557

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC i documentació obtinguda per la fiscalització.

Les altes més significatives en l'immobilitzat material de La Molina han estat analitzades en l'epígraf 2.4.2.4..

Respecte de la resta de partides de l'actiu únicament cal destacar l'increment de l'actiu corrent, d'1,13M€, que representa un augment del 66,6% respecte del saldo a 31 de desembre del 2015. Aquesta variació es deu bàsicament a l'increment dels Deutors comercials i altres comptes a cobrar, en 731.159€, on s'inclouen les aportacions pendents de cobrar de la Generalitat de Catalunya, i a l'increment de l'Efectiu i altres actius líquids equivalents, de 325.004€.

2.4.3.2. Patrimoni net i passiu

El 31 de desembre del 2016 el patrimoni net i passiu de La Molina estava format per un patrimoni net de 38,98M€, que incloïa fons propis de 23,89M€ i subvencions, donacions i llegats rebuts de 15,09M€ i, per un passiu d'1,60M€.

El moviment de Subvencions, donacions i llegats durant l'exercici 2016 va ser el següent:

Quadre 43. Moviment de subvencions, de la Divisió de La Molina

Concepte	Import
Saldo a 31.12.2015	14.158.001
Aportacions Generalitat de capítol 8	2.054.816
Traspàs de les subvencions de capital (vegeu l'epígraf 2.4.4.1)	(1.125.057)
Saldo a 31.12.2016	15.087.760

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

Respecte del passiu d'1,60M€ cal assenyalar que el saldo va augmentar un 5,3% respecte del 2015 i corresponia bàsicament a saldos amb creditors i proveïdors en relació amb els serveis prestats i les activitats.

2.4.4. Compte de pèrdues i guanys de la Divisió: principals ingressos i despeses

En l'exercici 2016 la Divisió de La Molina va generar unes pèrdues de 2,58M€, que van ser inferiors a les pèrdues de l'exercici 2015, de 3,06M€. L'evolució positiva va ser deguda a la millora del resultat de l'activitat, que va passar de ser negatiu en el 2015 en 485.983€ a positiu en el 2016 en 58.742€.

En el quadre 56 de l'annex 6.1 es presenta el Compte d'explotació d'aquesta Divisió.

2.4.4.1. Ingressos

Els ingressos de la Divisió en els exercicis 2015 i 2016 van ser els següents:

Quadre 44. Ingressos de la Divisió de La Molina

Concepte	2015	2016
Vendes de forfets d'hivern	3.612.621	3.846.025
Vendes de forfets d'estiu	171.987	218.479
Servei de bus (a)	7.598	9.106
Total ingressos per transport de visitants	3.792.206	4.073.610
Lloguer de material d'esquí	155.816	165.681
Publicitat	240.831	136.878
Activitats	96.108	110.994
Venda d'assegurances	95.074	94.112
Arrendaments restauració	68.708	81.485
Arrendaments (b)	75.569	78.890
Llevaneus (c)	54.982	54.000
Ingressos i ajuts per proves esportives	154.190	43.777
Marge de l'agència de viatges	38.998	30.856
Assistència mèdica	21.477	21.477
Ingressos diversos	57.868	86.697
Comissions per intermediació (d)	(14.980)	-
Total altres ingressos	1.044.641	904.847
Total ingressos de l'activitat	4.836.847	4.978.457
Subvencions	1.005.633	1.125.057
Ingressos financers	884	45
Ingressos extraordinaris	50.644	81.993
Total ingressos	5.894.008	6.185.552

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

Notes:

- (a) Inclou les vendes directes del bitllet individual de bus, pels casos que no s'integren dins dels forfaits.
- (b) Inclou els ingressos per arrendament d'espais per a les escoles d'esquí, el d'espais per a la col·locació de suports publicitaris i els espais llogats per empreses de telecomunicacions.
- (c) Corresponen en la seva totalitat als ingressos per la repercussió a l'Ajuntament d'Alp de les despeses de la treta de neu dels camins i vials del municipi, d'acord amb el conveni amb l'Ajuntament (vegeu els epígrafs 2.4.4.2 i 2.4.2.3).
- (d) El Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2015 recollia les comissions per intermediació que FGC pagava a agències de viatges, com a menys ingressos de l'activitat. En l'exercici 2016, FGC va registrar correctament aquestes comissions, per 16.314 €, com a despeses per treballs realitzats per altres empreses

A continuació s'analitzen els aspectes més significatius dels ingressos.

Ingressos de l'activitat

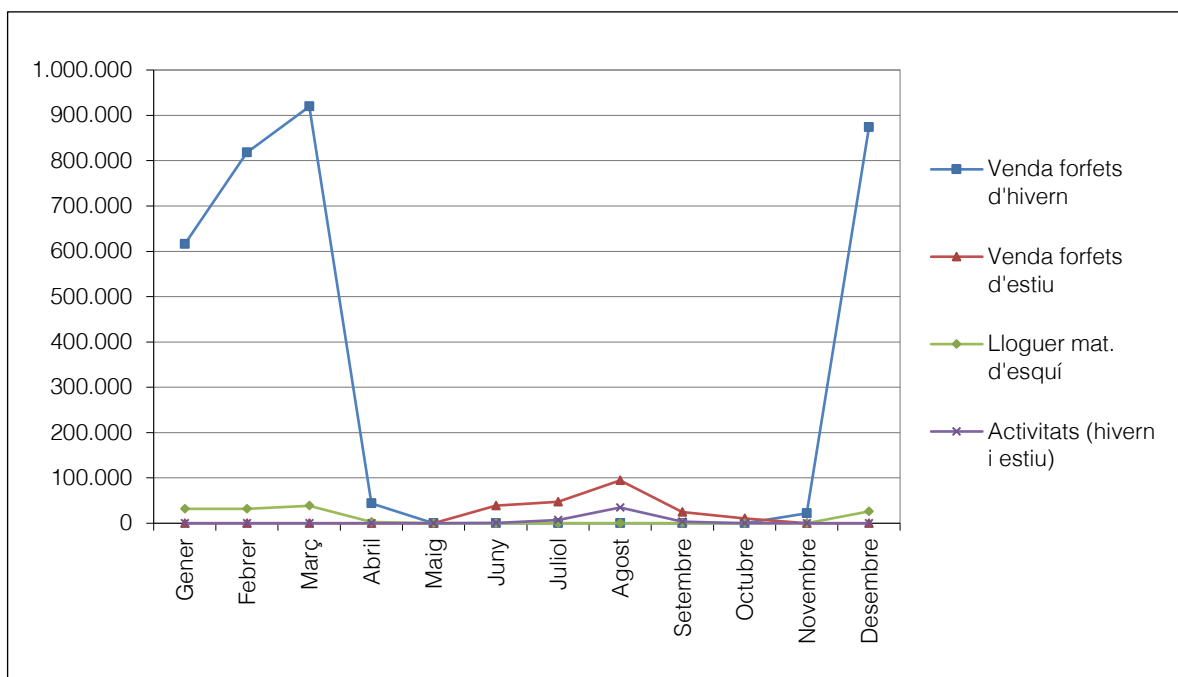
En l'exercici 2016 els ingressos corresponents a l'activitat van representar el 80,5% dels ingressos totals de la Divisió. Destaquen els ingressos per vendes de forfets d'hivern,

que van representar el 77,3% del total dels ingressos de l'activitat. Els ingressos per les vendes de forfets de l'estiu van ascendir a 218.479€ i corresponien al transport de viatgers amb el telecabina Alp 2500 o amb el telecadira Cap de Comella, ja fos per l'activitat de passeig o de *bike park*. Els ingressos pel lloguer de material d'esquí van ser de 165.681 €.

FGC ofereix serveis i activitats durant tots els mesos de l'any a excepció del mes de novembre, període en què es realitzen tasques de manteniment, però la demanda es concentra en els mesos de desembre a març.

En el gràfic següent s'observa l'evolució i la concentració mensual dels ingressos de La Molina de les principals activitats durant l'exercici 2016:

Gràfic 4. Evolució mensual dels principals ingressos de la Divisió de La Molina

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

A continuació es detalla l'evolució de les vendes de forfets d'hivern en al període 2011-2016, i també la del nombre de visitants i la del forfet mitjà resultant, diferenciant els forfets del domini esquiable propi i el forfet Alp 2500, compartit amb l'estació de Masella.³³

33. Alp 2500 és el forfet conjunt de La Molina i Masella, que des de la temporada 1999-2000 comercialitzen conjuntament les dues estacions mitjançant convenis anuals que formalitzen els titulars dels dos dominis esquiables.

Quadre 45. Evolució dels ingressos per forfets d'hivern, dels visitants i del forfet mitjà

Concepte	2011	2012	2013	2014	2015	2016
La Molina						
Ingressos	3.323.558	2.046.432	3.167.508	2.905.718	2.963.745	3.424.594
Nombre de visitants	191.263	129.979	186.346	177.859	198.192	214.676
Forfet mitjà (a)	17,38	15,74	17,00	16,34	14,95	15,95
Alp 2500						
Ingressos	744.840	676.009	699.812	689.293	648.876	421.432
Nombre de visitants	65.131	57.646	66.016	61.373	68.732	47.911
Forfet mitjà (a)	11,44	11,73	10,60	11,23	9,44	8,80
Totals La Molina i Alp 2500						
Ingressos	4.068.398	2.722.441	3.867.320	3.595.011	3.612.621	3.846.026
Nombre de visitants (b)	256.394	187.625	252.362	239.232	266.924	262.587

Font: Memòria d'activitats FGC 2016.

Notes:

- (a) Si bé el forfet de referència per a la determinació dels preus és el forfet d'adult d'un dia, cal considerar com a dada global més representativa la del forfet mitjà. Aquest forfet és el resultat de considerar la diversitat de preus dels productes que estan en funció de diversos aspectes d'entre els quals destaquen: grups d'edat, franges horàries, nombre de dies, canals de distribució (majoristes, hotels), col·lectius (federats, monitors, veïnat i escoles, curses i esdeveniments), etc.
- (b) A més del nombre de visitants que consten en aquest quadre, referit als forfets d'hivern, de les estadístiques de vendes facilitades per FGC es desprèn per al 2016, un nombre de visitants per forfets d'estiu de 30.727.

L'augment dels ingressos pels forfets d'hivern de l'exercici 2016 respecte de l'exercici 2015 va ser del 6,5%, amb un increment dels ingressos pròpiament de La Molina, 15,5%, i un decrement dels ingressos del producte Alp 2500, 35,1%. Així:

- Per als forfets de La Molina, en la temporada 2015-2016, FGC va mantenir els preus de la temporada anterior, mentre que per a la temporada 2016-2017 va disminuir el preu del forfet de referència, el d'adult d'un dia, en 3 €, el que va suposar també una disminució en la resta de productes³⁴. Malgrat aquesta disminució en el preu de referència l'increment del nombre de visitants en un 8,3% i del preu del forfet mitjà en un 6,7% van fer incrementar els ingressos de l'exercici 2016.
- Pel que fa al forfet d'Alp 2500 cal destacar les modificacions en els convenis que el regulen:
 - FGC i Telesquí de la Tosa de Alp, Das y Urús, SA (empresa gestora de Masella) han signat cada any, des de 1999, uns convenis marc que tracten diversos as-

34. El Consell d'Administració d'FGC del 26 de setembre del 2016 va acordar disminuir les tarifes de La Molina d'acord amb les conclusions del *benchmark* d'un informe elaborat per una consultoria externa on es posava de manifest la pèrdua de quota de mercat de La Molina com a conseqüència d'aspectes com la manca de precipitació de neu, la disminució de períodes de fred que permetien la innivació artificial, la crisi econòmica, la modernització i actualització dels equipaments i les instal·lacions d'altres estacions que eren competència directa (sud de França i Andorra). La conclusió final era que el forfet de La Molina estava entre 3€ i 4€ per sobre del preu que li correspondria.

pectes per promocionar i comercialitzar el producte Alp 2500 entre els esquiadors de les dues estacions i també per coordinar la gestió en comú del domini esquiuable, en concret, de la pista compartida anomenada “Dues estacions” en la zona de la Tosa, i coordinar també els recursos conjunts i la col·laboració recíproca davant les emergències de muntanya. També es defineix el tarifari del forfet conjunt i el sistema de repartiment de la recaptació entre ambdues estacions.

- El conveni per a la temporada 2016-2017 indicava que el repartiment de la recaptació hauria de fer-se en funció de les variables ús i preu. Respecte d'això cal remarcar el següent:
 - Masella no disposava, ni disposa encara a 2018, de cap sistema de control electrònic als accessos que permeti conèixer l'ús del forfet per les seves pistes i remuntadors. La Molina disposa d'aquest control des de la temporada 2010-2011.
 - Totes dues estacions comercialitzaven els seus forfets a preus i condicions de venda similars, fet que permetia establir un percentatge de repartiment de la recaptació del forfet conjunt que variava poc any rere any.³⁵ A partir de la temporada 2016-2017, en què FGC va modificar l'estratègia de preus i de productes propis, es va modificar el percentatge de repartiment de les vendes del forfet Alp 2500, que va passar del 50,9% per a Masella i del 49,1% per a La Molina (temporada 2015-2016) a uns percentatges del 65% per a Masella i del 35% per a La Molina (temporada 2016-2017).

Els criteris de repartiment han estat els següents:

- Pel que fa a la variable preus, tot i que es va corregir el repartiment quan a La Molina es van produir canvis en els preus i tipologia de forfets, no s'ha aplicat cap fórmula correctora de manera objectiva i ajustada, sinó que s'ha estimat de manera genèrica passar a aplicar la proporció 65%-35%, acceptada per ambdues parts per a la temporada 2016-2017.
- Pel que fa a la variable ús de pistes i remuntadors, no és possible valorar-la mentre Masella no disposi del sistema de control electrònic. La Molina obté dades electròniques de l'ús i en pot fer càlculs i quantificacions, però, com que no es poden confrontar amb dades de Masella, les valoracions finals que es puguin fer han de fonamentar-se en hipòtesis del moviment dels clients per les diferents zones, que no sempre són objectives.

35. Els percentatges històrics de repartiment han anat variant any a any: entre el 45% / 55% en els seus inicis i el 50% / 50% des de la temporada 2010/2011.

Així, com a conseqüència de la variació en els percentatges de repartiment de les vendes del forfait conjunt Alp 2500, els ingressos d'aquest producte van disminuir en 2016 en 227.444 €, el 35,1% i també va disminuir el nombre de visitants en un 30,3% com a conseqüència de la prioritització en les vendes pròpies per part d'FGC (vegeu el quadre 45).

Els altres aspectes que cal destacar de la resta d'ingressos de les activitats de La Molina són el següents:

- La totalitat dels ingressos per lloguer de material d'esquí van ascendir a 165.681 €. Malgrat que La Molina és la divisió amb major nombre de visitants i major volum d'ingressos per forfets d'hivern, obté uns ingressos per aquest concepte inferiors a Port Ainé i a Vall de Núria. Les dades es mostren a continuació:

Quadre 46. Ingressos pel lloguer de material d'esquí

Concepte	Vall de Núria	Port Ainé	La Molina
Ingressos per lloguer material	229.510	284.058	165.681
Ingressos per forfets d'hivern	313.433	1.387.461	3.846.026
Visitants	33.392	111.200	262.587
Ingrés mitjà per lloguer material per visitant	6,87	2,55	0,63
Ingressos per lloguer material / Ingressos per forfait d'hivern	73,2%	20,5%	4,3%

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Aquestes dades de La Molina, tant per sota de les dues altres estacions són conseqüència de l'existència de fins a onze negocis de lloguer en mans del sector privat, fet que no es va produir a Port Ainé i a Vall de Núria.

- Els ingressos per la venda d'activitats corresponen als obtinguts per la prestació de diverses activitats tant d'estiu com d'hivern.³⁶ D'aquests ingressos destaquen els obtinguts pel parc infantil, 28.949 €, i pel *tubbing* d'hivern, 19.461 €.
- Els ingressos per l'arrendament de restauració són els obtinguts per la cessió de l'exploració dels sis negocis que estaven repartits per tota l'estació de La Molina (vegeu els epígrafs 2.4.2.1 i 2.4.2.3).
- La disminució en 110.413 € (71,6%) d'Ingressos i ajuts per proves esportives és perquè durant l'exercici 2015 La Molina va organitzar la *Snowboard World Cup* i altres campionats d'àmplia repercussió. També cal destacar que les subvencions del Consell Català de l'Esport van passar de 43.000 € en el 2015 a 24.000 € en el 2016.

36. Les principals activitats són les següents: parc infantil, *tubbing*, parc d'aventura, tennis, passeig en barques, activitat de *segway* i quads, piscina i gimnàs.

Ingressos per subvencions traspassades a resultats

Durant l'exercici 2016 la Divisió de La Molina va traspassar 1,13 M€ de Subvencions, donacions i llegats rebuts del Patrimoni net a Ingressos per subvencions. La major part, 1,04 M€, per compensar les despeses per l'amortització de l'immobilitzat del 2016. La resta, 89.829 €, corresponia al traspàs a resultats de les subvencions rebudes en exercicis anteriors per la posada en funcionament del telecadira Cap de Comella i també per les inversions en instal·lacions per a la producció de neu.

Ingressos extraordinaris

En l'exercici 2016 es van obtenir uns ingressos extraordinaris de 81.993 €, dels quals 28.342 € corresponien al rescabament per part d'una companyia d'assegurances per uns danys a l'estació el novembre del 2015, a conseqüència de la meteorologia.

2.4.4.2. Despeses

Les despeses de la Divisió de La Molina per als exercicis 2015 i 2016 van ser les següents:

Quadre 47. Despeses de la Divisió de La Molina

Concepte	2015	2016
Consum de proveïments	222.201	210.261
Treballs realitzats per altres empreses	1.132.268	970.230
Arrendaments	52.607	43.923
Reparacions i conservació	453.286	388.265
Assegurances	57.176	57.301
Publicitat i propaganda	356.368	304.361
Subministraments	889.646	742.865
Serveis professionals independents	108.181	84.192
Altres serveis	189.806	181.460
Despeses de personal	1.861.291	1.936.857
Total despeses de l'activitat	5.322.830	4.919.715
Despeses financeres	-	74
Despeses extraordinàries	222.665	449.319
Amortització de l'immobilitzat	3.335.872	3.312.027
Deterioraments i pèrdues	70.884	84.769
Total despeses	8.952.251	8.765.904

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC.

El total de les despeses del 2016 respecte del 2015 va disminuir en 186.347 €, principalment per la reducció de les despeses de l'activitat en 403.115 €, que va ser compensada per l'augment de les despeses extraordinàries en 226.654 €.

A continuació s'analitzen els aspectes més importants de les despeses de la Divisió.

Despeses de l'activitat

Les despeses de l'activitat van representar el 56,1% de les despeses totals i, d'aquestes, la més important va ser la de personal, 1,94 M€, (vegeu l'epígraf 2.4.2.2). En termes generals, en el 2016, totes les partides de les despeses de l'activitat van disminuir excepte les despeses de personal, que van augmentar. Els aspectes a destacar són els següents:

- Les despeses de personal de l'exercici 2016 es van incrementar en un 4,1% respecte del 2015. Aquest increment va ser per l'augment del 0,7% de la plantilla mitjana, l'increment salarial de l'1% acordat per la normativa bàsica estatal i també per la variabilitat quant a la durada dels contractes d'obra o servei.
- L'apartat Treballs realitzats per altres empreses va incloure bàsicament la contractació de personal a ETT, 461.005 €: el servei de venda de forfets i atenció als clients, 115.245 €; el servei de tretxa de neu, 99.500 €; el servei de transport amb bus des de l'estació de RENFE fins a l'estació de La Molina, 62.020 €; el servei de manteniment del *bike park*, 32.749 €, i el servei del manteniment del *snow park*, 31.700 €.

La disminució d'aquestes despeses en l'exercici 2016 van ser conseqüència de la menor organització de proves esportives respecte del 2015.

En relació amb el servei de tretxa de neu, FGC va registrar en 2016 una despesa de 295.000 €. D'aquest total, FGC va comptabilitzar dins de l'apartat Treballs realitzats per altres empreses, la despesa corresponent als espais que eren competència seva (aparcaments i accessos a l'estació, 45.500 €) i aquells per als quals FGC va formalitzar un conveni per a la prestació del servei (camins i vials del municipi d'Alp, 54.000 €). En canvi, FGC va comptabilitzar com a despeses extraordinàries els 195.500 € de despesa assumida per la tretxa de neu d'espais que no eren competència seva.

- La disminució de les despeses de subministrament en 146.781 € respecte del 2015 va ser per la disminució en la despesa en electricitat, que va passar de 842.299 € en l'exercici 2015 a 685.823 € en el 2016 (vegeu l'epígraf 4.3).
- En l'apartat Reparacions i conservació es registren les despeses corresponents al manteniment de la xarxa de producció de neu, del material mòbil (màquines trepitjaneus, remuntadors i vehicles de neu) i al manteniment dels sistemes de comunicació i informàtics. Aquestes despeses corresponien en gran part a serveis que van ser licitats i adjudicats a terceres empreses (vegeu l'epígraf 2.4.2.3).
- La despesa per arrendaments inclou el cànon de 25.520 € a pagar a l'Ajuntament d'Alp (vegeu l'epígraf 2.4.1.2). També inclou altres cànons i taxes de l'Ajuntament, per ocupació de terrenys i per llicències d'activitats d'estiu.

Despeses extraordinàries

Les despeses extraordinàries de l'exercici 2016 van ascendir a 449.319€ i corresponien principalment als conceptes següents:

- Despesa per treta de neu de l'exercici 2016 no registrada com a despesa de l'activitat per 195.500 € (vegeu l'apartat anterior Despeses de l'activitat).
- Ajustament d'ingressos d'exercicis anteriors per duplicitats de vendes o errors en el seu registre per 120.844 € (vegeu l'epígraf 4.2.2).
- Retorn parcial, per 21.416 €, de la paga extraordinària suprimida pel Reial decret llei 20/2012, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat.

Deteriorament i pèrdues

El saldo de l'apartat Deteriorament i pèrdues de l'exercici 2016 recull entre altres, la provisió de diversos saldos deutors, entre els quals destaquen el de la Fundació Privada Hospital de Puigcerdà, 27.592 €, pels serveis prestats en relació amb la clínica situada a La Molina i el de la Fundació Privada Johan Cruyff, 25.000 €, per les aportacions pendents de rebre amb relació al centre d'esports adaptats.

3. FISCALITZACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ EN VALLTER, SA

La societat Vallter, SA, explota l'estació d'esquí Vallter 2000. A partir de la temporada 2012-2013 aquesta estació va passar a ser gestionada per FGC i, des de mitjans del 2013, FGC n'és l'accionista majoritari. Vallter, SA, és una societat amb personalitat jurídica pròpia, amb pressupost diferenciat dins els pressupostos anuals de la Generalitat de Catalunya i presenta comptes anuals propis al tancament de cada exercici.

3.1. ORÍGENS I ANTECEDENTS DE L'ESTACIÓ VALLTER 2000 I DE VALLTER, SA

Vallter 2000 és una estació d'esquí que està situada al terme municipal de Setcases i que va ser inaugurada l'any 1974. Des de finals dels anys 60 un empresari de Camprodon va encapçalar el projecte i va constituir la societat Vallter, SA, amb les aportacions accionàries d'altres empresaris de la zona i de la comunitat d'estiuejants de la vall. L'Ajuntament de Setcases, propietari dels terrenys on es va ubicar l'estació, va adjudicar la concessió administrativa per l'explotació de Vallter 2000 a Vallter, SA, per a un període de cinquanta anys a comptar des del 27 de desembre de 1974.

En la dècada dels 80 i 90, els accionistes van portar a terme inversions significatives en els accessos, en noves pistes, en instal·lacions, en sistemes d'innivació i en edificis de serveis. Del 2000 al 2005 s'hi van fer inversions de manteniment, però amb els pas dels anys, la competència d'altres estacions del Pirineu va deixar Vallter en una posició menys atractiva. L'any 2005, amb la mort del fundador, l'estació va seguir el pla director existent de la mà del seu accionista majoritari, l'empresa constructora Salvador Serra, SA, que va passar a ser el nou gestor de l'estació. Entre el 2006 i el 2008, no es van portar a terme noves inversions per dificultats econòmiques. La climatologia i també la situació econòmica i financera encara es van agreujar més en la temporada 2011-2012.

3.2. EVOLUCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ D'FGC I D'ALTRES ACCIONISTES EN EL CAPITAL DE VALLTER, SA I APORTACIONS PENDENTS DE CAPITALITZAR

A inicis del 2012, Vallter, SA, estava en risc imminent de fallida i de tancament de l'estació Vallter 2000. Davant d'això, l'accionista majoritari, que a aquella data tenia el 85,97% del capital, va sol·licitar a la Generalitat de Catalunya la seva implicació per garantir la continuïtat de l'estació d'esquí. El 27 de juny del 2012, el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat va encarregar a FGC que realitzés les actuacions necessàries per garantir el funcionament i l'explotació de l'estació per a la temporada 2012-2013 i següents. De resultes d'aquest encàrrec, FGC va formalitzar el 6 de juliol del 2012 un conveni amb Salvador Serra, SA, pel qual FGC passaria a gestionar l'estació i a tenir una participació majoritària en la societat, i per tant, aquesta passaria a ser una empresa pública.

D'acord amb aquest conveni, entre els exercicis 2012 i 2013 es van produir els fets següents:

- FGC va aportar 2,40 M€ a Vallter, SA, mitjançant una aportació inicial de 500.000 € i l'adquisició i capitalització dels préstecs vius que Vallter, SA, mantenia amb l'ICF per 1,90 M€. ³⁷
- Salvador Serra, SA, va capitalitzar imports a cobrar de Vallter, SA, per 1,10 M€ i es va subrogar en els préstecs que Vallter, SA, tenia amb dues entitats financeres, amb un saldo pendent d'1,29 M€. El conveni preveia que Vallter, SA, es faria càrrec d'aquest deute bancari i que reintegraria l'import corresponent a Salvador Serra, SA, sempre que obtingués un resultat d'explotació més amortitzacions positiu, fet que fins a l'actualitat mai s'ha produït. A finals del 2016, el saldo pendent era de 911.814 €.

37. L'adquisició d'una participació majoritària de Vallter, SA, va ser aprovada per Acord de Govern del 20 de novembre del 2012, pel qual s'establia un calendari de pagaments de 500.000 € per al 2012 i quatre anualitats de 517.000 € per al període 2013-2016. Aquestes anualitats incloïen el pagament a l'ICF d'uns interessos del 4%, 168.000 €.

A més de les aportacions esmentades i també d'acord amb el conveni, FGC va anar fent aportacions per cobrir les necessitats de tresoreria i els dèficits que Vallter, SA, va anar generant en la seva activitat. Aquestes noves aportacions van ser, entre el 2013 i el 31 de desembre del 2016, de 3,62 M€. En exercicis posteriors i fins al 2017, de l'import esmentat va ser capitalitzat per 2,80 M€ (2,00 M€ a 31 de desembre del 2016) segons el detall següent:

Quadre 48. Ampliacions de capital a Vallter, SA. Període 2014-2016

Data d'aprovació en Junta General d'Accionistes	Data de formalització (data escriptura)	Import
22.12.2014	24.02.2015	(a) 1.196.289
30.06.2015	27.10.2015	804.000
13.06.2016	27.01.2017	(b) 803.000
Total		2.803.289

Imports en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització i de l'Acord de Govern del 28 d'octubre del 2014.

Notes:

- (a) Aquest import correspon a la capitalització d'aportacions d'FGC però cal remarcar que en aquesta ampliació Salvador Serra, SA, també va capitalitzar saldos a cobrar per 450.000 €.
- (b) En la comptabilitat a 31 de desembre del 2016 aquest import, com que encara no havia estat formalment capitalitzat, es mantenia com a aportació o bestreta, però no com a participació en Vallter, SA. Per això, la capitalització d'aportacions acumulada a l'esmentada data era de 2.000.289 €.

En la Junta General d'Accionistes del juny del 2016 s'aprovà una reducció de capital social per restituir l'equilibri entre el capital social i el patrimoni net segons l'exigit pel text refós de la Llei de societats de capital.

Les ampliacions de capital i la reducció esmentades van fer que el 31 de desembre del 2016 FGC mantingués una participació accionarial que representava el 68,39% mentre que Salvador Serra, SA, mantenia el 31,12%. La participació d'FGC a 31 de desembre del 2017 arriba fins al 75,76%, ja que com consta en la nota *b* del quadre 48, la darrera ampliació no es formalitza fins al 2017.³⁸

3.3. REFLEX COMPTABLE DE LES APORTACIONS D'FGC A VALLTER, SA

FGC registra comptablement les aportacions esmentades en l'epígraf 3.2, tant si ja han estat objecte de capitalització com si no, en Inversions en empreses del grup de l'actiu amb contrapartida en Subvencions del patrimoni net. A l'efecte de presentació d'aquestes aportacions els responsables d'FGC van decidir, per un criteri de proximitat geogràfica, recollir-les en la Divisió de Vall de Núria.

Així, doncs, el Balanç de la Divisió de Vall de Núria recull a l'actiu, en l'epígraf Inversions en empreses del grup i associades, a 31 de desembre del 2016, la inversió en el capital

38. L'Acord de Govern 81/2019, del 4 de juny, autoritza operacions de reducció i ampliació del capital de Vallter, SA, que un cop formalitzades, faran que la participació d'FGC arribi al 98%.

social de Vallter, SA, que és de 4,40 M€: 2,40 M€ d'aportació inicial i capitalització de préstecs de l'ICF i 2,00 M€ per les dues ampliacions de capital escripturades en el 2015 (vegeu la nota *b* del quadre 48). L'import de 4,40 M€ es presenta per un saldo net d'1,13 M€, un cop ajustat pel seu deteriorament, correctament calculat segons el valor de Patrimoni net de Vallter, SA, d'acord amb els seus comptes anuals auditats.³⁹

L'epígraf esmentat de l'actiu inclou també les aportacions a compte de futures ampliacions de capital per 1,62 M€, diferenciant les de curt termini pels 803.000 € de l'ampliació de capital aprovada el 2016 però no escripturada i registrada fins al 2017, de les de llarg termini, per 814.324 €, que representen el total d'aportacions d'FGC que encara estan pendents de ser capitalitzades.

Dins de Patrimoni net de la Divisió de Núria s'inclou el finançament rebut per fer front a les aportacions que FGC va fer a Vallter, SA. Aquest finançament provenia dels fons que la Generalitat transfereix anualment a FGC a través del capítol 8 dels pressupostos, i també de l'aplicació de romanents generats en el programa pressupostari d'Infraestructures Ferroviàries. El total acumulat d'aquest finançament a 31 de desembre del 2016 era de 2,94 M€⁴⁰ mentre que el valor total net de les aportacions, capitalitzades o no, era de 2,75 M€ (1,13 M€ pel valor net capitalitzat i 1,62 M€ per les bestretes pendents de capitalitzar). Aquesta diferència de 187.245 € corresponia a finançament rebut pendent de ser aplicat a noves necessitats de Vallter, SA.

3.4. ALTRES ASPECTES A REMARCAR

Cal incidir en dos aspectes: l'un en relació amb la gestió de l'estació d'esquí per part d'FGC i l'altre en relació amb les necessitats d'inversió que l'estació requeriria en un futur.

3.4.1. Gestió de Vallter 2000

Malgrat que Vallter, SA, té personalitat jurídica pròpia, FGC supervisa i autoritza la comptabilització de les operacions diàries d'aquesta societat, la gestió dels cobraments i pagaments, la gestió del personal i el procediment de contractació de despeses i inversions.

39. Del deteriorament total, 3,27 M€, la part corresponent a l'exercici 2016 va ser de 683.209 €.

40. Dels 2,94 M€ de fons per a finançar aportacions a Vallter, SA, la part provinent de l'aplicació de romanents del programa d'Infraestructures ferroviàries va ser de 984.473 €. El contracte programa amb la Generalitat per als exercicis 2015 i 2016 permetia la possibilitat de traspasar romanents generats entre els dos programes pressupostaris d'FGC (programa d'Infraestructures ferroviàries i programa d'Ordenació, foment i promoció turística). FGC va rebre el vistiplau de la Comissió de seguiment per fer el corresponent traspàs d'aplicació de romanents d'un a l'altre programa.

3.4.2. Necessitats d'inversió a futur

Les necessitats d'inversió en l'estació estan previstes en el contracte programa amb la Generalitat per al període 2017-2021 per 6,67 M€ distribuïts segons les anualitats següents:

Quadre 49. Inversions a Vallter 2000 previstes en el contracte programa amb la Generalitat (2017 2021)

2017	2018	2019	2020	2021	Total
960.000	1.794.000	1.913.000	1.119.000	879.000	6.665.000

Imports en euros.

Font: Contracte programa FGC – Generalitat de Catalunya per al període 2017-2021.

D'aquestes inversions destaquen les corresponents a innivació, 2,35 M€; a l'ampliació i restauració d'edificis, 2 M€, i a màquines trepitjaneu i remuntadors, 1,54 M€. Tenen com a finalitat garantir el funcionament de l'estació, de forma que s'obtingui un rendiment mínim de les instal·lacions ja existents, s'asseguri el compliment de la normativa de seguretat i s'iniciï la reorganització d'accessos i aparcaments.

Donat que la concessió administrativa atorgada per l'Ajuntament de Setcases a Vallter, SA, finalitza en 2024, els responsables d'FGC consideren que les inversions previstes, per ser amortitzades adequadament, requeririen d'una ampliació del termini de la concessió fins al 2036. Per aquest motiu FGC no ha iniciat les inversions per a les dues primeres anualitats. Cal dir que s'ha obtingut informació conforme a finals de juliol del 2018 FGC ha arribat a un principi d'acord amb l'Ajuntament de Setcases que ha aprovat iniciar la modificació per prorrogar la concessió fins al 2036.⁴¹

4. FISCALITZACIÓ ESPECÍFICA RELACIONADA AMB ALGUNES TIPOLOGIES DE DESPESA O INGRÉS

4.1. PERSONAL

4.1.1. Marc normatiu

Les relacions laborals amb els treballadors de les divisions de TIM es regulen d'acord amb el conveni col·lectiu específic 2007-2012 que des del 2013 està en situació d'ultraactivitat.⁴² El personal de la Divisió d'Espot i Port Ainé es va incorporar al conveni

41. L'Acord de Govern 81/2019, del 4 de juny, autoritza els representants d'FGC a Vallter,SA, per subscriure amb l'Ajuntament de Setcases l'ampliació de la concessió fins al 31 de desembre del 2036.

42. La Resolució TRE/2621/2008, del 12 de juny, va disposar la inscripció i la publicació del conveni col·lectiu de treball de l'empresa Ferrocarrils i Estació de Muntana de Ribes-Núria, Funiculars de Montserrat i Esta-

.../...

esmentat l'1 de gener del 2015, una vegada finalitzada la vigència del seu conveni col·lectiu aplicable des del moment de la integració a FGC. L'acord laboral que va assolir FGC amb els treballadors de Vall de Núria, Espot i Port Ainé i La Molina, el març del 2016, i amb els de la Divisió de Montserrat, el febrer del 2017 va permetre estendre la vigència del conveni col·lectiu i l'acord laboral per als exercicis 2016, 2017 i 2018.

D'acord amb la disposició addicional vuitena de la Llei 21/2015, del 29 de juliol, de finançament del sistema de transport públic de Catalunya, i d'acord amb el Contracte programa 2015-2016, FGC gaudeix d'autonomia de gestió en matèria de personal, fet que implica que resta subjecta al compliment dels preceptes bàsics de la legislació estatal⁴³ però no a les limitacions que les lleis de pressupostos estableixin en matèria de personal destinades al conjunt del sector públic de la Generalitat (excepte els preceptes que les lleis de pressupostos expressament estableixin que li són d'aplicació).

Així, d'acord amb la disposició esmentada, el 30 de setembre del 2015, FGC i la Generalitat de Catalunya van formalitzar el contracte programa per als anys 2015-2016 que, entre molts aspectes, regulava i determinava les necessitats de personal previstes per a les divisions de TIM, i delimitava les àrees de la gestió de personal per a les quals FGC gaudeix específicament d'autonomia de gestió, i per a les quals sols es requereix l'informe favorable de la Comissió de Seguiment del Contracte Programa.⁴⁴

4.1.2. Necessitats de personal i tipologia de contractes

L'oferta de serveis de les divisions de TIM està condicionada per l'afluència dels visitants, per les condicions meteorològiques, per l'estacionalitat dels serveis a prestar i per les que es deriven del calendari de festius; per tant, FGC formalitza diferents tipus de contractes en funció de l'oferta de serveis requerida en cada moment. Són els següents:

- Els contractes indefinits, per necessitats o tasques permanents durant tot l'any i per aquelles més bàsiques per a l'apertura i tancament de les estacions de muntanya.

ció de Muntanya de La Molina per als anys 2007-2012. Mitjançant la Resolució EMO/2205/2013, del 16 d'octubre, es va disposar la inscripció i la publicació de l'Acord de pròrroga de la ultractivitat del conveni esmentat.

43. Com a preceptes bàsics per al 2016, cal destacar la Llei 48/2015, del 29 d'octubre, de pressupostos generals de l'Estat per al 2016, que va disposar, entre 'altres aspectes, l'increment de l'1% de les retribucions del personal laboral al servei del sector públic i les limitacions quant a la contractació de personal indefinit i temporal a determinats supòsits.

44. Les àrees de gestió de personal que el contracte programa remarca són: política salarial, condicions de treball, oferta i provisió de llocs de treball o acords i pactes resultants de la negociació col·lectiva.

- Els contractes fixos discontinus, per tasques més cícliques en les estacions de muntanya. Corresponen al personal mínim necessari per mantenir el domini esquiable.
- Els contractes temporals, per situacions en què cal oferir més serveis i que depenen en gran part de les condicions meteorològiques de la temporada d'hivern.

A més FGC disposa de personal contractat mitjançant ETT per poder donar servei en situacions urgents i de difícil planificació. El contracte amb l'ETT va ser adjudicat seguint un procediment obert amb publicitat al DOUE i es va formalitzar per un any, entre novembre del 2014 i novembre del 2015, prorrogable fins un màxim de sis anys.⁴⁵

En cadascun dels epígrafs d'aquest informe referents al personal empleat en cada divisió s'ha recollit el nombre mitjà de treballadors del 2016, classificat segons la vinculació i el tipus de contracte. A continuació es presenten dos quadres amb aquestes dades de manera agregada per a les quatre divisions, les previsions incloses en el Contracte programa i la despesa de personal i d'ETT comptabilitzada en l'exercici 2016:

Quadre 50. Agregat del personal empleat en les quatre divisions de TIM

Concepte		Montserrat	Vall de Núria	Espot i Port Ainé	La Molina	Total	Contracte programa 2016 (b)	Contracte programa 2017 (b)
Personal propi (a)	Divisió	38,45	63,29	36,26	34,28	172,28		
	Estructura àmbit de TIM	6,70	7,42	6,68	7,54	28,34		
	Total personal propi	45,15	70,71	42,94	41,82	200,62	204,55	204,55
	Despesa personal propi	1.800.046	3.033.204	2.001.001	1.936.857	8.771.108		
Personal ETT (a)	Divisió	0,02	4,00	10,01	9,59	23,62		
	Estructura àmbit de TIM	0,83	0,83	0,84	0,83	3,33		
	Total personal ETT	0,85	4,83	10,85	10,42	26,95	-	-
	Despesa personal d'ETT	22.543	150.781	405.205	461.005	1.039.534		
Personal conjuntural (c)		-	-	-	-	-	-	29,00
Total personal propi + personal ETT		46,00	75,54	53,79	52,24	227,57	204,55	233,55
Total despesa		1.822.589	3.183.985	2.406.206	2.397.862	9.810.642		

Dades de plantilla en nombre mitjà de treballadors.

Imports de despesa en euros.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

Notes:

- El personal inclòs en cada divisió recull tant el personal que presta directament els serveis a cada divisió com el personal que presta els seus serveis des dels serveis centrals de TIM.
- Les previsions de personal de les dues darreres columnes, referents als exercicis 2016 i 2017, corresponen a les previsions anuals recollides en els contractes programa dels períodes 2015-2016 i 2017-2021, respectivament.
- En el Contracte programa 2017-2021, per a l'annualitat 2017, les 29 places de personal conjuntural es preveuen distribuint-les de la manera següent: Montserrat, 1,69; Vall de Núria, 3,56; Espot i Port Ainé, 11,25, i La Molina, 12,50.

45. S'ha modificat el text d'aquest paràgraf arran de l'al·legació número 3.

Quadre 51. Agregat dels contractes del personal de les quatre divisions de TIM

Tipus	Montserrat	Vall de Núria	Espot i Port Ainé	La Molina	Total
Contracte indefinit	32,60	64,37	23,31	23,26	143,54
Contracte indefinit fix discontinu	-	0,68	16,85	12,32	29,85
Contracte temporal (obra i servei)	11,24	-	1,91	5,23	18,38
Contracte temporal (interinitat)	0,48	0,65	0,42	0,73	2,28
Contracte de jubilació i de relleu	0,83	5,01	0,45	0,28	6,57
Total personal propi*	45,15	70,71	42,94	41,82	200,62

Dades de plantilla en nombre mitjà de treballadors.

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

* El personal inclòs en cada divisió recull tant el personal que presta directament els serveis a cada divisió com el personal de l'estructura de TIM que presta els seus serveis a totes les divisions de TIM.

De la fiscalització del personal de les quatre divisions cal fer les observacions següents:

- **Despeses del personal de l'estructura general d'FGC**

La despesa de personal de les divisions de Montserrat, Vall de Núria, Espot i Port Ainé i La Molina del 2016 va ser de 9,81 M€, dels quals 8,77 M€ corresponien al personal propi i 1,04 M€ al personal d'ETT. Aquest import, que representa el 54,0% de les despeses de l'activitat de les quatre divisions, incloïa tant les despeses del personal propi de cadascuna de les divisions, 7,48 M€, com les que corresponien a les despeses del personal d'estructura de TIM que prestaven serveis a totes les divisions, 1,29 M€. FGC no té el criteri de repercutir a les divisions de TIM cap despesa corresponent al personal de l'estructura general d'FGC (personal de serveis centrals) amb dedicació a totes les divisions.

- **Necessitats conjunturals: personal propi i personal contractat a ETT**

El Contracte programa 2015-2016 va establir per a aquestes divisions unes necessitats de personal per al 2016 de 204,55 treballadors. Aquestes necessitats van ser previstes en un període en què les precipitacions de neu van ser significativament inferiors a les del 2016, fet que explica parcialment la necessitat d'FGC de contractar un nombre de personal per sobre de les previsions establertes en el Contracte programa per aquest exercici (227,57 treballadors, 23,02 treballadors per sobre, considerant també el personal contractat mitjançant ETT).

Del personal d'aquestes divisions, el personal propi representa el 88,2% i la resta, l'11,8%, correspon al personal contractat mitjançant ETT. De l'anàlisi realitzada es desprèn que, en termes generals, FGC va cobrir les necessitats estructurals amb personal propi mentre que les necessitats de personal conjuntural van ser cobertes mitjançant contractes amb ETT. El fet d'haver cobert necessitats conjunturals mitjançant contractes amb ETT en lloc d'utilitzar contractes amb personal propi temporal per

cobrir necessitats urgents i inajornables va suposar un sobrecost anual estimat en 165.000 €⁴⁶ i va implicar contractar personal sense tenir en compte les limitacions establertes en la normativa bàsica.⁴⁷

La rigidesa del contracte programa en la previsió de les necessitats de personal davant les fluctuacions reals de les activitats per raons urgents i inajornables derivades de condicions meteorològiques, estacionals, etc., es va resoldre en el Contracte programa 2017-2021 amb la incorporació d'una previsió de personal conjuntural.⁴⁸

- **Necessitats estructurals: personal propi amb contracte fix o temporal**

El 86,4% del personal propi de TIM té contracte indefinit i d'aquests, el 17,2% són contractes fixos discontinus per prestar serveis majoritàriament durant la temporada d'hivern. Pel que fa al personal amb contractes temporals, que representa un 13,6% del personal propi, presten serveis durant els mesos de major demanda.

Per al 2016 s'observa que FGC va cobrir necessitats estructurals amb personal amb contractes temporals, com a conseqüència de les limitacions pressupostàries.

FGC no va obtenir autorització expressa, com es requeria, de la Comissió de Seguitment per a les contractacions de personal temporal del 2016, quan, en canvi, sí va demanar i va obtenir autorització per les del 2015 i les del 2017.

- **Necessitats estructurals: concatenació de contractes temporals i d'ETT**

S'ha observat que personal amb contractes temporals, concretament d'obra o servei, i també personal contractat mitjançant ETT va cobrir necessitats estructurals. Així diversos treballadors de Montserrat (9) i Port Ainé (1) van encadenar diversos contractes temporals de forma que van treballar acumuladament un mínim de 24 mesos dels últims 30. Aquesta situació podria generar, en cas de conflicte, una resolució judicial per la qual els treballadors adquirissin la condició de fixos d'acord amb el que

46. El novembre del 2016 FGC va elaborar un informe de necessitats de plantilla en què va estimar que, per una temporada, el sobrecost que generava contractar a ETT els serveis de les 29 dotacions de plantilla mitjana previstes com a personal conjuntural seria de 165.000 €. Finalment, en l'exercici 2016 el nombre mitjà de treballadors contractats a ETT va ser de 26,95.

47. La disposició addicional quinzena de la Llei de pressupostos de l'Estat per al 2016 permetia a les entitats de dret públic contractar personal temporal per cobrir necessitats urgents i inajornables. Aquestes necessitats havien de quedar degudament acreditades en l'expedient.

48. El personal conjuntural correspon al personal necessari per cobrir l'oscil·lació de la disponibilitat d'oferta de les estacions d'esquí, organització d'actes, esponsoritzacions, competicions esportives o altres esdeveniments que puguin ser requerits per la Generalitat o altres administracions.

disposa l'article 15.5 del text refós de l'Estatut dels treballadors.

A més, diversos treballadors de la Molina i Vall de Núria amb contractes temporals d'obra o servei i altres contractats mitjançant ETT van concatenar contractes o van ser contractats en la totalitat de dos o tres temporades.

Així, FGC, com a conseqüència de les restriccions pressupostàries, va utilitzar treballadors contractats mitjançant ETT i personal propi amb contractes temporals per obra o servei per cobrir tasques de caràcter estructural que van més enllà de necessitats de servei urgents i inajornables.

4.2. VENDES. TARIFES, DESCOMPTES I REGISTRE

4.2.1. Tarifes

D'acord amb el que preveu l'article 18.1 dels Estatuts d'FGC, el Consell d'Administració és l'òrgan competent per establir tarifes de l'entitat.⁴⁹ El marc tarifari i la política comercial, d'acord amb el que va aprovar el Consell d'Administració del 25 de novembre del 2014 i del 26 de setembre del 2016, són els següents:

- Tarifes bàsiques: Són els preus de venda al públic dels productes que s'ofereixen a cadascuna de les divisions. Els productes varien en funció del tipus d'activitat, els tipus de trajecte dels trens cremalleres i funiculars, i també per altres variables com els horaris i els dies, el nombre de dies, la temporada alta o baixa, els escalats d'edats, etc.
- Descomptes per acords comercials, promocions de fidelització i canals de comercialització: els descomptes que s'apliquen són entre el 10% i el 20% sobre els preu de venda al públic, i en alguns casos arriben a descomptes de fins al 50%.⁵⁰

També s'apliquen descomptes en funció dels canals de comercialització (agències minoristes, majoristes i operadors turístics). Cal destacar que FGC també opera com a agència de viatges des de l'1 de gener del 2011,⁵¹ mitjançant la unitat de Central de

49. La Comissió de Preus de Catalunya aprova anualment les tarifes referents a l'àmbit ferroviari, en aquest cas, concretament, les referents als cremalleres de Montserrat i Vall de Núria; això, d'acord amb el Decret 121/2014, del 26 d'agost, de la Comissió de Preus de Catalunya.

50. Són els casos en què es preveu un retorn en termes econòmics d'acord en cada cas amb una anàlisi de justificació prèvia.

51. La disposició addicional primera del Decret legislatiu 4/2010, del 3 d'agost, de mesures de racionalit-
.../...

Reserves, que comercialitza serveis combinats de turisme i oci, tant d'activitats pròpies com de tercers.

- Tarifes especials i gratuïtats: FGC estableix preus especials per accions socials, corporatives i institucionals, vinculades al territori i per determinades accions promocionals. També es disposa d'un procediment que gestiona les gratuïtats i que les limita a determinats supòsits.

D'entre les tarifes especials destaquen les aplicades als consells comarcals, on hi ha estacions d'FGC, i als ajuntaments, on FGC disposa dels dominis esquiables.⁵²

Les tarifes bàsiques i les especials, tant d'estiu com d'hivern, per al 2016 van ser aprovades pel Consell d'Administració d'FGC en sessions del 28 de juliol i de l'1 de desembre del 2015, i del 31 de març i 26 de setembre del 2016. De l'anàlisi de les tarifes i de les bonificacions i descomptes, cal fer les observacions següents:

- El nombre global de tarifes (bàsiques i especials) aprovades pel Consell d'Administració d'FGC per al 2016 va ser, per a les temporades 2015-2016 i 2016-2017, d'una mitjana de 1.900 tipologies. Aquest elevat nombre de tarifes respon a la diversificació de productes i, si bé això permet a FGC ser flexible i ajustar-se a les necessitats del mercat, també comporta una complexitat quant a la seva gestió (venda, registre, control, formalització de convenis i acords comercials, etc.) que suposa majors costos d'estructura per a FGC.

Respecte de l'anàlisi de bonificacions, descomptes i gratuïtats del 2016 cal destacar el següent:

- A la Divisió de Montserrat el nombre de visitants que van fer ús dels serveis del cremallera i dels funiculars de forma gratuïta va ser de 18.263, que representa l'1,8% del total d'aquesta Divisió i corresponen, bàsicament, a les gratuïtats en les vendes per a grups i a les relacionades amb el carnet del Club Super3.
- A les divisions que gestionen estacions de muntanya, els descomptes sobre les vendes es recullen de manera resumida en el següent quadre:

zació i simplificació de l'estructura dels sectors públics de la Generalitat de Catalunya, va aprovar la dissolució de Viatges de Muntanya, SA, i que FGC passés a exercir les seves funcions i se subrogués en les seves posicions.

52. Per les temporades 2015-2016 i 2016-2017 s'inclouen els consells comarcals de la Cerdanya, el Berguedà, el Ripollès, el Pallars Sobirà i el Pallars Jussà, i també els municipis d'Alp, Toses, Bagà, Castellar de n'Hug, Queralbs, Espot, Rialp, Lladorre i Soriguera, els dos últims en concepte de veïnatge.

Quadre 52. Bonificacions i descomptes sobre vendes a La Molina, Vall de Núria i Espot i Port Ainé

Concepte	La Molina	Vall de Núria	Espot i Port Ainé	Total
Acords comercials amb empreses	217.946	23.181	70.302	311.429
Altres acords amb col·lectius, entitats, etc.	194.463	316.949	202.457	713.869
Ajuntaments i consells comarcals	95.160	12.868	83.714	191.742
Venda delegada (establiments de la zona)	254.522	169.229	64.407	488.158
Import total vendes bonificades	762.091	522.227	420.880	1.705.198
Percentatge sobre ingressos de l'activitat	15,3%	9,2%	12,8%	12,2%

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació facilitada per FGC.

Del quadre 52 es desprèn que el 12,2% dels ingressos de l'activitat de les divisions de La Molina, Vall de Núria i Espot i Port Ainé corresponien a vendes amb descomptes sobre les tarifes aprovades pel Consell d'Administració.

Els descomptes i bonificacions són autoritzats pel Director de TIM que té delegada aquesta competència per part del Consell d'Administració. Pel que fa als descomptes per acords comercials amb empreses cal remarcar que es fonamenten en valoracions de l'expectativa de retorn econòmic però FGC no disposa de valoracions econòmiques del retorn realment obtingut que permetin justificar l'eficàcia d'aquests descomptes.

4.2.2. Registre de les vendes

Des del 2013 FGC utilitza fins a tres aplicacions informàtiques per gestionar els diferents aspectes referents a les vendes: la comptabilització dels ingressos que generen, la gestió de les reserves, la compra de serveis per part de la Central de reserves per oferir als clients, el càlcul dels seus marges i el registre de les vendes *online*.

De la revisió de la informació generada per aquestes aplicacions cal destacar el següent:

- De la comparació de la informació estadística obtinguda per l'àrea d'administració i comptabilitat i per l'àrea de gestió de TIM quant al nombre de visitants de cadascun dels serveis oferts per les divisions, s'han observat algunes diferències. Malgrat que aquest fet no va tenir cap impacte en el Compte de pèrdues i guanys, cal garantir que la informació emprada per totes les àrees d'FGC sigui la mateixa.
- Donat que les diferents aplicacions informàtiques no estaven completament integrades, FGC duia a terme un control mitjançant conciliacions i, en cas de sorgir dife-

rències, s'ajustaven amb registres manuals. Això va ser l'origen de la duplicació d'unes vendes registrades incorrectament en l'exercici 2015. Així, FGC havia comptabilitzat ingressos amb un excés que, en l'exercici 2016, es va valorar en 261.700 €. D'aquests excessos 4.369 € corresponien a la Divisió de Montserrat; 95.059 €, a Vall de Núria; 102.531 €, a Espot i Port Ainé, i 59.741 €, a La Molina. Aquests imports són els que FGC va regularitzar en 2016 com a despeses extraordinàries.

Com a fet posterior a l'exercici 2016 cal indicar que una nova valoració feta durant el 2017 va quantificar definitivament l'excés en 240.039 €.

4.3. ELECTRICITAT

4.3.1. Principals aspectes de la contractació i de la comptabilització

En les quatre divisions objecte de la fiscalització la despesa per subministraments en concepte d'electricitat en l'exercici 2016 va ascendir a 1,95 M€, el que representa un 22,9% del total de despesa de les activitats, exclosa la de personal. Aquesta despesa es recull en els comptes de Força tracció, Enllumenat i Força Tallers i correspon al subministrament d'electricitat per al funcionament de diverses instal·lacions o elements de l'immobilitzat, bàsics per a la prestació de serveis com elements de transport (cremalleres, funiculars) i altres instal·lacions (sistemes de producció de neu, remuntadors d'estacions d'esquí, etc.).

La despesa per subministrament elèctric de les divisions en el 2016 segons la comptabilitat va ser la següent:

Quadre 53. Despesa en energia elèctrica a TIM

Divisió	Total despesa en energia elèctrica (A=B+C+D)	Subministrament (B)	Altres conceptes* (C)	Periodificació comptable* (D)
Montserrat	134.362	89.151	45.211	-
Vall de Núria	517.715	292.702	223.840	1.173
Espot i Port Ainé	608.454	327.154	251.323	29.977
La Molina	685.823	429.659	299.026	(42.862)
Total	1.946.354	1.138.666	819.400	(11.712)

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC i documentació obtinguda per a la fiscalització.

* La columna C inclou costos fixos no liberalitzats (terme fix de potència i energia de molt baixa tensió) mentre que en la columna D es recullen els imports que en la comptabilitat s'han regularitzat per distribuir correctament, entre els dos anys naturals de la temporada d'hivern, la despesa pel cost energètic de produir la primera capa de neu artificial prèviament a l'inici de la temporada.

La contractació de l'energia elèctrica es va concentrar en una única licitació anual per al conjunt d'FGC, és a dir, incloent-hi també la xarxa ferroviària de les línies metropolitanes.⁵³ L'objecte de la licitació era la comercialització o subministrament de l'energia (amb dos lots: alta tensió i baixa tensió). La distribució energètica (o terme fix de connexió a xarxa segons potència contractada) i els subministraments de baixa tensió inferiors a 10 kW són els conceptes recollits en la columna C del quadre 53, i quedaven fora de la licitació ja que eren aspectes no liberalitzats i amb conceptes i tarifes regulats per llei.

Per a la contractació del subministrament d'energia elèctrica en alta i en baixa tensió (per potències superiors a 10 kW) per al 2016 es va seguir un procediment negociat sense publicitat, ja que així ho preveia el Sistema de classificació de proveïdors per al subministrament d'energia elèctrica vigent i d'acord amb els articles 23 a 31 de la Llei 31/2007, del 30 d'octubre, sobre procediments de contractació dels sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals. FGC va convidar a participar-hi les tres empreses classificades però únicament va presentar proposta l'empresa que va ser-ne l'adjudicatària.

L'import base de licitació del 2016, fonamentat en consums reals d'exercicis anteriors, va ser de 7,58 M€ per al conjunt d'FGC, 1,21 M€ dels quals corresponien a les divisions de TIM. L'única proposta presentada tenia un cost previst molt proper al de licitació, 7,57 M€ per al conjunt d'FGC, 1,20 M€ dels quals eren la part corresponent a TIM. El total liquidat i comptabilitzat corresponent al subministrament energètic de les divisions de TIM va ser d'1,14 M€ (vegeu el quadre 53).

4.3.2. Altres aspectes a considerar de la despesa en electricitat

De l'anàlisi del quadre 53 cal remarcar el següent:

- La despesa per subministrament de la Divisió de Montserrat és molt inferior a la de les altres divisions perquè no té activitats de neu –i la fabricació de neu té un elevat cost per consum elèctric. La mateixa raó explica la despesa significativament inferior en els altres conceptes, ja que la potència contractada és molt inferior i també perquè comparteix el terme fix de potència de l'escomesa de Monistrol-Enllaç amb les línies metropolitanes.
- En la Divisió de Vall de Núria el principal cost per consum elèctric és la tracció del

53. La despesa pel subministrament elèctric en 2016 va ser per a les principals divisions de TIM d'1,95 M€, mentre que la del conjunt d'FGC va ser de 12,46 M€.

tren cremallera, sobretot en el tram inferior, entre Ribes i Queralbs en el qual no disposa de xarxa pròpia d'alta tensió per a transformar-la en baixa tensió segons les necessitats (a diferència del tram superior entre Queralbs i Núria) i l'obté d'escomeses locals de baixa tensió, fet que repercuteix en un cost energètic força elevat.

- Les divisions d'Espot i Port Ainé i de La Molina presenten els imports de despesa més significatius ja que són les que pel volum de les seves instal·lacions necessiten major potència i més subministrament, fonamentalment en relació amb la fabricació de neu i al funcionament de remuntadors.

En el quadre següent es presenta una comparació de la despesa d'energia elèctrica entre les dues divisions centrada en els quilòmetres de pistes innivats:

Quadre 54. Comparació de la despesa d'energia elèctrica de les divisions d'Espot i Port Ainé i de La Molina per la despesa d'energia elèctrica

Divisió	Quilòmetres innivats		Despesa per subministrament		Despesa per terme fix de potència*	
	Total	Percentatge	Import	Percentatge	Import	Percentatge
Espot i Port Ainé	26,5	40,5	327.154	43,2	251.081	47,2
La Molina	39,0	59,5	429.659	56,8	280.925	52,8
Totals	65,5	100,0	756.813	100,0	532.006	100,0

Imports en euros.

Font: Comptabilitat d'FGC i documentació obtinguda per a la fiscalització.

* La columna Despesa del terme fix de potència no inclou la despesa d'energia de molt baixa tensió que sí s'inclouïa en la columna C del quadre 53 i per aquest motiu no coincideixen els imports.

Pel que fa a la despesa per subministrament, la diferència en termes de proporcionalitat entre les dues estacions ve explicada en el cas d'Espot i Port Ainé perquè la despesa inclou també els consums del complex hotel·ler i de l'Sport Center i en el cas de La Molina, perquè les seves instal·lacions de producció de neu són d'una tecnologia més antiga i, per tant, menys eficient quant al consum energètic, però també pel major consum energètic dels remuntadors (amb capacitat de fins a 28.380 viatgers/hora, enfront de la capacitat a Espot i Port Ainé de 19.030 viatgers/hora).

Pel que fa a la despesa per terme fix de potència, a La Molina és superior ja que té contractada més potència de producció de neu, en tenir més pistes i menys eficiència en la tecnologia d'innivació. La Divisió d'Espot i Port Ainé presenta nivells elevats d'aquesta despesa, ja que les dues estacions de la divisió estan distanciades en uns 40 km i no comparteixen ni escomeses, ni connexions, ni xarxes de distribució.

5. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

D'acord amb l'objecte, l'abast i la metodologia utilitzada en aquest informe, detallats en la introducció, a continuació es destaquen les observacions i recomanacions que es desprenen de la fiscalització realitzada.

5.1. OBSERVACIONS

1) Repercussió de despeses a les divisions

FGC no té el criteri de repercutir determinades despeses de manteniments i reparacions dutes a terme per personal de les divisions de línies metropolitanes (545.394 € en el 2016) (vegeu els epígrafs 2.1.2.2 i 2.2.2.2).

La despesa del personal que conforma la superestructura d'FGC, bàsicament Serveis Corporatius i Direcció Social Corporativa, i les despeses generals per conceptes com amortitzacions d'edifici o béns dels serveis centrals s'imputen a la Divisió de Línies Metropolitanes (vegeu l'epígraf 4.1.2).

2) Concurrencia en les licitacions. Concatenació i concentració de contractes

Al respecte cal assenyalar el següent:

- En la licitació de serveis i subministraments s'ha observat que tot i que FGC compleix els requisits legalment establerts (en la majoria de casos amb publicitat en el DOUE i en d'altres en el perfil del contractant o en el DOGC), en molts dels casos seleccionats, a la pràctica, sols es rep proposta d'una única empresa que acaba resultant adjudicatària. En força ocasions aquests adjudicataris acaben acumulant una considerable antiguitat com a prestadors del servei (de manera concatenada amb diversos contractes o amb pròrrogues). A més, en el cas d'alguns d'aquests adjudicataris, se'ls atorguen altres serveis o subministraments mitjançant contractes menors que en uns casos tenen relació amb els serveis dels contractes anteriorment licitats i en d'altres no. A parer de la Sindicatura, la baixa concurrència de licitadors pot representar per a FGC un risc de dependència d'aquestes empreses (vegeu els epígrafs 2.1.2.3, 2.2.2.3, 2.3.2.3 i 2.4.2.3).
- Els serveis mèdics a la Divisió de Vall de Núria i d'Espot i Port Ainé es contractaven mitjançant contractes menors a diversos metges donat que mai s'havia fet cap procediment de licitació pública. Els contractes formalitzats el desembre del 2016 ja són el resultat de les corresponents licitacions (vegeu els epígrafs 2.2.2.3 i 2.3.2.3).
- En els contractes d'inversions seleccionats, per obres o subministraments, s'han observat nombrosos casos en què es fonamenta la manca de concurrència per

dependència i compatibilitat tecnològica. Determinades tipologies d'instal·lacions, pròpies dels negocis de TIM (transport per cable, màquines trepitjaneus, grans components de cremallera, remuntadors i sistemes de producció de neu) tenen un mercat de proveïdors molt reduït, amb el consegüent risc de dependència d'aquests proveïdors (vegeu els epígrafs 2.1.2.4, 2.2.2.4, 2.3.2.4 i 2.4.2.4).

- En els contractes d'ingrés per cessions d'explotacions, tot i que no es regeixen per l'aplicació de la legislació pública de contractació, sí s'han de respectar, per a la seva adjudicació, els principis de transparència, publicitat i concurrència. FGC aplica en general uns procediments correctes per licitar la cessió de l'explotació (amb plecs de clàusules, anuncis públics, recepció, anàlisi i valoració d'ofertes, etc.) però en molts dels casos seleccionats, sols es rep proposta d'una única empresa que acaba resultant adjudicatària de la cessió i que a més, en força ocasions, acumula de manera concatenada amb diversos contractes o pròrrogues, una considerable antiguitat com a explotadora. La baixa concurrència representa un risc per a FGC per possible dependència d'aquestes empreses (vegeu els epígrafs 2.1.2.3, 2.2.2.3, 2.3.2.3 i 2.4.2.3).
- El contracte de cessió d'explotació de l'alberg Les Estades de la Divisió d'Espot i Port Ainé vigent entre el desembre del 2013 i el desembre del 2016 es va formalitzar amb la Fundació Pere Tarrés sense seguir cap procediment de licitació pública. Aquest fet s'ha regularitzat amb la licitació que ha donat lloc a un nou contracte vigent des de l'1 de desembre del 2016 (vegeu l'epígraf 2.3.2.3).

3) Personal

FGC formalitza contractes temporals que es mantenen continuadament en el temps, o bé temporada d'hivern rere temporada d'hivern, de manera que, a la pràctica, es cobreixen necessitats estructurals quan aquesta tipologia de contractació hauria de respondre a necessitats específiques i acotades en el temps.

També s'ha observat que es cobreixen necessitats conjunturals amb personal d'ETT, fet que provoca sobre costos, i que es cobreixen necessitats estructurals amb personal temporal i d'ETT (que, a més concatenen contractes) en lloc de fer-ho amb personal fix. El fet d'haver utilitzat la contractació temporal mitjançant ETT ha implicat contractar personal sense tenir en compte els requisits derivats de la normativa bàsica (vegeu l'epígraf 4.1.2)⁵⁴.

Cal que FGC ajusti les tipologies de contractes a les tipologies de llocs de treball estructurals o conjunturals.

54. La contractació dels serveis d'ETT es va fonamentar en una licitació de l'exercici 2014, tramitada per procediment obert i publicitat al DOUE. Aquesta nota al peu s'ha afegit arran de l'al·legació número 3.

4) Concessions i habilitacions d'ús de terrenys en estacions d'esquí

Al respecte cal assenyalar el següent:

- En les divisions de Vall de Núria i de La Molina durant l'exercici 2017 van vèncer les concessions referents a finques que dins les estacions d'esquí, són titularitat dels ajuntaments de Queralbs i Bagà, respectivament. Des de llavors i a l'espera que finalitzin les negociacions entre les parts per formalitzar noves concessions, es mantenen a precari. Això ha suposat l'aturada d'inversions estratègiques per a la seva explotació que estaven previstes: a Vall de Núria, la reposició i substitució del telecabina que porta fins a l'alberg del Pic de l'Àliga i, a La Molina, el segon tram del telecabina Alp 2500 fins al refugi Niu de l'Àliga i la finalització del telecadira de Coll de Pal. Cal remarcar que, per al cas de La Molina, el 31 juliol del 2018, s'ha formalitzat el contracte de la nova concessió en relació amb els terrenys de l'Ajuntament de Bagà (vegeu els epígrafs 2.2.1.2 i 2.4.1.2).
- En les estacions d'esquí d'Espot i de Port Ainé s'ha observat que alguna de les finques que les conformen –que són de propietat privada o de l'Ajuntament d'Espot o que són propietat indivisa de l'Ajuntament de Rialp, el comú de veïns de Roní i la Generalitat de Catalunya– presenten diverses casuístiques que requeririen d'una modificació del Pla de desenvolupament urbanístic (Espot) o bé de la formalització d'habilitacions específiques d'ocupació per al desenvolupament d'activitats (Espot i Port Ainé) (vegeu l'epígraf 2.3.1.2).

5) Assumpció de despeses i inversions

Al respecte cal assenyalar el següent:

- FGC ha hagut d'assumir la despesa pels serveis de neteja de carreteres en les estacions d'Espot, Port Ainé i de La Molina sense repercutir-la a tercers, per 295.300 € en el 2016. Aquestes carreteres permeten l'accés a les instal·lacions d'esquí i també beneficien el conjunt de negocis privats de la zona però són de titularitat municipal i sobre elles tenen certes competències els Serveis Territorials de carreteres de la Generalitat. Per tant, caldria que s'establissin els mecanismes adients per al cofinançament de les despeses per aquest servei (vegeu els epígrafs 2.3.2.3 i 2.4.2.3).
- FGC ha hagut d'assumir inversions per fer front a les esllavissades en la carretera d'accés a l'estació de Port Ainé, carretera propietat de l'Ajuntament de Rialp. El conveni formalitzat el juliol del 2014 amb l'Ajuntament de Rialp i el DTES preveia inversions de 14,47 M€ a dur a terme fins a l'abril del 2021. També preveia que FGC es faria càrrec de la contractació i execució de les obres i que el DTES li aportaria els

recursos financers necessaris. Un cop finalitzades les obres sobre aquesta carretera, FGC les haurà de lliurar a l'Ajuntament, ja que aquest n'és el propietari.

El 31 de desembre del 2016 FGC havia executat obres per 2,91 M€, el DTES havia aportat 1,70 M€ per fer front a les obres urgents del 2014, mentre que les dels exercicis posteriors –2015, 2016, i també les del 2017– les ha hagut de finançar FGC amb romanents propis (vegeu l'epígraf 2.3.2.4).

Respecte d'aquestes obres, entre el 2014 i el 2016, FGC va concentrar l'execució de les obres contractades en onze empreses mitjançant contractes menors. Calia haver planificat la licitació del global de les obres que en tot cas es podia haver diversificat entre varies empreses en diferents lots per evitar l'excés en la utilització d'aquest tipus de contractació.

Cal remarcar que a finals del 2017 FGC va assumir l'execució d'obres en la carretera d'accés a l'estació d'Espot per un import previst de 151.812€. D'acord amb el conveni formalitzat l'octubre del 2017 amb l'Ajuntament d'Espot i el DTES, en aquest cas també es va establir que el DTES aportaria recursos econòmics a FGC i, a la pràctica, s'han finançat amb romanents generats per FGC.

6) Descomptes en tarifes i tarifes especials

En les tarifes dels seus productes FGC aplica determinats descomptes per acords comercials i tarifes especials vinculades amb la pertinença o veïnatge en els municipis i comarques on hi ha les estacions d'esquí (vegeu l'epígraf 4.2.1). Així:

- Pel que fa als acords comercials, els descomptes es fonamenten en la previsió d'un retorn en termes econòmics del qual FGC no fa una valoració efectiva final.
- Pel que fa a les tarifes especials, que FGC atorga mitjançant les administracions locals, representen un menor import d'ingressos respecte de les tarifes bàsiques, que no està quantificat.

7) Forfet Alp 2500

El repartiment de la recaptació pel forfait Alp 2500, que permet esquiar indistintament en les pistes de La Molina i les de Masella, es fonamenta en les variables preu i ús de les pistes de cadascuna de les estacions. Sobre aquest aspecte cal remarcar el següent:

- La Molina disposa, des de la temporada 2010-2011, d'un sistema de control electrònic d'accés als forfets que permet controlar l'ús del forfait en les seves pistes i remuntadors. Masella no disposa encara de cap sistema electrònic de control.

- En la temporada 2016-2017, FGC va modificar preus dels productes propis, fet que va suposar també la modificació del percentatge de repartiment de la recaptació del forfait Alp 2500, que va passar del 50,9% per Masella i 49,1% per La Molina a un 65% per Masella i 35% per La Molina.

La modificació dels percentatges de repartiment de la recaptació causada per la variació de preus a La Molina no se sustenta en cap fórmula correctora objectiva i ajustada sinó en estimacions genèriques acordades per les parts. Perquè pogués ser valorada per la Sindicatura es requeriria una anàlisi més aprofundida de la diversitat de productes i preus de cadascuna de les estacions, i també poder disposar de les dades reals d'ús i accés als remuntadors de tot el domini esquiable conjunt (vegeu l'epígraf 2.4.4.1).

8) Vallter 2000

El 31 de desembre del 2016 FGC té una participació 68,39% de la societat Vallter, SA, i gestiona l'estació de Vallter 2000 com si es tractés d'una divisió pròpia (vegeu els epígrafs 3.2 i 3.4.1).

Com a fet posterior a l'exercici 2016 cal remarcar que el contracte programa amb la Generalitat de Catalunya per al període 2017-2021 preveu inversions d'FGC a Vallter 2000 per garantir el funcionament present i futur de l'estació, per 6,67 M€. Donat que la concessió de l'Ajuntament de Setcases a Vallter, SA, finalitza el 2024 els responsables d'FGC van aturar l'inici de les inversions previstes perquè van considerar que les inversions requerien ampliar el termini de la concessió fins al 2036. A finals de juliol del 2018 es va arribar a un principi d'acord amb l'Ajuntament per prorrogar la concessió fins al 2036 (vegeu l'epígraf 3.4.2).⁵⁵

5.2. RECOMANACIONS

La Sindicatura formula les recomanacions següents:

- 1) Tot i que el control de les despeses per al conjunt de les divisions de l'entitat i en particular de les divisions objecte de fiscalització és adequat, seria recomanable que FGC establís uns criteris de repartiment d'algunes de les despeses que s'imputen únicament a la Divisió de Línies Metropolitanes (algunes despeses de manteniment i reparacions, despeses de personal dels serveis corporatius i direcció general cor-

55. L'Acord de Govern 81/2019, del 4 de juny, autoritza els representants d'FGC a Vallter,SA, per subscriure amb l'Ajuntament de Setcases l'ampliació de la concessió fins al 31 de desembre del 2036.

porativa així com les d'amortitzacions). En tot cas, en l'Informe de gestió, en l'apartat on es recullen els comptes o estats financers diferenciats per divisions, es podria assenyalar que aquests aporten una visió general del patrimoni i de les explotacions de cada divisió però que hi ha una sèrie despeses que no han estat objecte de repartiment o repercussió.

- 2) Cal que FGC es plantegi com fomentar la concurrència d'un major nombre de potencials licitadors per evitar el risc de concentrar l'adjudicació de serveis en un nombre molt limitat d'empreses.

A més, cal preveure el conjunt de serveis i subministraments necessaris en l'exercici per licitar-los conjuntament o per lots, i evitar l'ús innecessari de contractes menors.

- 3) En la licitació de les cessions d'explotació cal un esforç per fomentar una major concurrència, cosa per a la qual seria necessari, en alguns casos, ampliar l'abast i els canals de la publicitat i, en d'altres, fer una anàlisi de mercat per convidar directament diverses empreses capacitades del sector. També en alguns casos caldria ampliar el termini de presentació de propostes.
- 4) Quant a la política tarifaria, cal que FGC analitzi i avalui quin és el retorn econòmic real que suposen els descomptes per acords comercials respecte de les seves previsions i, quant a les tarifes especials amb ajuntaments i consells comarcals, és recomanable incloure en els respectius convenis l'estimació de l'import del descompte que representa l'atorgament d'aquestes tarifes.
- 5) Cal que FGC faci un esforç per objectivar i explicitar els criteris que sustenten el repartiment de la recaptació del forfet conjunt Alp 2500 i de qualsevol altra col·laboració entre les dues estacions (inversions i prestació de serveis conjunts), de manera que no hi hagi dubtes de l'existència de subvencions a favor d'una o sobre la limitació de la competència.

6. ANNEXOS

6.1. BALANÇOS DE SITUACIÓ I COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS ANALÍTICS DE LES PRINCIPALS DIVISIONS DE TIM

Es presenten a continuació uns balanços i comptes de pèrdues i guanys analítics de les principals divisions de TIM d'FGC:

Quadre 55. Balanços analítics per explotacions

ACTIU	Divisió de Montserrat		Divisió de Vall de Núria		Divisió d'Espot i Port Ainé		Divisió de La Molina	
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
A) ACTIU NO CORRENT	53.468.239	52.845.733	53.289.857	48.850.523	16.490.218	16.968.533	39.717.554	37.738.465
I. Immobilitzat intangible	30.563	26.505	110.441	90.692	72.307	52.325	86.704	88.398
II. Immobilitzat material	53.430.396	52.810.368	50.573.943	46.784.758	14.040.982	13.990.935	39.584.339	37.603.557
IV. Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini	0	0	2.580.156	1.949.635	2.352.603	2.910.548	0	0
V. Inversions financeres a llarg termini	7.280	8.859	25.318	25.439	24.326	14.726	46.511	46.511
B) ACTIU CORRENT	6.712.031	18.083.969	3.570.644	4.845.252	1.667.096	2.563.085	1.705.913	2.842.613
II. Existències	130.751	165.265	583.685	624.064	60.279	73.988	358.603	375.126
III. Deutors comercials i altres comptes a cobrar	6.524.482	17.856.492	2.713.090	2.953.369	1.300.848	2.183.574	1.084.892	1.816.051
IV. Inversions en empreses del grup i associades a curt termini	0	0	0	803.000	0	1.502	0	0
VI. Periodificacions a curt termini	8	501	25.641	33.795	72.324	23.379	68.771	132.784
VII. Efectiu i altres actius líquids equivalents	56.791	61.710	248.229	431.024	233.644	280.642	193.647	518.651
TOTAL ACTIU	60.180.270	70.929.702	56.860.502	53.695.775	18.157.314	19.531.618	41.423.467	40.581.078

PATRIMONI NET I PASSIU	Divisió de Montserrat		Divisió de Vall de Núria		Divisió d'Espot i Port Ainé		Divisió de La Molina	
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
A) PATRIMONI NET	47.276.452	60.503.548	50.565.102	48.867.358	8.171.296	11.280.339	39.904.832	38.982.244
A-1) FONS PROPIS	26.239.843	25.020.725	33.814.159	30.619.816	(1.471.029)	(1.403.607)	25.746.831	23.894.483
I. Fons Social	43.066.346	43.066.346	94.527.359	94.527.359	0	0	81.989.354	81.989.354
III. Reserves	(4.819)	(4.819)	827.961	827.961	0	0	0	0
V. Resultats d'exercicis anteriors	(18.293.384)	(19.655.413)	(59.085.440)	(61.105.444)	(29.606)	(29.606)	(53.184.280)	(55.514.519)
VII. Resultat de l'exercici	1.471.700	1.614.611	(2.455.721)	(3.630.060)	(1.441.424)	(1.374.002)	(3.058.243)	(2.580.352)
A-3) SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	21.036.609	35.482.823	16.750.943	18.247.542	9.642.325	12.683.946	14.158.001	15.087.760
B) PASSIU NO CORRENT	9.645.063	7.241.026	438.145	515.584	1.707.702	2.554.189	74.079	117.915
I. Provisions a llarg termini	24.648	24.648	292.512	370.310	0	0	21.052	19.917
II. Deutes a llarg termini	9.620.415	7.216.378	22.790	22.431	7.702	7.852	53.027	97.998
III. Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini	0	0	122.843	122.843	1.700.000	2.546.337	0	0
C) PASSIU CORRENT	3.258.755	3.185.128	5.857.255	4.312.833	8.278.316	5.697.090	1.444.556	1.480.919
III. Deutes a curt termini	2.474.134	2.469.283	710.732	213.464	456.890	435.631	259.519	167.949
IV. Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini	0	0	3.366.456	1.873.066	6.492.009	4.018.943	0	0
V. Creditors comercials i altres deutes a pagar	784.261	715.364	1.754.042	2.196.137	1.135.590	1.037.907	854.615	1.020.656
VI. Periodificacions a curt termini	360	480	26.025	30.167	193.827	204.609	330.423	292.315
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	60.180.270	70.929.702	56.860.502	53.695.775	18.157.314	19.531.618	41.423.467	40.581.078

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de l'Informe de gestió del 2016 d'FGC.

Quadre 56. Comptes de pèrdues i guanys analítics per explotacions

Concepte	Divisió de Montserrat		Divisió de Vall de Núria		Divisió d'Espot i Port Ainé		Divisió de La Molina	
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
INGRESSOS DE L'ACTIVITAT								
Ingressos per transport de visitants	5.770.336	5.706.282	3.116.619	3.426.704	1.672.425	2.162.513	3.792.206	4.073.610
Altres ingressos	251.994	235.165	2.098.219	2.280.273	1.069.135	1.124.951	1.044.641	904.847
TOTAL INGRESSOS DE L'ACTIVITAT	6.022.330	5.941.447	5.214.838	5.706.977	2.741.560	3.287.464	4.836.847	4.978.457
DESPESES DE L'ACTIVITAT								
Consums de proveïments	60.936	44.907	107.111	157.663	92.100	76.063	222.201	210.261
Treballs realitzats per altres empreses	410.866	430.166	407.557	521.219	686.191	788.105	1.132.268	970.230
Arrendaments i cànon	189.431	192.300	91.481	63.034	22.625	22.713	52.607	43.923
Reparacions i conservació	114.353	135.986	246.608	296.110	331.963	375.428	453.286	388.265
Primes d'assegurances	55.521	55.083	70.833	77.699	28.356	30.417	57.176	57.300
Publicitat, propaganda i relacions públiques	122.632	59.901	236.941	208.086	204.248	295.940	356.368	304.361
Subministraments	179.816	150.829	568.124	547.314	732.355	727.772	889.646	742.865
Altres despeses	75.641	56.498	908.829	901.099	246.604	215.818	297.987	265.652
Total despeses diferents de personal	1.209.196	1.125.670	2.637.484	2.772.224	2.344.441	2.532.256	3.461.539	2.982.857
Sous i salaris	1.410.334	1.324.145	2.261.438	2.287.387	1.339.810	1.498.428	1.393.099	1.461.930
Indemnitzacions	1.201	1.248	1.362	270	784	1.082	8.107	3.508
Assegurances socials	481.516	449.674	735.842	727.908	405.502	486.923	444.215	453.275
Altres despeses socials	14.436	24.979	30.316	17.639	12.928	14.568	15.870	18.144
Total despeses de personal	1.907.487	1.800.046	3.028.958	3.033.204	1.759.024	2.001.001	1.861.291	1.936.857
TOTAL DESPESES DE L'ACTIVITAT	3.116.683	2.925.716	5.666.442	5.805.428	4.103.465	4.533.257	5.322.830	4.919.715
RESULTAT DE L'ACTIVITAT	2.905.647	3.015.731	(451.604)	(98.451)	(1.361.906)	(1.245.793)	(485.983)	58.742
Resultats financers	(19.851)	(2.268)	85	(385)	9	10	884	(29)
Resultats excepcionals	(73.694)	(45.764)	15.802	(495.333)	(79.527)	(128.219)	(242.905)	(452.095)
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	2.812.102	2.967.699	(435.717)	(594.169)	(1.441.424)	(1.374.002)	(728.004)	(393.382)
Despeses financeres no subvencionables	0	0	0	0	(529.011)	(457.677)	0	0
Amortitzacions i deteriorament	(2.320.179)	(1.936.322)	(5.029.649)	(5.371.104)	(986.668)	(999.203)	(3.335.872)	(3.312.027)
Subvencions de capital traspassades	979.777	583.234	3.009.645	2.335.213	1.515.679	1.456.880	1.005.633	1.125.057
RESULTAT COMPTABLE	1.471.700	1.614.611	(2.455.721)	(3.630.060)	(1.441.424)	(1.374.002)	(3.058.243)	(2.580.352)

Imports en euros.

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de l'Informe de gestió del 2016 d'FGC.

6.2. ASPECTES GENERALS DEL TRAÇAT I CARACTERÍSTIQUES DELS FUNICULARS I CREMALLERES DE MONTSERRAT I DE NÚRIA

Funiculars de Montserrat

El resum de les principals característiques dels dos funiculars de Montserrat és el següent:

Quadre 57. Característiques dels funiculars de Montserrat

Concepte	Funicular de Sant Joan	Funicular de la Santa Cova
Longitud del recorregut	503 m	262 m
Altitud de l'estació inferior	722 m	582 m
Altitud de l'estació superior	970 m	700 m
Desnivell	248 m	118 m
Pendent màxim	65,2%	56,5%
Nombre de vehicles	2	2
Capacitat dels vehicles	48 viatgers*	60 viatgers
Capacitat de transport	240 viatgers/hora*	900 viatgers/hora
Velocitat	5,4 km/h*	7,2 km/h
Ample de via	1.000 mm	1.000 mm
Diàmetre del cable	40 mm	38 mm

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització

* Per al Funicular de Sant Joan les dades de capacitat de vehicles i de transport, així com la velocitat corresponen a les dades reals d'explotació durant el 2016 per les limitacions que presenten el sistema d'accionament i d'escomesa elèctrica. Aquestes limitacions es preveu superar-les amb inversions iniciades a finals del 2017 i això ha de permetre disposar de les capacitats màximes dels vehicles, fins a 62 viatgers, i de transport, entre 310 i 434 viatgers/hora, així com arribar a una velocitat de fins a 10,8 km/h.

Cremallera de Montserrat

El tren-cremallera inicia el seu recorregut a l'estació de Monistrol de Montserrat (o Monistrol-Enllaç) on enllaça amb els trens de la línia d'FGC Llobregat-Anoia (R5-Barcelona-Manresa). En aquest inici del recorregut, els automotors funcionen en sistema de simple adherència fins que arriba a l'estació intermèdia de Monistrol-Vila, on hi ha l'aparcament per a cotxes i autocars per a clients del cremallera, cafeteria i taquilles de venda de bitllets, així com un espai d'exposició de la història del cremallera (amb textos, fotos i objectes recopilats i conservats, vídeo interactiu, etc.). Des d'aquesta estació, els automotors engranen la cremallera i s'enfilen cap al monestir fins a arribar a l'estació de Montserrat.

El resum de les principals característiques del cremallera és el següent:

Quadre 58. Característiques del cremallera de Montserrat

Concepte	Cremallera de Montserrat
Longitud de recorregut	5.238 m
- Tram d'adherència	1.128 m
- Tram de cremallera	4.110 m
Desnivell (Monistrol-Enllaç – Montserrat)	550 m
Pendent màxim	15,6%
Nombre de vehicles automotors	5
Capacitat de cada automotor	50 passatgers*
Capacitat de transport	1.200 persones/hora
Velocitat en adherència	45 km/h
Velocitat en cremallera	24-30 km/h

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització

* El fabricant preveu, però, fins a un màxim de 196 persones, de les quals 104 assegudes.

Cremallera de Núria

El tren-cremallera inicia el seu recorregut a l'estació de Ribes-Enllaç, on té correspondència amb la línia d'ADIF de Barcelona–Puigcerdà, amb qui comparteix zona d'aparcament de vehicles, i després d'un recorregut de 12,49 km finalitza el trajecte a l'estació de Núria. D'aquest trajecte cal destacar diversos punts:

- L'estació de Ribes-Vila, en el punt quilomètric (PK) 1,152, la més important ja que acull el taller del cremallera i les cotxeres principals. En l'edifici d'aquesta estació hi ha una part dedicada a exposició de material mòbil del cremallera i, en la planta baixa, taquilles, sala d'espera i altres dependències com la sala de control de trànsit. En l'edifici annex hi ha màquines de menjar i de begudes.
- El baixador de Rialp, en el PK 4,264, de parada facultativa i el final del tram d'adherència, PK 5,517, on s'engrana la cremallera, per tal de fer front a les primeres rampes que porten fins a l'estació de Queralbs, en el PK 6,321. L'estació de Queralbs permet el correcte control de l'encreuament dels trens ascendents i descendents.
- El túnel del Roc del Dui s'inicia en el PK 8,269 i amb una longitud de 1.328 m, presenta

un tram de doble via en els seus darrers 386 m. La doble via finalitza un cop superat l'apartador de Fontalba del PK 9,628.

- El túnel de Núria en el PK 11,967 dona entrada a la Vall on finalitza el recorregut en l'estació de Núria, en el PK 12,491.

El resum de les principals característiques del cremallera és el següent:

Quadre 59. Característiques del cremallera de Núria

Concepte	Cremallera de Núria
Longitud de recorregut	12.491 m
- Tram d'adherència	5.570 m
- Tram de cremallera	6.921 m
Desnivell (Ribes-Enllaç – Núria)	1.059 m
Pendent màxim	15,0%
Nombre de vehicles automotors	6 (4 del model antic i 2 del model nou)
Capacitat de cada automotor (model antic / model nou)	150 passatgers* / 170 passatgers
Capacitat de transport segons temporades, freqüències i models d'automotors (mitjana places ofertes)	
- Feiner: temporada baixa	2.820 places/dia
- Festiu: temporada mitja	4.170 places /dia
- Festiu: temporada alta	4.920 places/dia
Velocitat en adherència (model antic / model nou)	37 km/h / 45 km/h
Velocitat en cremallera (model antic / model nou)	19-21 km/h / 24-30 km/h

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

* El fabricant preveu, però, fins a un màxim de 200 persones, de les quals, segons model, 104 o 112 assegudes.

6.3. PRINCIPALS DADES I MAGNITUDS DE LES ESTACIONS D'ESQUÍ DE LES DIVISIONS DE L'ÀMBIT DE TIM EN L'EXERCICI 2016

Es presenten a continuació les principals dades i magnituds de les estacions d'esquí d'FGC en l'exercici 2016:

Quadre 60. Dades i característiques de les estacions d'esquí d'FGC

Dades	Vall de Núria	Espot	Port Ainé	La Molina
Any d'obertura	1931/1947/1953	1967	1986	1943
Any d'integració a FGC	1982/1983	2004/2005	2004/2005	1982/1983
Situació geogràfica	Ripollès	Pallars Sobirà	Pallars Sobirà	Cerdanya, Berguedà, Ripollès
Cota mínima	1.964 m	1.500 m	1.650 m	1.700 m
Cota màxima	2.252 m	2.500 m	2.440 m	2.445 m
Àrea esquiable	21 ha	63 ha	67 ha	112 ha
Nombre de canons	90	163	126	511
Nombre de màquines trepitjaneus	3	3	3	9
Nombre de pistes	11	22	25	63
- Pistes verdes	3	2	6	18
- Pistes blaves	3	10	4	19
- Pistes vermelles	3	6	11	19
- Pistes negres	2	4	4	7
Quilòmetres de pistes	7,61	25,00	26,70	68,00
Quilòmetres de pistes innivades	6,60	15,00	11,50	39,00
Remuntadors	7	6	8	15
- Telecadires	1	3	3	7
- Telesquís	2	1	3	3
- Telecabines	1	-	-	1
- Cintes	3	2	2	4
Viatgers hora	4.560	8.220	10.810	28.380
Nombre d'hotels (i llits)	1 (259)	-	1 (136)	-
Nombre de cafeteries-restaurant (i places)	5 (843)	2 (270)	4 (685)	6 (1.077)
Nombre d'albergs (i llits)	-	-	1 (174)	-

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

6.4. DETALL DE LES TIPOLOGIES DE NEGOCIS PROPIS D'FGC A LA MOLINA

Es presenten a continuació un detall dels negocis propis d'FGC a La Molina.

Quadre 61. Negocis propis d'FGC a La Molina

Tipus de negoci	Nom o detall de l'activitat	Cota	Explotació
Cafeteria restaurant	Niu de l'Àliga	2.500	Contractada a tercer
	Costa Rasa	2.000	Contractada a tercer
	Els Alabaus	1.800	Contractada a tercer
	Roc Blanc	1.700	Contractada a tercer
	El Bosc (zona Telecabina)	1.650	Contractada a tercer
	Autoservei Alp 2500 (zona Telecabina)i	1.650	Contractada a tercer
Lloguer	Local escola esquí-1 (zona Pista Llarga)	1.650	Lloguer a tercer
	Local vestuari escola d'esquí-1 (zona Pista Llarga)	1.650	Lloguer a tercer
	Local escola d'esquí-2 (zona Telecabina)	1.650	Lloguer a tercer
	Local escola d'esquí-2 (zona Telecabina)	1.650	Lloguer a tercer
	Local escola d'esquí-3 (zona Telecabina)	1.650	Lloguer a tercer
Activitat d'hivern (zona Pista Llarga)	Jardí de neu – Ludoteca	1.650	Contractada a tercer
	Pista de trineus	1.650	Servei propi d'FGC
Activitat d'hivern i d'estiu (zona Telecabina)	Gimnàs	1.650	Servei propi d'FGC
	Pistes de <i>tubbing</i>	1.650	Servei propi d'FGC*
Activitat d'estiu (zona Telecabina)	Parc de cordes	1.650	Contractada a tercer
	Quads	1.650	Contractada a tercer
	<i>Segway</i>	1.650	Contractada a tercer
	Inflables	1.650	Contractada a tercer
	Parc aventura	1.650	Contractada a tercer
	<i>Bike park</i>	1.650	Servei propi d'FGC
	Paquet d'activitats al llac	1.650	Servei propi d'FGC
	Passejades (telecabina Alp 2500 i telecadira Cap de Comella)	1.650	Servei propi d'FGC
	Ponis	1.650	Servei propi d'FGC
	Barques al llac	1.650	Servei propi d'FGC*
	Piscina	1.650	Servei propi d'FGC*
	Tennis	1.650	Servei propi d'FGC*
Lloguer de material d'esquí	Local lloguer de material (zona Telecabina)	1.650	Servei propi d'FGC
Consigna	Consigna (zona Telecabina)	1.650	Servei propi d'FGC
Servei mèdic	Centre mèdic (zona Telecabina)	1.650	Contractada a tercer
Esports adaptats	Centre d'esports adaptats (zona Telecabina)	1.650	Contractada a tercer

Font: Documentació obtinguda per a la fiscalització.

* Casos en què el servei el presta FGC, però subcontractant part del personal.

7. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès a Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya el 18 de juny de 2019 per complir el tràmit d'al·legacions.

7.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya a la Sindicatura de Comptes es reproduïx a continuació.

Els annexos de les al·legacions queden dipositats a la Sindicatura.

A LA SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA

En Ricard Font i Hereu, amb DNI número [...], com a President de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (d'ara en endavant FGC), amb NIF Q-08-01576-J, amb domicili al carrer dels Vergós, 44, de Barcelona, compareix i diu:

Que en el dia 18 de juny de 2019 es va rebre a FGC el Projecte d'Informe 4/2016-B, d'FGC corresponent a l'exercici 2016.

Que dins del termini per formular al·legacions, FGC va considerar fer valoracions dels aspectes que es fan referència exclusivament a allò que indica en el punt "5.1 OBSERVACIONS, atenent que com diu el mateix Projecte d'Informe ... *"En aquest apartat es destaquen les observacions i recomanacions que es desprenen de la fiscalització realitzada."*...

A efectes formals en negreta i *cursiva* es reflexa allò que es diu en el Projecte d'Informe de la Sindicatura de Comptes en el punt 5.1. OBSERVACIONS i a continuació es fa la valoració de cada punt, per part d'FGC, indicant, en la majoria dels punts, el motiu de la mateixa i les actuacions a realitzar.

5.1. OBSERVACIONS

1) *Repercussió de despeses a les divisions*

FGC no té el criteri de repercutir determinades despeses de manteniments i reparacions dutes a terme per personal de les divisions de Línies metropolitanes (545.394 € en el 2016). (Vegeu els epígrafs 2.1.2.2 i 2.2.2.2.)

La despesa del personal que conforma la superestructura de FGC, bàsicament Serveis Corporatius i Direcció Social Corporativa, i les despeses generals per conceptes com amortitzacions d'edifici o béns dels serveis centrals s'imputen a la divisió de Línies Metropolitanes. (Vegeu l'epígraf 4.1.2.)

En el seus estatuts, i en concret a l'article 1, determina que FGC és una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i independent, que actua amb règim mercantil i gaudeix d'autonomia en la seva organització. En aquest sentit, FGC tant administrativament, com mercantil i tributària és un ens únic amb un únic NIF Q0801576J i com única empresa a nivell pressupostari de la Generalitat, amb el codi pressupostari 6360 i així gestiona, entre d'altres coses, la seva comptabilitat i la liquidació dels pressupostos.

FGC, dins del grau d'autonomia, discrimina la seva activitat en unitats de negoci-divisions, a l'objecte d'establir controls de gestió que permetin identificar objectius, balanços, resultats, partides d'ingressos i despeses, etc. i així millorar els seus procediments per ser més eficients. A tal efecte, té identificades les unitats de negoci següents: Línies Metropolitanes; Lleida la Pobla; Infraestructures Ferroviàries d'FGC (correspon als impactes patrimonials, financers i econòmics de les obres que realitza Infraestructures.cat per compte d'FGC); La Molina; Vall de Núria; Explotació de Montserrat; Espot i Port Ainé i el tren Turístic de l'Alt Llobregat.

Aquesta estructura que estableix FGC amb el marc de la seva autonomia de gestió, té com a objectiu identificar els conceptes d'ingressos i despeses que els directors de cada unitat de negoci tenen en el seu àmbit de gestió. En aquest sentit, el procés de registre comptable és quan es vincula la finalitat de la imputació, a través d'una clau comptable que identifica la unitat de negoci, natura, centre, productes i destí, salvaguardant la imatge fidel dels seus estats comptables.

El fet que siguin unitats de negoci dins d'FGC i no empreses diferents, no fa necessari, i fins i tot podria ser contraproductiu, tornar a imputar costos, a través de facturacions internes. FGC ha prioritzat facilitar la seva consolidació, agregant-se directament la suma de totes elles, simplificant tant la gestió i l'acreditació de documentació per les auditories i fiscalitzacions.

Per altra banda, FGC té controlats els costos de manteniment per l'aprofitament de sinèrgies que Línies Metropolitanes proporciona a la resta d'unitats de negoci representant aquest un import poc material, atès que està per sota del 0,5% del total de les seves, així com les despeses de totes les àrees corporatives. Aquest control es realitza per la comptabilitat de costos desenvolupada per FGC que ha permès, tal i com s'esmenta en el propi informe, que la Sindicatura obtingui les xifres que s'esmenten, a més de moltes altres dades, com costos per itinerari, tren, estació, infraestructures, etc.

2) Concurrencia en les licitacions. Concatenació i concentració de contractes

Al respecte cal assenyalar:

- *En la licitació de serveis i subministraments s'ha observat que tot i que FGC compleix els requisits legalment establerts (en la majoria de casos amb publi-*

citada en el DOUE i en d'altres en el perfil del contractant o en el DOGC), en molts dels casos seleccionats, a la pràctica, sols es rep proposta d'una única empresa que acaba resultant adjudicatària. En força ocasions aquests adjudicataris acaben acumulant una considerable antiguitat com a prestadors del servei (de manera concatenada amb diversos contractes o amb pròrrogues). A més, en el cas d'alguns d'aquests adjudicataris, se'ls hi atorguen altres serveis o subministraments mitjançant contractes menors que en uns casos tenen relació amb els serveis dels contractes anteriorment licitats i en d'altres no. A parer de la Sindicatura, la baixa concurrència de licitadors pot representar per a FGC un risc de dependència d'aquestes empreses. (Vegeu els epígrafs 2.1.2.3, 2.2.2.3, 2.3.2.3 i 2.4.2.3.)

Tal i com es desprèn en el propi informe, FGC licita les seves contractacions de serveis i subministraments en aplicació dels procediments de contractació que li són d'aplicació, en funció dels tipus de contracte i del valor estimat del període a contractar.

El fet de què hi hagi baixa concurrència depèn de l'interès de les empreses en presentar-se a les licitacions que FGC realitza i malgrat efectuar licitacions públiques, es fomenta la publicitat fins on es permeten les seves atribucions, restringida pels següents aspectes:

- Limitació de l'oferta, com a conseqüència de la ubicació dels serveis a l'entorn de muntanya, lluny de l'òrgan de les àrees urbanes, comporta que existeixi una demanda limitada.
- Especialització dels proveïdors que es requereix en nombrosos àmbits de gestió i explotació, que no només se circumscriu a efectes de capacitat i coneixements de la singularitat del sector, sinó a la disposició d'equipaments i maquinària adequada als requeriments de l'entorn i homologació específica dels fabricants, en moltes ocasions únic.
- En el cas concret de serveis d'enginyeria l'especialització dels serveis de transport per cable a l'entorn de les estacions d'esquí pot comportar la reducció del nombre d'enginyeries interessades en el procediment.

FGC al llarg d'aquests darrers anys ha treballat en la línia d'afavorir la concurrència en el seus processos de licitació buscant les fórmules més adients per assolir aquest objectiu.

A títol d'exemple, el març de 2019 es va adjudicar l'homologació d'empreses per a la licitació de serveis d'enginyeria, serveis de coordinació de seguretat i salut i de direcció d'obra, i malgrat que es va fer publicitat al lot específic de Transport per cable i només es va presentar una empresa.

- Disposició d'equipaments, com maquinària i equipaments específics.
- Limitació respecte la variable de l'estabilitat dels treballs, depenent de la climatologia, que comporta una elevada temporalitat dels treballs a contractar que habitualment, i independentment de l'evolució climatològica, es limita a quatre mesos d'activitat a les estacions d'esquí.

- Complexitat administrativa aplicada a la contractació en el sector públic, amb afectació especial a possibles licitadors locals amb estructures administratives i/o financeres limitades.
- Limitació d'interès empresarial per la disposició geogràfica de les estacions, amb les dificultats logístiques, fa que només empreses de proximitat tinguin interès en la seva prestació de servei a l'entorn de les activitats d'alguna de les estacions i s'especialitzi en els serveis obtenint un major grau d'eficiència (sinèrgia de serveis) que li permet oferir millor preu, respecte a altres empreses, com són Vall de Núria, o La Molina.

Aquests factors dificulten de forma genèrica, o impossibilita usualment que FGC obtingui una participació més elevada en les seves licitacions.

En relació a la concatenació de contractes menors bàsicament es concentren en els adjudicataris de contractes licitats públicament i cal considera-la com una conseqüència del que s'ha exposat anteriorment, per tant ha estat de caràcter excepcional i no responen a un fraccionament de l'objecte del contracte. No obstant FGC està treballant de forma continuada en portar a terme accions per millorar la gestió de les explotacions i en la millora de l'elaboració de plecs per fomentar la concurrència i disminuir la formalització de contractes menors, segons el següent:

- a) Respecte a la realització d'altres contractes menors que puguin tenir relació o no en els contractes, s'estan revisant els plecs incorporant conceptes que permetin la contractació de treballs diversos, o l'ampliació dels contractes per realitzar altres serveis no detallats en el plec, identificant la dotació econòmica per poder-ho atendre.

També s'està treballant en l'elaboració en la preparació de plecs per homologar empreses per la contractació de serveis de manteniments generals: fusteria, electricista, paletes, lampisteria, pintura, jardineria, etc., que permetran realitzar les contractacions segons les necessitats de cadascuna de les àrees i minimitzar la formalització de menors al que determina la normativa vigent.

- b) Respecte la baixa concurrència:

- **En la contractació de serveis i subministraments** es treballa en la redacció de plecs a efectes de fomentar la concurrència, en tot el que sigui possible, sense que vagi en detriment de l'obtenció de la millor qualitat, a millor preu, incrementant la lotització, l'homologació d'empreses mitjançant acords marcs, etc. perquè puguin concórrer el màxim d'empreses possibles.
- També es preveu **ampliar la difusió de les licitacions** a través de mitjans de comunicació, d'àmbit local i més general i contactar amb agrupacions sectorials perquè facin difusió als seus associats.

Ampliar la recerca de mercat per identificar propostes més innovadores i, si s'escau, encomanar la confecció dels plecs a empreses especialitzades

que ens puguin aportar un major dinamisme que millori la concurrència a les licitacions.

- *Els serveis mèdics a la divisió de Vall de Núria i d'Espot i Port Ainé es contractaven mitjançant contractes menors a diversos metges donat que mai s'havia fet cap procediment de licitació pública. Els contractes formalitzats el desembre del 2016 ja són el resultat de les corresponents licitacions. (Vegeu els epígrafs 2.2.2.3 i 2.3.2.3.)*

Tal i com en el propi informe s'indica, FGC des del 2016 va canviar el model de gestió i va contractar el serveis mèdics com a resultat dels procediments de licitacions públiques que li són d'aplicació, regularitzant els contractes individualitzats als metges de la zona de les estacions, que fruit d'aquest canvi de model FGC continuarà efectuant publicitat en les futures licitacions per a aquest tipus de serveis.

- *En els contractes d'inversions seleccionats, per obres o subministraments, s'han observat nombrosos casos en què es fonamenta la manca de concurrència per dependència i compatibilitat tecnològica. Determinades tipologies d'instal·lacions, pròpies dels negocis de TIM (transport per cable, màquines trepitjaneus, grans components de cremallera, remuntadors i sistemes de producció de neu) tenen un mercat de proveïdors molt reduït, amb el consegüent risc de dependència d'aquests proveïdors. (Vegeu els epígrafs 2.1.2.4, 2.2.2.4, 2.3.2.4 i 2.4.2.4.)*

Efectivament tal i com es desprèn a l'informe, s'evidencia que FGC malgrat realitzar licitacions públiques, hi ha un baix nivell de concurrència de licitadors atribuïble a allò esmentat en els contractes d'explotació.

No obstant en certs casos no és possible realitzar licitacions públiques i cal recórrer a les excepcionalitats pròpies establertes a la normativa de contractació atenent l'especificat tecnològica dels equipaments, instal·lacions i maquinària pròpia de l'àmbit de les estacions de muntanya.

En el sector de la neu es concentra l'oferta amb un reduït nombre d'empreses molt especialitzades. Aquest fet ve motivat per la de dependència tecnològica dels seus fabricants i que a nivell internacional es limita la capacitat de prospecció a no més de dos fabricants en instal·lacions i equipaments de tal rellevància com remuntadors (només dos), equipaments per a la producció de neu artificial (només dos), de màquines trepitjaneu (només dues), de sistemes de controls automatitzats d'accessos amb xip (només dos), de subministradors de suports de forfets amb xip (només tres), de manteniment de remuntadors (només tres, o cinc i en funció de les homologacions de fabricants) etc. proveïdors que fan prevaldre la seva situació preponderant en el mercat.

- *En els contractes d'ingrés per cessions d'explotacions, tot i que no es regeixen per l'aplicació de la legislació pública de contractació, sí s'han de respectar, per a la seva adjudicació, els principis de transparència, publicitat i concurrència. FGC aplica en general uns procediments correctes per a licitar la cessió de*

l'explotació (amb plecs de clàusules, anuncis públics, recepció, anàlisi i valoració d'ofertes, etc.) però en molts dels casos seleccionats, sols es rep proposta d'una única empresa que acaba resultant adjudicatària de la cessió i que a més, en força ocasions, acumulen de manera concatenada amb diversos contractes o pròrrogues, una considerable antiguitat com a explotadors. La baixa concurrència representa un risc per a FGC per possible dependència d'aquestes empreses. (Vegeu els epígrafs 2.1.2.3, 2.2.2.3, 2.3.2.3 i 2.4.2.3.)

FGC ja va consultar a especialistes del mercat per avaluar la situació d'aquells negocis susceptibles d'explotació per tercers, especialment en tots els d'allotjament i restauració de totes les estacions i per buscar opcions que permetessin una oferta actualitzada i que fomentessin la concurrència oferint als interessats la possibilitat de millora dels seus ingressos i consegüentment també dels cànon d'FGC.

Malgrat això, el nombre d'empreses interessades per als serveis que s'ofereixen a les estacions no s'ha incrementat.

No obstant FGC està treballant de forma continuada per portar a terme accions per millorar la gestió de les explotacions i en la millora de l'elaboració de plecs per fomentar la concurrència i disminuir la formalització de contractes menors, segons el següent:

- **En la cessió d'explotacions**, cal continuar avaluant quines possibilitats tenim a cada estació de fer que els negocis siguin més atractius pels licitadors, minimitzant el risc de pèrdua d'ingressos respecte els exercicis anteriors, aspecte que es reflectirà en els plecs de les noves licitacions.
- També es preveu **ampliar la difusió de les licitacions** a través de mitjans de comunicació, d'àmbit local i més general i contactar amb agrupacions sectorials perquè facin difusió als seus associats.
- Ampliar la recerca de mercat per identificar propostes més innovadores i, si s'escau, encomanar la confecció dels plecs a empreses especialitzades que ens puguin aportar un major dinamisme que millori la concurrència a les licitacions.
- S'està avaluant la possibilitat de que les futures licitacions estiguin enfocades a què l'adjudicatari tingui una major llibertat de comercialització i d'orientació del producte, a fi de captar accions innovadores per dinamitzar el negoci.
- *El contracte de cessió d'explotació de l'alberg Les Estades de la divisió d'Espot i Port Ainé vigent entre el desembre del 2013 i el desembre del 2016 es va formalitzar amb la Fundació Pere Tarrés sense seguir cap procediment de licitació pública. Aquest fet s'ha regularitzat amb la licitació que ha donat lloc a un nou contracte vigent de l'1 de desembre del 2016. (Vegeu l'epígraf 2.3.2.3.)*

Tal com ja s'expressa a l'informe, FGC va canviar el sistema de gestió integrada de les unitats d'allotjament i restauració d'Espot, Port Ainé i el complex ubicat a l'àrea anomenada Sport Center i es va externalitzar l'explotació dels

diferents serveis de l'àrea Sport Center, iniciant la cessió d'explotació de l'Alberg les Estades amb la finalitat de dinamitzar el negoci i millorar els ingressos.

El 2013 es va formalitzar el contracte amb la Fundació Pere Tarrés per un any prorrogable fins a sis, per ser una empresa especialitzada en el sectors de la comercialització i gestió d'albergs, d'un tipus similar i que podia aportar el coneixement necessari per aconseguir millorar la comercialització i adequar els serveis i instal·lacions a la normativa vigent i a les necessitats del servei.

Durant els dos primers anys de contracte una vegada avaluades les necessitats de l'adequació de les instal·lacions de l'Alberg i el model de gestió, es va treure la licitació, a la que van concorre dues licitadors i es va adjudicar a la fundació Pere Tarrés, per haver estat l'única que acomplia els requisits dels plecs de prescripcions administratives i tècniques i iniciant el servei l'1 de desembre de 2016 i el contracte encara és vigent.

3) Personal

FGC formalitza contractes temporals que es mantenen continuadament en el temps, o bé temporada d'hivern rere temporada d'hivern, de manera que, a la pràctica, es cobreixen necessitats estructurals quan aquesta tipologia de contractació hauria de respondre a necessitats específiques i acotades en el temps.

També s'ha observat que es cobreixen necessitats conjunturals amb personal d'ETT fet que provoca sobre costos, i que es cobreixen necessitats estructurals amb personal temporal i d'ETT (que, a més concatenen contractes) en lloc de amb personal fix. El fet d'haver utilitzat la contractació temporal mitjançant ETT ha implicat contractar personal sense tenir en compte els requisits derivats de la normativa bàsica. (Vegeu l'epígraf 4.1.2.)

Cal que FGC ajusti les tipologies de contractes a les tipologies de llocs de treball estructurals o conjunturals.

En l'àmbit temporal objecte d'aquesta fiscalització, l'any 2016, com és conegut, eren d'aplicació importants limitacions i restriccions pressupostàries que afectaven la contractació de personal, actuant en tres sentits:

- a. El primer, limitant la contractació de personal, tant fixe com temporal, si bé aquest darrer es permet per a cobrir necessitats urgents i inajornables.
- b. En segon lloc, limitant la possibilitat de fixar retribucions per sobre de determinats límits.
- c. En tercer lloc, limitant la possibilitat d'incrementar la massa salarial per sobre dels límits referits.

Així, cal tenir en compte que, des del punt de vista jurídic i laboral, la contractació d'una ETT no suposa la contractació de personal, ja que el que és objecte de contractació són els serveis que presta l'ETT consistents en posar a disposició d'FGC determinats perfils professionals. En aquest sentit, no existeix cap relació laboral entre FGC i aquests professionals, els quals no signen amb FGC cap

contracte laboral. A aquests efectes, els treballadors que l'ETT destina a FGC no formen part de la plantilla d'aquesta entitat ni la despesa que comporta la seva retribució s'integra a la massa salarial d'FGC.

També cal tenir en compte que l'article 19, apartat Set, de la Llei 48/2015, de 29 d'octubre, de *Presupuestos Generales del Estado para el año 2016*, estableix la possibilitat de no aplicar les limitacions previstes al mateix article 19 en casos excepcionals: *"Siete. Lo dispuesto en los apartados anteriores debe entenderse sin perjuicio de las adecuaciones retributivas que, con carácter singular y excepcional, resulten imprescindibles por el contenido de los puestos de trabajo, por la variación del número de efectivos asignados a cada programa o por el grado de consecución de los objetivos fijados al mismo."*

En qualsevol cas, en el moment de contractar els serveis de l'ETT, es va valorar l'aplicació d'aquesta regulació, si bé es va concloure que no era aplicable, al no existir –com s'ha dit– la contractació de personal pròpiament dita, sinó la contractació dels serveis descrits de l'ETT.

Per altra banda, també es va tenir en compte que l'inici d'un procés de contractació de personal formal no hauria tingut l'èxit esperat, ja que al territori no existien persones preparades per cobrir les necessitats de personal que tenia FGC a les seves estacions de muntanya, ja sigui per l'especialitat de les tasques requerides (remuntadors, maquinària d'innivació ...) o per la poca població que tradicionalment habita els territoris de muntanya. Aquestes limitacions van fer aconsellable contractar els serveis especialitzats d'una ETT que ajudés a FGC a trobar els perfils professionals idonis per cobrir totes aquestes necessitats.

També es va tenir en compte que les ETTs desenvolupen una activitat plenament legal i regulada per la normativa laboral, prestant uns serveis habituals en el tràfic jurídic de les empreses que, com qualsevol altres serveis, poden ser contractats per les entitats del sector públic, si així s'aconsegueix cobrir millor les seves necessitats i es compleix la regulació i els procediments de contractació mercantils corresponents.

Això és precisament el que va succeir en el cas fiscalitzat, en el que els serveis de l'ETT van ser contractats per FGC després de tramitar el corresponent procediment de licitació.

Val a dir, per últim, que FGC va actuar en tot moment assegurant que la contractació de l'ETT s'adequava plenament a la normativa administrativa, pressupostària i laboral. Aquest convenciment va venir motivat per l'assessorament jurídic que habitualment precedeix la decisió de contractar els serveis d'una empresa provinent del sector privat i va quedar confirmat pels informes que obren a l'expedient de contractació, especialment, per l'informe fiscal favorable que la Intervenció Delegada del Departament de Territori i Sostenibilitat va emetre en data 10 de juliol de 2014 i que s'adjunta al present.

Per aquests motius, cal concloure que la decisió de contractar una ETT no va ser arbitrària, es va fer seguint la normativa administrativa aplicable a la seva contractació, dins el marc jurídic previst a la normativa laboral, sense afectar les limitacions pressupostàries que condicionen o restringeixen la contractació de

personal per part de les entitats del sector públic i amb la prèvia validació de tot el procediment per part de la Intervenció Delegada del Departament de Territori i Sostenibilitat. En aquest context, els 165.000 que FGC va pagar a l'ETT van ser la justa remuneració dels serveis prestats per aquesta empresa, d'acord amb el que establia el contracte prèviament licitat i adjudicat.

A més, cal fer notar que la classificació de plantilla que s'indica en l'informe (estructural i conjuntural) no estava contemplada en la plantilla d'FGC per l'any 2016, segons allò establert en el Contracte Programa amb la Generalitat de Catalunya 2015-2016 signat el 30 de setembre de 2015.

Va ser, en el procés d'elaboració del Contracte Programa 2017-2021 signat el 26 de juliol de 2017, que FGC va plantejar la necessitat de distinció d'aquests dos tipus de plantilla, precisament per incloure, especialment en la plantilla conjuntural de les explotacions de Turisme i Muntanya, la previsió de dotació de plantilla temporal posada a disposició fins a la data mitjançant els serveis d'ETT, tal i com s'indica en l'epígraf 4.1.2: *“La rigidesa del Contracte Programa en la previsió de les necessitats de personal davant les fluctuacions reals de les activitats per raons urgents i inajornables derivades de condicions meteorològiques, estacionals, etc., es va resoldre en el Contracte Programa 2017-2021 en incorporar una previsió de personal conjuntural.”*

4) *Concessions i habilitacions d'ús de terrenys en estacions d'esquí*

- *En les divisions de Vall de Núria i de La Molina durant l'exercici 2017 van vèncer les concessions referents a finques que dins les estacions d'esquí, són titularitat dels ajuntaments de Queralbs i Bagà, respectivament. Des de llavors i a l'espera que finalitzin les negociacions entre les parts per a formalitzar noves concessions, es mantenen a precari. Això ha suposat l'aturada d'inversions estratègiques per a la seva explotació que estaven previstes: a Vall de Núria, la reposició i substitució del telecabina que porta fins a l'alberg del Pic de l'Àliga i, a La Molina, el segon tram del telecabina Alp2500 fins al refugi Niu de l'Àliga i la finalització del telecadira de Coll de Pal. Remarcant que, per al cas de La Molina, el 31 juliol del 2018, s'ha formalitzat el contracte de la nova concessió en relació amb els terrenys de l'ajuntament de Bagà. (Vegeu els epígrafs 2.2.1.2 i 2.4.1.2.)*

En data 31 de juliol de 2018 es va signar el contracte de concessió demanial entre FGC i l'Ajuntament de Bagà, d'una superfície total de 86,70 hectàrees i per un termini de 30 anys, lligat al període d'amortització de les inversions a realitzar durant la vigència de la concessió. L'atorgament de la concessió ha fet possible endegar importants inversions com són el segon tram del telecabina Alp2500 fins al refugi Niu de l'Àliga i la finalització del telecadira de Coll de Pal.

Pel que fa a la concessió de Vall de Núria, el 23 de gener de 2019 el Ple de l'Ajuntament de Queralbs va aprovar l'adjudicació directa i gratuïta en favor d'FGC de la concessió de l'ús privatiu dels terrenys comunals de domini públic de Queralbs i de les edificacions i instal·lacions fixes i no desmuntables ubicades en aquests terrenys propietat del municipi, per destinar-los a explotar i gestionar l'estació d'esquí i el parc lúdic i l'espai d'oci de la Vall de Núria.

Actualment, l'efectivitat de l'acord del Ple resta pendent de la seva publicació als diaris oficials, el que es produirà en breu, per una vegada transcorreguts els 30 dies d'exposició pública, esdevingui l'acord definitiu. Durant tot aquest període FGC ha realitzat les tasques corresponents al desmuntatge de la instal·lació, que una vegada atorgada la concessió, ha de substituir l'actual telecabina de la Coma del Clot.

- *En les estacions d'esquí d'Espot i de Port Ainé s'ha observat que alguna de les finques que les conformen que són propietat de privats o de l'Ajuntament d'Espot o que són propietat indivisa de l'Ajuntament de Rialp, el comú de veïns de Roní i la Generalitat de Catalunya presenten diverses casuístiques que requeririen bé una modificació del Pla de desenvolupament urbanístic (Espot) o bé la formalització d'habilitacions específiques d'ocupació per al desenvolupament d'activitats (Espot i Port Ainé). (Vegeu l'epígraf 2.3.1.2.)*

FGC va adquirir les finques i instal·lacions que integren l'estació d'esquí d'Espot-Port Ainé de l'ICF mitjançant una escriptura de data 29 de novembre de 2011. FGC ha impulsat al llarg dels darrers anys els procediments administratius necessaris per a la regularització urbanística i registral de les finques. Tot i treballar activament en aquesta regularització, la competència per a la consecució dels procediments no correspon a FGC, el que dificulta concloure els expedients amb la celeritat desitjada.

5) Assumpció de despeses i inversions

- *FGC ha hagut d'assumir la despesa pels serveis de neteja de carreteres en les estacions d'Espot, Port Ainé i de La Molina sense repercutir-la a tercers, per un import de 295.300€ en el 2016. Aquestes carreteres permeten l'accés a les instal·lacions d'esquí i també beneficien al conjunt de negocis privats de la zona però són de titularitat municipal i sobre elles tenen certes competències els Serveis Territorials de carreteres de la Generalitat. Per tant, caldria que s'establissin els mecanismes adients per al cofinançament de les despeses per aquest servei. (Vegeu els epígrafs 2.3.2.3 i 2.4.2.3.)*

La neteja de les carreteres d'accés a les estacions d'esquí, és necessària i imprescindible per a l'obertura de les estacions, per garantir l'accessibilitat i la seguretat dels clients.

Essent missió d'FGC la gestió de les estacions d'esquí amb la màxima eficiència, FGC ha estat desenvolupant el servei de neteja de carreteres, accedint quan ha estat possible a les línies de subvenció que el Departament de Territori i Sostenibilitat convoca a aquest efecte i negociant amb els Ajuntaments el finançament possible.

Es continuarà gestionant amb el Departament de Territori i Sostenibilitat i amb els Ajuntaments l'encomana de la neteja d'aquestes carreteres i per establir els mecanismes adients de cofinançament. Aquest servei és d'interès de totes les parts, tant pel que es refereix a la mobilitat, com a la dinamització econòmica, però mentre no s'assoleixi aquest objectiu, FGC ha de realitzar la neteja per poder oferir el seu producte amb la màxima seguretat als clients.

- *FGC ha hagut d'assumir inversions per fer front a les esllavissades en la carretera d'accés a l'estació de Port Ainé, carretera propietat de l'Ajuntament de Rialp. El conveni formalitzat el juliol del 2014 amb l'Ajuntament de Rialp i el DTES preveia inversions de 14,47M€ a dur a terme fins a l'abril del 2021. També preveia que FGC es faria càrrec de la contractació i execució de les obres i que el DTES li aportaria el recursos financers necessaris. Un cop finalitzades les obres sobre aquesta carretera, FGC les haurà de lliurar a l'ajuntament ja que aquest n'és el propietari.*

A 31 de desembre del 2016 FGC havia executat obres per 2,91M€, el DTES havia aportat 1,70M€ per fer front a les obres urgents del 2014, mentre que les dels exercicis posteriors, 2015, 2016, i també les del 2017 les ha hagut de finançar FGC amb romanents propis. (Vegeu l'epígraf 2.3.2.4.)

Respecte d'aquestes obres, entre el 2014 i el 2016, FGC va concentrar l'execució de les obres contractades en onze empreses mitjançant contractes menors. Calia haver planificat la licitació del global de les obres que en tot cas es podia haver diversificat entre diverses empreses en diferents lots per tal d'evitar l'excés en la utilització d'aquest tipus de contractació.

El Govern de la Generalitat per acord del 26 de juliol del 2011 va encomanar a FGC que fes les actuacions necessàries per al funcionament i explotació de les estacions d'esquí d'Espot i Port Ainé que fins a aquesta data estaven gestionades per l'Institut Català de Finances i l'acord valora que la continuïtat del funcionament de les estacions d'esquí esmentades es considera bàsica per les comarques del Pallars, per la seva vinculació amb les empreses del sector turístic i dels serveis d'aquestes comarques i el seu impacte positiu en l'ocupació de la zona frenant la despoblació.

En aquest sentit, la carretera que comunica el municipi de Rialp, fins el peu de l'estació d'esquí a Port Ainé, a la cota 1.665 és l'únic mitjà d'accés a l'estació i a les seves instal·lacions. Aquesta carretera és de titularitat del municipi de Rialp i l'11 de juliol del 2014 l'Ajuntament de Rialp va emetre un decret de declaració d'urgència de les obres a realitzar en aquesta carretera, en base a un informe encarregat pel Departament de Territori i Sostenibilitat, en què determina que és imprescindible i urgent l'arranjament de la carretera que garanteixi la funcionalitat i seguretat de la via.

Atesa la impossibilitat d'assumir els costos de la carretera per l'Ajuntament de Rialp i que la carretera és l'únic accés que permet arribar a l'estació, es va signar un conveni entre del Departament de Territori i Sostenibilitat, l'Ajuntament de Rialp i FGC el 14 de juliol de 2014 en què s'establia un marc de col·laboració entre les parts per tal de realitzar i finançar les actuacions que garanteixen la funcionalitat i seguretat de la carretera d'accés a l'estació de Port Ainé.

Per fer front a aquestes obres amb caràcter d'urgència i per motius d'interès públic i donada la falta de mitjans de l'Ajuntament, titular de la carretera, el Conseller de Territori i Sostenibilitat va signar una resolució en al qual posava en disposició d'FGC 1.700.000 euros per assumir els costos d'aquestes obres

urgents, formalitzant-se l'esmentat conveni amb l'Ajuntament de Rialp i el Departament de Territori i Sostenibilitat.

A tal efecte, l'Institut Cartogràfic i Geològic de la Generalitat de Catalunya (ICGC) va determinar les actuacions imprescindibles en talussos i terraplens molt prioritàries que va fer necessari tancar l'estació d'esquí per l'amenaça d'esllavissades.

Atès que la majoria dels treballs eren en actuacions en talussos es va fer una distribució per lots de forma homogènia i es va invitar a totes les empreses que treballaven en aquesta tipus d'obres a FGC i se'ls va adjudicar a totes com a mínim un lot. El talús 23, per la seva especial dimensió i complexitat va tenir un tractament diferent i es va fer un procediment negociat únicament amb l'empresa INACCES, segons es detalla a l'informe justificatiu que es va fer el 21 de juliol de 2014.

Per als exercicis 2015 i 2016 s'han rebut encàrrecs del Departament de Territori i Sostenibilitat de dates 8 d'octubre 2015 i d'un import de 846.333,52 euros i de 30 de novembre de 2016 d'un import de 400.000 euros respectivament, per continuar realitzant les obres necessàries a la carretera, en el marc de les prioritats determinades per l'ICGC. En ambdós escrits es determinava que es finançarien pels romanents d'explotació que FGC generés.

L'aprovació de l'aplicació d'aquests romanents es va fer en el sens del Consell d'Administració d'FGC i ratificats a les Comissions de Seguiment del Contracte Programa entre la Generalitat de Catalunya i FGC per al període 2015-2016 Així mateix estan reflectits a les liquidacions pressupostàries dels exercicis 2015 i 2016.

Així mateix, es vol remarcar que les obres s'han planificat sempre d'acord amb els recursos assignats i amb el condicionant que s'havien de finalitzar sempre abans de l'arribada de l'hivern que impossibilita fer cap tipus d'actuació

Cal remarcar que a finals del 2017 FGC ha assumit l'execució d'obres en la carretera d'accés a l'estació d'Espot per un import previst de 151.812€. D'acord amb el conveni formalitzat l'octubre del 2017 amb l'Ajuntament d'Espot i el DTES, en aquest cas també es va establir que el DTES aportaria recursos econòmics a FGC i, a la pràctica, s'han finançat amb romanents generats per FGC.

En data 1 d'octubre de 2017 es va signar un conveni de col·laboració entre del Departament de Territori i Sostenibilitat, l'Ajuntament d'Espot i FGC en relació a la carretera que dona accés a l'estació d'esquí d'Espot d'FGC. En aquest conveni es contempla que FGC havia de fer una actuació per reparar les blandes, sots, esquerdes i formigonar diversos trams de la cuneta. Aquests treballs es van valorar en 151.811,50 euros.

FGC va adjudicar l'execució d'aquestes obres mitjançant una licitació per procediment obert i eficient. Els treballs van iniciar el 22 de juny de 2018 i van finalitzar el 31 de juliol de 2018.

El finançament d'aquest encàrrec puntual en el 2017 es va fer amb l'aplicació de romanents d'explotació una vegada es va disposar de l'autorització del Consell d'Administració d'FGC i de la Comissió de Seguiment del Contracte Programa amb la Generalitat 2017-2021.

6) *Descomptes en tarifes i tarifes especials*

FGC aplica, en les tarifes dels seus productes, determinats descomptes per acords comercials així com tarifes especials vinculades amb la pertinença o veïnatge en els municipis i comarques on es troben les estacions d'esquí. (Vegeu l'epígraf 4.2.1.) Així:

- *Pel que fa als acords comercials, els descomptes es fonamenten en la previsió d'un retorn en termes econòmics del qual FGC no en fa una valoració efectiva final.*

Cada final de temporada les àrees comercials de les estacions de muntanya fan una revisió de les accions comercials realitzades.

Els acords comercials vinculats a polítiques de joventut (carnet jove – universitaris) es pressuposta i es valora la realitat de l'aportació d'FGC en base als criteris establerts pel Departament de Territori i Sostenibilitat amb aquesta finalitat.

Seguint els processos d'autorització de tarifes i els acords del Consell d'Administració d'FGC s'ha establert la necessitat de valorar el retorn dels acords comercials, el juny de 2017 es va iniciar l'aprovació d'un procediment de formalització dels mateixos dins l'àmbit de Turisme i Muntanya, en el qual s'establí un protocol per homogeneïtzar el procés de formalització d'acords comercials i es realitza un control de cost-benefici.

- *Pel que fa a les tarifes especials, que FGC atorga mitjançant les administracions locals, representen un menor import d'ingressos respecte de les tarifes bàsiques, que no està quantificat.*

Fomentar la pràctica de l'esquí en el territori on estan ubicades les estacions és estratègic per FGC perquè contribueix a consolidar la base del públic objectiu, contribueix a la difusió d'aquesta activitat i a la dinamització econòmica d'altres serveis que estan en l'entorn de les estacions.

Les tarifes s'estableixen i són aprovades pel Consell d'Administració d'FGC, com a tarifes bàsiques aplicades al públic que reuneixen els requisits de residència en el territori, contribueixen a practicar l'esquí en el territori i a fomentar la seva activitat.

Els tarifaris d'FGC estan establerts en base a un percentatge de descompte sobre la tarifa base dels forfets/bitllets i a partir de la temporada 2019/2020 es procedirà a quantificar en valor econòmic el menor import d'ingressos que ha significat l'aplicació de les mateixes.

7) Forfet Alp 2500

El repartiment de la recaptació pel forfet Alp2500, que permet esquiar indistintament en les pistes de La Molina i Masella, es fonamenta en les variables preus i ús de les pistes de cadascuna de les estacions. Al respecte cal remarcar el següent:

- *La Molina disposa, des de la temporada 2010-2011, d'un sistema de control electrònic d'accessos en els forfets que permet controlar l'ús del forfet en les seves pistes i remuntadors. Masella no disposa encara de cap sistema electrònic de control.*
- *En la temporada 2016-2017 FGC va modificar preus dels productes propis el que va suposar també la modificació del percentatge de repartiment de la recaptació del forfet Alp2500 que va passar del 50,9% per Masella i 49,1% per La Molina a un 65% per Masella i 35% per La Molina.*

La modificació dels percentatges de repartiment de la recaptació causada per la variació de preus a La Molina, no se sustenta en cap fórmula correctora, objectiva i ajustada, sinó en estimacions genèriques acordades per les parts. Per a la seva valoració per part de la Sindicatura es requeriria una anàlisi més aprofundida de la diversitat de productes i preus de cadascuna de les estacions, així com també poder disposar de les dades reals d'ús i accés als remuntadors de tot el domini esquiable conjunt. (Vegeu l'epígraf 2.4.4.1.)

FGC des de la construcció del telecabinia Alp 2500 ha considerat que era imprescindible impulsar el producte Alp 2500, atès que representa un gran potencial comercial i d'activitat que permet activar la capacitat productiva de la comarca. En aquest sentit, quan va ser possible FGC va instal·lar un sistema de control d'accessos que permet fer una gestió comercial a les necessitats del mercat, així com un control del frau i permetria fer un repartiment per utilització amb l'estació de La Masella.

En els convenis existents entre La Molia-Masella sempre s'ha contemplat el compromís de Masella en fer una instal·lació de sistema de control d'accessos, compatible amb l'existent a FGC, que permetria un repartiment ajustat al nivell d'utilització per part del client del producte conjunt Alp 2500 i s'espera que a curt termini a Masella hi haurà aquesta instal·lació que permetrà fer un comptatge ajustat al grau d'utilització.

8) Vallter 2000

A 31 de desembre del 2016 FGC ostenta una participació 68,39% de la societat Vallter, SA i gestiona l'estació de Vallter 2000 com si es tractés d'una divisió pròpia però amb la limitació de l'existència d'altres accionistes, el que resta agilitat i eficiència en la presa de decisions. (Vegeu els epígrafs 3.2 i 3.4.1.)

Com a fet posterior a l'exercici 2016 cal remarcar que el Contracte Programa amb la Generalitat de Catalunya per al període 2017-2021 preveu inversions de FGC a Vallter 2000, per tal de garantir el funcionament present i futur de l'estació, per

import de 6,67M€. Donat que la concessió de l'Ajuntament de Setcases a Vallter, SA finalitza el 2024 els responsables de FGC van aturar l'inici de les inversions previstes considerant que les inversions requerien ampliar el termini de la concessió fins al 2036. A finals de juliol del 2018 es va arribar a un principi d'acord amb l'Ajuntament per prorrogar la concessió fins al 2036. (Vegeu l'epígraf 3.4.2.)

El Govern de la Generalitat per acord del 16 d'octubre de 2012, va autoritzar a FGC a adquirir una participació majoritària del capital de Vallter, SA, atenent que aquesta societat estava amb patrimoni net negatiu i que els accionistes existents no tenien capacitat econòmica per mantenir la seva activitat. El Govern va considerar que l'activitat de l'estació Vallter 2000 tenia un interès estratègic de país i un important efecte sobre el territori. Amb posterioritat, el 28 d'octubre del 2014 hi ha un acord de Govern el qual va autoritzar a fer operacions d'augment i disminució de capital de Vallter, SA amb la finalitat de restablir l'equilibri patrimonial de l'entitat, atès que aquesta explotació té resultats d'explotació negatius.

El 31 de desembre de 2018 la societat es trobava en supòsit de dissolució per causa legal previst a l'article 363 de la Llei de Societats de Capital, com a conseqüència de les pèrdues acumulades.

D'altra banda, cal tenir present que el termini de la concessió administrativa que va atorgar en el seu dia per l'Ajuntament de Setcases, que permet l'explotació de l'estació de Vallter, fins el 2024, fa inviable econòmicament tot el seguit d'inversions que s'han de realitzar per a la consolidació del domini esquiable, manteniment de la seguretat i aplicació de la normativa, així com i, en general, per al condicionament, millora, potenciació i optimització de la infraestructura, encara que es disposi de dotació pressupostària en el Contracte Programa vigent per FGC per al període 2017-2021, tal com s'esmenta en l'observació de la Sindicatura.

És per això que l'Ajuntament de Setcases, en sessió extraordinària de 30 de juliol de 2018, va aprovar inicialment la modificació del contracte de concessió per tal d'establir un nou termini de la concessió que finalitzarà el 31 de desembre de 2036. Aquest acord va ser sotmès al tràmit d'informació pública per un termini de 30 dies, més 15 dies addicionals per coincidir l'exposició en el mes d'agost, mitjançant la publicació de l'edicta corresponent al Butlletí Oficial de la Província de Girona, de 14 d'agost de 2018. D'acord amb la certificació emesa per la secretària interventora de data 18 de març de 2019 de la diputació de Girona, l'esmentat acord ha esdevingut definitiu atès que en el decurs del termini esmentat no s'han presentat al·legacions ni suggeriments.

L'ampliació del termini en els termes expressats permet el compliment del principi d'equilibri econòmic que regeix l'explotació de la concessió, en funció que les inversions requerides tindran un període d'amortització que permetrà adaptar a seva vida útil fins al 2036.

Per a aquest punt, el Govern en acord de 4 de juny de 2019 va autoritzar a FGC l'augment de capital social de Vallter, SA per aportacions dineràries per un import de 5.865.000 euros. Aquests recursos permetran fer les inversions previstes i

necessàries per al manteniment de l'estació amb condicions de seguretat i aplicació de la normativa, així com millorar les infraestructures existents.

Així mateix l'esmentat acord va autoritzar a la reducció de capital de Vallter per compensació de pèrdues existents de 2.937.493,65 euros i autoritzar a FGC l'augment de capital social de Vallter, SA per compensació de crèdits per un import de 2.100.054,54 euros. Totes aquestes operacions societàries faran que FGC disposi del 98% del total del capital social.

El 26 de juny de 2019 es va celebrar la Junta General Ordinària que va aprovar les operacions esmentades. Tot plegat permetrà restablir l'equilibri patrimonial de la societat i sortir del supòsit de dissolució per causa legal i així mateix, disposar de recursos per finançar les inversions imprescindibles per al manteniment de l'activitat de l'estació de muntanya, dins del marc d'un perllongament de la concessió fins el 2036 i del Contracte Programa vigent d'FGC 2017-2021.

Per tot l'exposat,

DEMANA que tinguin per presentat aquest escrit, per comparegut FGC en el tràmit donat, efectuant les seves valoracions per a què així constin en el cos del present escrit, o en el seu cas les admetin, o es tinguin en compte en la redacció de l'informe definitiu, o bé s'incorporin en l'informe definitiu 4/2016-B.

Ricard Font i Hereu
President de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Signat electrònicament

7.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. Com a conseqüència de les al·legacions i de la documentació addicional rebuda relativa a l'al·legació número 3, s'ha modificat el text del projecte d'informe, segons s'indica en les notes al peu de les pàgines corresponents.

La resta del text del projecte d'informe no s'ha alterat perquè s'entén que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè són explicacions de nous procediments que s'apliquen en exercicis posteriors.

